

కాంబోడియా దృశ్యాలు

ఆంధ్ర సంచిత్తవార

పత్రిక

12-2-1965

30 పైసలు కర

"పాదజలకస్మృతి" డా. పా. వి. శ్రీ

మెరమెరలాడే వయసునైతే
మిసమిసలాడే సాగడునైతే
బెల్లవలాగా బెన్నెలలాగా
మల్లకొలను ముఖాని

ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో నిర్మించిన తొలి తెలుగు సాంఘిక చిత్రం
అంతా కొత్త వారల నటింపబడిన సంచలన చిత్రం
బొబ్బూ మూవీస్ వారు సగర్వంగా సమర్పించు

తీసమనసులు

పర్మిట్ నెంబర్ 1000/1954 నిర్మించిన తొలి తెలుగు సాంఘిక చిత్రం
బొబ్బూ మూవీస్ వారు సగర్వంగా సమర్పించు

అరోగ్య
అనారోగ్య
పరిస్థితులలో
మహిళలు
ఆధారపడవలసి

అరోగ్య
సౌభాగ్యములకు
65 సంవత్సరముల పైగా
ప్రసిద్ధి సొందినది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
బాంబే, మద్రాసు-14

పీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ (ప్రైవేట్)
హైదరాబాద్, విజయవాడ, చిత్తూరు, ఎర్రహిల్స్, కేసరి కుటీరం

మంచి పుస్తకాలు

జీవిత రహస్యములు:- మీ దాంపత్య సుఖానికి
అనేక కామ సూత్రాలు:- రూ. 3-50
యువ తీ:- క్షీలను గురించి అనేక,
కుతూహల విషయాలు:- రూ. 3-50
సంతానము:- గర్భనిరోధానికి 60 వలీన
సులభ మార్గాలు:- రూ. 3-50
పోషక భిక్షుల చింత:- శ్రీశి ఎత్తన్నకుతాస్త్రి
బి. పి. పోషకాద్యారా మియంటికి వంప బడునా

దేశ సేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, (ఆంధ్ర)

తెల్ల మచ్చలు

తెల్ల మచ్చలకు 'స్వేతా' ఉపయోగ
కరమైన ఔషధము. 15 రోజులకు నరివడు
మొదలు ఉచితముగా వంపబడును. మచ్చల
పూర్తి వివరములు తెలుపుచూ యింగ్లీషులో
వ్రాయండి.

Sri Krishna Chandra Vaidya,
(A. P.) P. O Katrisarai Dist
(Gaya)

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

విరామకాలంలో ఇంటిలో వస్తూనే
ట్యూబ్స్ ద్వారా హోమియో
పతిలో మూడు గవర్నర్ డిగ్రీ
ఎం. డి. హెచ్., ఎం. ఎస్.సి.
(హోమియో), గోల్డ్ మెడలిస్ట్
గవర్నమెంటు రిజిస్టర్డ్ కాలేజీ
ద్వారా పొంది, పేరు, డబ్బు సంపాదించండి.
ఉచిత ప్రాప్త్యక్షేపకు వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College,
(WPM) P.O. 89 JULLUNDUR CITY

పాదాలలో ఆనెలు

పాదాలలో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, వేళ్లు పాటుకుపోయి
పాదములు వేలపై బెట్ట రేణు రాళ్లు తగిలిన ప్రశ్నలపై
వారు పై పూతగా వాడిన వ్రేళ్లలో సహాయంచేయ
గలవంటివి. వెల పొమ్మలకు రూ. 5-50 స.పై.
కొక్కోకము చిల్లపటములు గలది. రూ. 1-50
దాంపత్య రహస్యములు ... రూ. 3-00
తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రూ. 4-50
తెలుగు-ఆంగ్ల భాషాబోధిని రూ. 5-00

పొమ్మలకు (ప్రత్యేకము)
ప్రథమ అండ్ కో.
3, మలయ పెరుమాల్ వీధి, మద్రాసు-1.

తలనొప్పి నుంచి హఠాత్తుగా నివారణ. పొందండి

అనాసిన్ చాలా గుణకారి, వింతకరమైన అది మందులకు హఠాత్తుగా వైద్యుని కొరత
మీ గంపించింది-శీఘ్రంగా వంపార్చి నివారణ గలిగిస్తుంది.

- అనాసిన్ రో, శీఘ్రంగా వాపుని పోగొట్టే
అధిక వాపునివారక కొరత గలది.
- అనాసిన్, తలనొప్పిని కలిగించే పాపా
వ్యవహారమైన శరమల విగుప్తను వక
రించును.
- అనాసిన్ అలలులు మరియు ఇన్ ఫ్లూ
యెంజా వల్ల కలిగే అల్లరమును కల్గించును.
- అనాసిన్ తలదూగ వాపుని అనువరం
కే అలలును పరమమును కలిగించును.

Registered Users: GEOFFREY MANNERS & CO. LTD. 3 కల్లం 13 వ.పై. మద్రాసు

అనాసిన్

చాలా మంచిది ఎందుకనగా అది
4 నిధాల పర్యవేక్షణను

శింకర్ మూవీస్

మీరానాహంతకుడు

కెల్టెక్

అంధి
వెరైట్ పిక్చర్స్
నటించి, నైజాం
కామనాథ్ పిక్చర్స్

మాటలు: మహారథి, వాటలు: చిట్టూరి-జి.ఎన్.చారి, మ్యూజిక్: టి.వి.రాజు,

రైటర్: నరేష్, నిర్మాత: టి. శంకరరావు, సహనిర్మాతలు: ఎమ్. మరేంద్రరాజ్, ఎమ్. వి. ప్రసాద్.

నామ్మి తిలక్

శ్రీల సౌందర్యమునకల్పవనము
చుక్కని 5 రుపాయలలో దొరుకును.
భౌతికసామూహల వర్తకులందరు
అమ్ముదురు.

విజయవాడ :
జీవనర ప్రోడక్టు సిండికేట్,
మద్రాసు-21

ఉత్తరాలు

కథలు

“పితం వేర్పిన పితం” మానవుని విచిత్ర మనస్తత్వాన్ని నిశ్చయంగా తెలియజేస్తుంది. మానవుని మనస్సు మన సాగరం వంటిది. ఆ సాగరాన్ని దూరంనుంచి చూస్తే విశ్వరంగా నిర్మలం వీరి వర్ణంలో కనువిస్తుంది. దగ్గరగా వెళ్ళి చూస్తే అంతులే వెంటనే తిరంగాలు కనబడతాయి. ఎప్పుడూ అలోచనావస్తలో కనిపించే మానవుని కదిపి, అతడి కళ్ళలోకి చూస్తే పెను కెరటాం వంటి వ్యధలూ, అగణనాం వంటి నమస్యలూ కను పిస్తాయి ఆ విషయాన్ని ఈ కథ వృష్టిం చేస్తున్నది.

ఆ విషయాన్ని విశిష్టంగా చూపేందుకు ప్రయాణ పడిన రచయిత కథను అంతం చేసిన పద్ధతి ఆ విషయాలని కొంత తగ్గించిందని చెప్పక తప్పదు. అయినా సేపాసించి ప్రాసని ద్వితీయంగా మారీదుగానికి అభిందినలు.

ఃదేధంగ విచిత్ర మానవ మనస్తత్వాల్ని చర్చిస్తూ వివరించే కథలు ప్రతీకా మూలంగా మాకు అందిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ చై (పాద్రామ)

“పెరం వేర్పిన పెరం” కథ వాస్తవానికి చాలా దగ్గరలో ఉన్నది. ఇంత చక్కని కథ ప్రపంచంమీది మోరీదుగిర్ని నా అభినందినటు.

— డాక్టర్ బి. వి. రమణ (ఒరంపురం)

“రథాత్రం” నవ్వంతో అనందించేసింది. ఇటువంటి మంచి కథను రచించిన పోరంకి దక్షిణా మూర్తిగానికి వాచ్చాడయ్యారాక అభినందినటు. కుప్పరి వత్సవారాయణ (బొబ్బిలి)

22-1-65 వచికలో ప్రచురించిన శ్రీ పోరంకి దక్షిణామూర్తిగారి “రథాత్రం” కథ చదివాను. చాలా బాగుంది. కాని కథానాహి ముగా మంద్రరామయ్య బొమ్మను వరిగా చిత్రీకరించలేదని నా అభిప్రాయము. కథ చిరువులున్నంత సేపు మంద్రరామయ్య వయస్సులో ముప్పాడు అన్న విషయం వృష్టి ముపుటానే ఉంటుంది. కాని బొమ్మలో చాలా మునలివాడుగా చిత్రీకరించి నారు. ఇది అంత వమంజనముగా కనిపించదు.

శ్రీ ద్వితీయం మారీదుగారి “పితం వేర్పిన పితం” చాలా బాగుంది. ఇటువంటి ఉత్తమ కథలు ప్రచురిస్తున్నందుకు వా ధన్యవాదములు. వటి జయలలిత ముఖచిత్రం బాగుంది. కార్పూస్ట్ ప్రత్యేక ఆకర్షణ.

కె. ఎన్. ఎన్ శర్మ, (విజయవాడ)

“తిలాపాం” అనే కథను మధురాంతకం రాజారాం చాలా వేర్పరితనముగా వ్రాశారు. శ్రీరాములారెడ్డి (చెన్నరట్నం)

విచిత్రకథలు

విచిత్ర కథలు విచిత్రంగానే కాక చాలా భయం కరంగా ఉన్నాయి. ఎన్నో డిటెక్టివ్ పుస్తకాలు చదివానాకాని ఇంత భయం ఎప్పుడూ కలుగలేదు. రాత్రి చదువ మొదలుపెట్టి, భయంతో చదవలేక మర్నాడు పూర్తి చేశానంటే ముప్పాడి మిగిలిన కథలు కూడ యింతకంటే బాగుంటాయని ఆశిస్తాను.

జి. ఎన్. నాయుడు (హుబ్లీ)

ప్రత్యేక సంచిక

వర్షాంగ సుందరంగా సర్వలక్షా సాక్షాత్కరించిన సంక్రాంతి సంచిక ఎంతో బాగుంది. ఆశించిన దానికంటే ఎక్కువగా ముమ్మూల వానంద వరిచి మీకు మా ధన్యవాదాలు.

సి. లీలా, కాంతి (రూర్కీలా)

క్రొత్తగా మీరు ప్రచురించేసిన శీర్షికలు బాగున్నాయి. సరోజాదేవితో, భ్రష్టతో వరి వయాలవల్ల తెలియని విషయాలు తెలిశాయి. ఇకపోతే “పవరెవరు” వలన అందరు చిత్ర వ్యక్తులను గురించి తెలుసుకొన వీలు కల్గింది. నటీమణులూ తమ వయస్సు ఎవరికి చెప్పరంటారు. కాని మీ శీర్షిక మూలంగా అది అబద్ధమని తెలిసింది. సీరియల్ ‘పంపెంగు’, ‘నన్నుజాబాబూ’ మొదటినుంచి అనంత కరంగా ఉంటుంది. అఖరూ మారగా “సంక్రాంతి సంచిక” అన్ని విధాలా చాలా బావుంది.

మురళి (మార్కాపురం)

ఇంటింటి పజ్జాలు

ఇంటింటి పజ్జాలు రాస్తూ అరుదైన నా మనసునై వేళాడు గట్టి ముద్ర దేశభాషలందు తెలుగు తెప్ప అని మళ్ళీ విరాసించాడు—పైరెప్ప అయిన ఉపయోగించే పదజాలం శ్లాప్తిక రెస్తుంది ఇంద్రజాలం భాషై అయిన శెంత భువు! ధన్యమయ్యా! సీపీట్యంట్ వీ తనువు! పీ రవనల్లోని ప్రతి శైసు విత్య సంఘటనల కొక నైసు! తీవిత నత్యాలను ముద్దుగా చెప్పి వేర్పు! ఎలా సాధించవు? మూర్ఖ్యకడులలా తూర్పు! కొందరింటారు అంగ్రేజికర వదాలు కలిస్తే కలగూరగంవ దనివల్ల విదో మునిపోతున్నట్లు అమౌంతం కొంచీ ఈనాడు దేశం మధ్య భూరం తగ్గుతోంది అందుకే ఒక భాష మరో భాషై మొగుతోంది ప్రజల భాషలో లోగే సాగలి ఏ కలం అప్పుడే మాలాంటి వాళ్ళకు వస్తుంది బలం

కె. వి. భాస్కరరావు (మృగల్)★

మీరు త్రాగే
ప్రతి

సిరిటోన్

కప్పు
బలంతో నిండి
ఉంటుంది

తయారీచేయవచ్చు.
సొత్ ఇండియా రిసర్చ్
ఇన్స్టిట్యూట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
విజయవాడ-7

POLAR 50 TB

ఆంధ్రసచిత్ర వార్షికోత్సవ

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కుక్రవారం 12-2-'65
(కోగివాసు నం|| పూర్వ మాస శుక్ల ఏకాదశి)
సంపుటము : 57 సంచిక 24

స్థాపితము :
1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :
పవిత్రం శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం
చందా వివరాలు

ఇండయా రూ. 15.60. ఇతర దేశాలు
పీడమీద (Sea Mail) రూ. 28.60.
విమానం ద్వారా (Air Mail) (బిటన్, బర్మిన్, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు) రూ. 120.00.
అమెరికా రూ. 176.80. ఆస్ట్రేలియా రూ. 148.20.

విడిప్రతి 30 పై.
సంవత్సర చందా 15.60 పై.
6 మాసాల చందా 7.80 పై.

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము
7. తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

'వియ్యం కొంత పెప్పినప్పటినుండి
రైతులకు కూడా గడ్డి కరణ్యమయింది'

మనలోమూట

వివిధ ప్రాంతాల ప్రత్యేకతను వివరించే సచిత్ర వ్యాసాలను వీలున్నప్పుడల్లా ప్రచురిస్తూనే వున్నాము. ఈ సంచిక 28, 29 పేజీలలో కనిపించే 'కాంబోడియా' మీద వేసిన సచిత్ర వ్యాసం ఆ కోవకు చెందినదే.

* * *
"వేల్పులకై నా మార్పులు తప్పవు" శీర్షిక క్రింద శివుని గురించిన వ్యాసావళి పోయినవారమే ముగిద్దామనుకొన్నాము. మరి కొంత ఆసక్తికరమైన సమాచారాన్ని ఇస్తూ శ్రీ మహేష్ యీ వారం సంచికకు శివునికి సంబంధించిన చివరి వ్యాసాన్ని పంపారు. పైవారం 'శక్తి'ని గురించిన వ్యాసం వెయ్యాలనుకుంటున్నాము.

* * *
46, 47 పేజీలలో 'ఫిలింఫెస్టివల్' విశేషాలూ, ఒక ఉత్తమ చిత్రం సమీక్ష వేశాము. స్థలాభావం చేత నిలిపి వేయబడిన మరికొన్ని 'ఫిలింఫెస్టివల్' చిత్రాల సమీక్షలు వచ్చే వారం వేస్తున్నాము...

* * *
మేము ముందుగా వూహించినట్లే శ్రీమతి పవని నిర్మల ప్రభావతి గారి వ్యాసంపై చాలా మంది ఉత్తరాలు వ్రాశారు. అందులో కొన్నింటిని 19వ పేజీలో వేశాము.

* * *
పై వారం కథలకి సంబంధించినంతవరకు ఒక ప్రత్యేకత వుంటుంది.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : "దొరికితే దొంగలు"లో రాజశ్రీ

కథలు :

లిలితా కేవలం — 12

అప్పిచ్చుపాత — 38

నీరియల్ కథలు :

అపస్వరం — 21

సంపెంగలూ-సన్నజాజాలూ — 31

శీర్షికలు : వ్యాసాలు : సినీమా.

ఉత్తరాలు — 4, ఊమెన్ కార్టూన్—6,

మ్యాథ్లిల్లెథ — 7, చప్పల్ — 11, వనితా

లోకం — 17, సనివాణి — 19, వివిధ

కథలు — 26, కాంబోడియా భృక్కాలు—28,

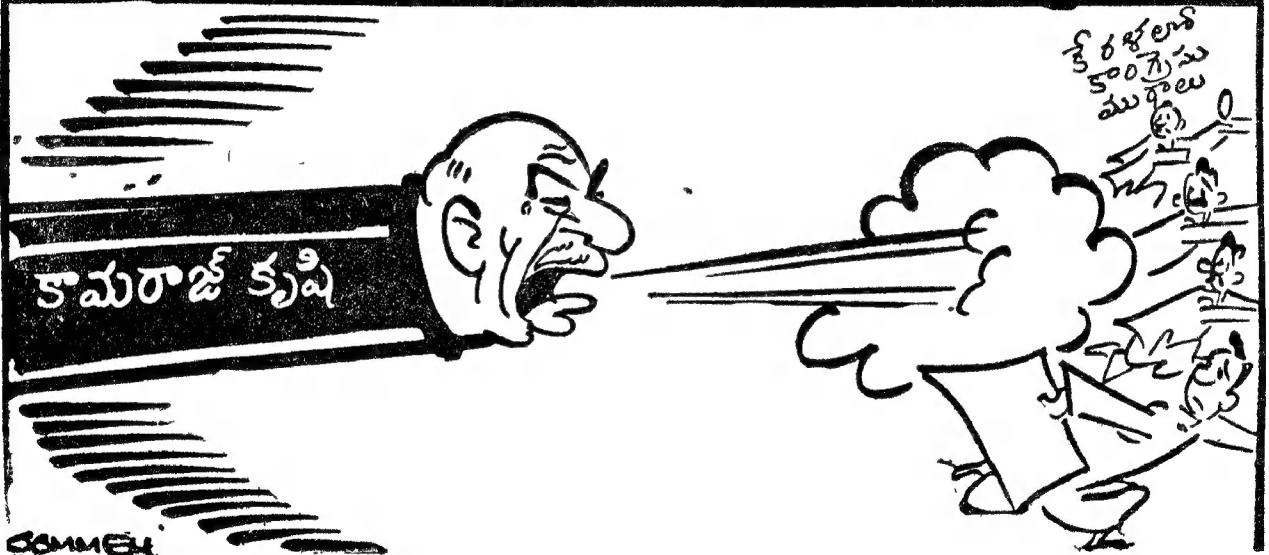
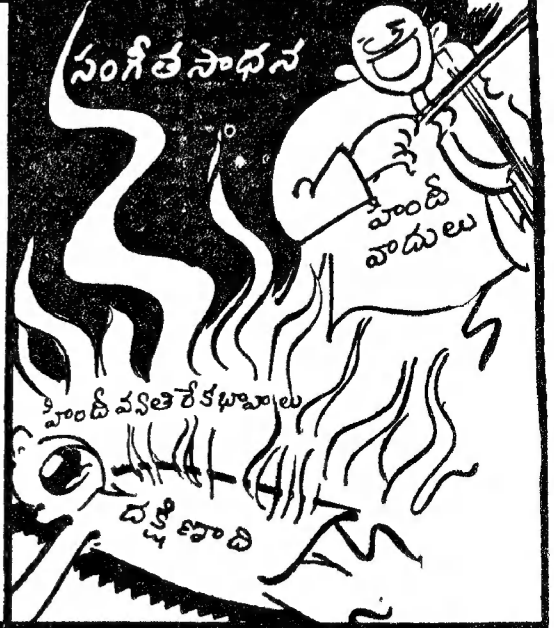
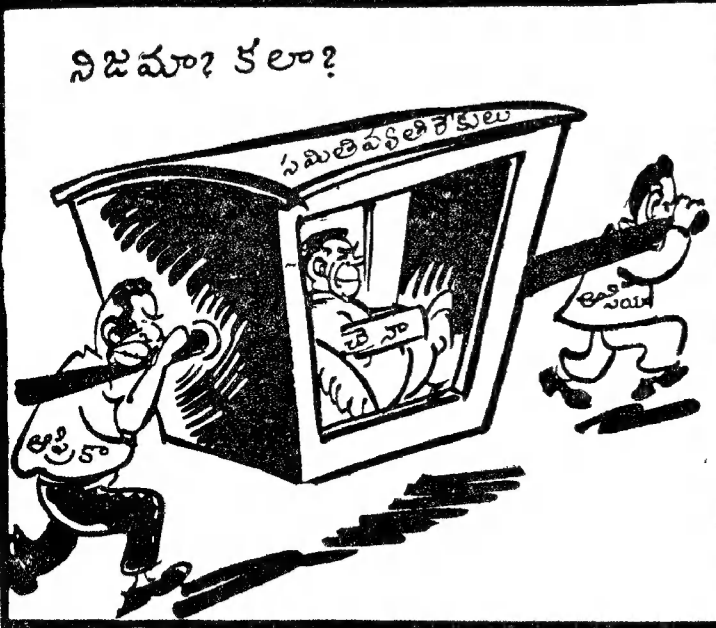
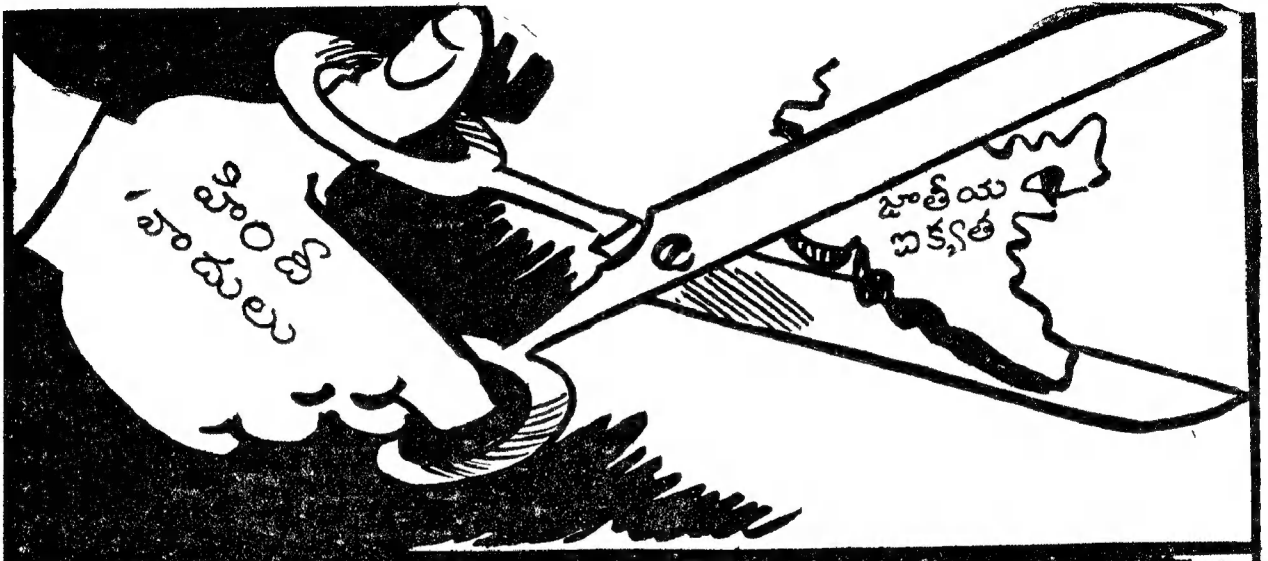
వారసం — 35, మేప్పుకైనా మార్పులు

తప్పవు — 42, పైజ్జానికాధాతి — 45,

పిలిం ఫెస్టివల్—46, సరా — 50,

చిత్రవారి — 52, చిత్రసమీక్ష — 53,

ఎవీ ఇవీ ఎన్ని—55.

అమెరికాలోని జలవిద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టులో మిస్సొరి పెన్సిల్వేనియా పరిగణించబడుతున్న కరాంతి జలవిద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టు తాలూకా తొలి విద్యుదుత్పాదన కేంద్రానికి ప్రధానమంత్రి శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి జనవరి 24 న ప్రారంభోత్సాహ జరిపారు. పి.ఎ.బి. ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్న శ్రీ శాస్త్రిని, ఆమెరికా రాయబారి శ్రీ చార్లెస్ డౌయ, మైచూల్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బిల్ కెలెగర్లను చిత్రంలో చూడవచ్చు. రు. 100 కోట్లు, ఉద్యుత్కాంత యా ప్రాజెక్టుకు అమెరికన్ ప్రభుత్వం 48 కోట్లు, 70 శాతం సహాయం చేసింది.

మ్యా థి థ్రి లే ఖ

శ్రీ కృష్ణ

కేంద్రంలో దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు పలుకుబడి!

హిట్టర్ కాలం నాటిమాట అతని సైన్యానికి రోమాల్ అనే ప్రతిభావంతుడైన వ్యక్తి జనరల్ గా రుండేవాడు. రోమల్ సహజంగా చక్కని ఆలోచనలు కలవాడు. ఏ సమయానికి ఏది చేయాలో బాగా తెలిసినవాడు, కాని అతనితో వచ్చిన పెద్ద చిక్కు ఏమంటే, తన తెలివి తేటలను పదే పదే ఉపయోగిస్తూ, తుట్టతుడకు వాటిని అతి తెలివిగా కియార్ చేసేవాడు. ఈనాటి కాంగ్రెసు సంస్థ పరిస్థితి అంతే!

పాకిస్తాన్-ఇండియా విభజన ఆరంభక గ్రంథ భారతదేశంలోని మహమ్మదీయులంతా ప్రభుత్వ పక్షాన ఉండేవారేమి, మహమ్మదీ భక్తుల వర్గం చాలా విస్తృతం అయిపోయింది.

ఈ అభిప్రాయ ప్రభుత్వ వర్గంలో కూడా లాగా ప్రేరణ ఉన్నవారేమి, చాలావారూ కలావాలంటి వ్యక్తులు కూడా విశ్చింతగా ఉండే వారు. ఈ రైల్వేలోనే ఆయన ఏనాడూ ప్రత్యేకించి విమర్శించినట్లుగా ఉన్నట్లు అవసరం కలగ లేదు.

ఇంతలో జనరల్ ఎన్నికలు వచ్చాయి కాంగ్రెసు బోర్డులో ఉండే మహమ్మదీయులకు, ముస్లిం లీగ్ కు బలాబలాలు చూపిస్తోందంటూ ఇది చక్కని సమాధానం చివరకు ఈ 'అగ్నిపరీక్ష'లో కాంగ్రెసు వోడిపోయింది చాలావారూ తన స్వీయ చరిత్ర ప్రాసే కొంటూ పాకిస్తాన్ విభజనకు అంగీకరించిన గాంధీజీ, నెహ్రూలను కూడా వింటించారు.

ఈనాటి కాక్స్ ఫోర్ట్ వరిగే తంతు కూడా ఇదే కాంగ్రెసు తంతు. మహమ్మదీయుల సంఘం ఒకటి అక్కడ ఏర్పడింది బక్ష్ షిఖావంతు ముద్ అమాయాయులంతా కళ్లు మూసుకొని ఈ సంస్థలో చేరారు. ఇంకా విప్లవంగా చెప్పాలంటే కాంగ్రెసు మహమ్మదీయులు, పేక్ అబ్దుల్లా మహమ్మదీయులు ఇరు వర్గాల ఉన్నాయన్నమాట.

ఇలాంటి పీఠిలో బక్ష్ షిఖావంతు మహమ్మదీ అరెస్టు కావటం, కారాగారానికి వెళ్లడం—పైగా ఒక హైకోర్టు జడ్జి బక్ష్ షిఖావంతుగారిపై వచ్చిన ఆరోపణలను వింటుంటే అంతా చరితంతులు విద్వారంగా కనువిప్పువైచి ఉన్నట్లుండే తెలు వాతావరణం బక్ష్ షిఖావంతుగారికి అనుకూలించలేదని తెలిసి కాబోలు, ఆయన్ని విడదల చేశారు. ఢిల్లీ వచ్చాడాయన ఆయన్ను కుతం ప్రశ్నలు చేపెం దుకు శ్రీ లాస్త్రి కూడా వెనుకాడలేదు. మరో వైపు బక్ష్ షిఖావంతు వ్యాయ విచారణ కొనసాగించే అభిప్రాయం కూడా కొనసాగుతూనే వచ్చింది.

ఇంత వ్యవహారం జరిగాక తర్పించవలసిందిల్లా ఒకటి అంశం ఇకముందు కూడా కాంగ్రెసు సంస్థ పట్ల కనీసం బక్ష్ అమాయాయులైన మహమ్మదీయులు ఆదరణ, అభిమానం చూపుతారా? నదిపేడేళ్ల వ్యతంత్ర తీవ్రం తరువాత కూడా 'ముస్లిం లీగ్' లాంటి పక్షాలు ఈ దేశంలో ఉండటం, పైగా లోకవర్గంలో ప్రాతినిధ్యం పొందటం— ఇంకా విచారకరిం ఇండియాలోని మహమ్మదీయుల పర్యటన బాధాభయం—చరితంతు ముస్లిం లీగ్

హిందీ జులం తప్పని సరేనా?

సభ్యులు తా మెక్కుటగా పట్టం, పతాకాలు ఇతరపటం ఆనవాయితీ ఆయిపోయింది.

* * *

హిందీ భాష పట్ల ఆ జే రొమల్ విధానం కూడా ఆచరణలో వున్నదా అని భయం!

దక్షిణాది రాష్ట్రాలలోను, బెంగాల్ లోను వుండే ప్రజల భావాలను ఏమాత్రము లక్ష్య పెట్టక, పోయిననెల 28 నుంచి హిందీకి పట్టం గట్టారు. పాపం సందాగారు ఎంతో ఖోదార్యంతో మాట్లాడుతూ, హిందీని నిర్బంధం చేయాలనే నిర్బంధం ఏమీలేదన్నారు. కాని అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. ఈ ఉత్తర్వుల సంగతి శ్రీ సందాకు తెలియదా?

అమధ్య శ్రీ శాస్త్రి కూడా తమ రేడియో ఉప వ్యాసంలో, హిందీని ప్రవేశ పెట్టటానికి దృఢ వైర చర్యలు తీసికొంటున్నామన్నారు.

ఏమయితేనేం రాజ్యాంగం చెప్పే "భారతీయ ప్రజల"కూ హిందీ ఆమోదించే ప్రజలకు సహజం లేదు!

బాబు సర్వస్వార్థాయోగ్ సిద్ధా ఆధిపత్యాన పరిగెళుతున్న తండ్రి, తపాలాఖానా ఢిల్లీ ఎత్రి కిట్లో ప్రకటన వాకదానిని వేయించి, ఏ భాషలో వైనా తండ్రి పంపవచ్చునని, తన దీపనాగరి అయితే చాలానని ప్రస్తావించింది. అంటే ఈ మహావ్యక్తి హిందీయేతర భాషలను మాత్రమేకాక ఆ యా భాషల తనని కూడా భ్యంపం చేద్దామని కలలు కంటున్నాడూ కాబోలు!

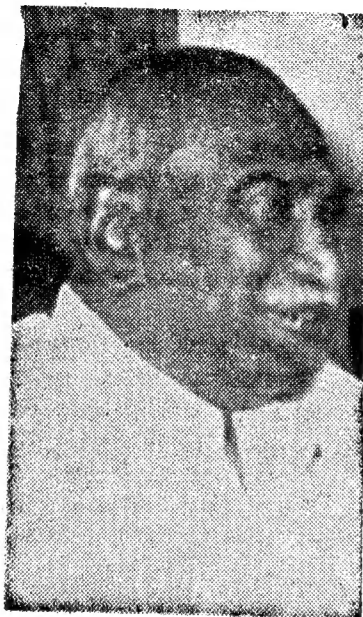
ఒక్కవారూ గతంలోకిమీస్తే, ఈనాటి హిందీ యేతర రాష్ట్రాలు, ప్రజలు ప్రభుత్వంచేత ఎలా మోసగించబడ్డారో అర్థం అవుతుంది. మాజీ ప్రధాని చేసిన వాగ్దానంకూ విలువలేదని, వాటిని ఆచరణలో పెట్టేదికూ అంతకన్నా లేదని కూడా మరోపైపు తెలుస్తున్నాయి. రెండేళ్లక్రితం హిందీని గురించి శ్రీ వైస్రూ చేసిన ఉపవ్యాసం, తీర్మానం గమనించడగ్గానే, కాని అదింతా ఈనాడు కంపి భూభాగ్లో చేసివుంది.

ఏమయినా, ఒక్క సంగతి విన్న రించకూడదు. 1947 ఆగస్టు 15 నుంచి కేంద్రంలో ప్రభుత్వం చాలా వరకు హిందీ వాడులతోనే నడుప బడుతున్నది, తాము గట్టిగా వాదించ గలిగినంతటి ప్రాతి నిధ్యాన్ని దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు కేంద్రంలో ఇవ్వటం జరగలేదు.

అలనాటి వాగ్దానాలు ఏమయినట్లు?

బెంగాల్ లోను, దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో ఈనాటి పరిస్థితి ఏమిటి?

తెలంగాణ కుంభకోణం కొనసాగుతూనే ఉన్నది. గవర్నరు పాలన తెలంగాణ అవినీతిపూరితమైపోయింది. పైగా, ఇకనుంచి గవర్నరు ఎవరని శ్రీ.ఎ.సి. జెంబాన్ కు అభిమతం వుంది. మైసూరు ముఖ్యమంత్రి ఎక్కడో నీడపట్టిన కాంక్ష వలన చేస్తున్నాడు. ఇక మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిని చూడమో అంటే, కామరాజు అంతటి వ్యక్తిత్వం, గంభీరమూ ఏ కోశానా

తానన్నో సలహానిచ్చాడు; వాటన్నిటికీ ఆదరణవది; శ్రీ కామరాజ్

కనీసకప్పుడతల్లద్రవజీ రాజధానిలో ఇంకా నిజాని మునల్కానుల ప్రభావం కనిపిస్తూనే ఉంది. అతల్య హైదర్ ఈసారి కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు అవుతాడని అందరూ అనుకోంటున్నారు కనుక, ఆయన కూడా వారూ మూడికాని కూర్చోనే ఉన్నారు. హిందీయే తర రాష్ట్రాల వాళ్లను కేంద్రం ఎలా కట్టిపెసిందో దీని ద్వారానే తెలుస్తుంది.

17 మార్చి మార్పులు చేయబడిన రాజ్యాంగం గురించి, కొందరి హిందీ ఉన్నాడంటే ఆవాం మైన పార్లమెంటును గురించి శ్రీ సందా గొప్పలు చెబుతున్నారు.

సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయాన్ని సైతం మార్పు గలిగిన విధంగా రాజ్యాంగాన్ని మార్చుకొనే వ్యక్తులకు, హిందీయేతర భాషలను మాట్లాడేవారి మహాభావంను గౌరవించాలని తెలియకపోవటం సిగ్గుచేటు. ప్రజాస్వామ్యంలో "ఫలానాది భాయం" అని చెప్పటానికి వీలులేదని మాజీ ప్రధాని ఒకసారి అన్నారు.

హిందీయేతర రాష్ట్రాలన్నీ తమ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్త పరచటానికి ఇది అనువైన సమయం. తమ తరపున పార్లమెంటులో వాదించ మని సభ్యులను అడగాలి, దక్షిణాది రాష్ట్రాల విలువ కేంద్రంలో ఎంతో వున్నది. అందువల్ల తమ మాట చలామణి చేయించుకో లేకపోవటం దక్షిణాది రాష్ట్రాల (సభ్యుల) బలహీనతనే తెలియచేయవచ్చు.

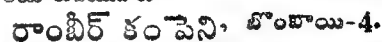
దక్షిణాది రాష్ట్రాల "విలువల"ను గురించి చెప్పాలంటే, ఒక భృష్టాచారం ఉదాహరిస్తే చాలు. ప్రధాని పదవికి ఎప్పుడూ ఉత్తరాదివారే వస్తున్నారు. కారణం ఏమంటే పార్లమెంటులో హిందీ వారుతే మెజారిటీ ఉన్నది. కాని అంతకన్నా ముఖ్యం ఏమంటే దేశం అవిచ్ఛిన్నంగా ఉండాలంటే ప్రధాని అనే వ్యక్తి ఈదక్షిణాది రాష్ట్రాల సభ్యులూ కూడా కూడగట్టుకొని రావాలి. అలాకా, ఇలాంటి మిచ్చుదానం శ్రీ శాస్త్రిపేటి దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు అమధ్య ఉండేది కనుకనే ఆయన ప్రధాని కాగలిగారు. మొరార్జీదేశాయ్, జవ్హర్లాల్ నెహ్రూ లాంటి వాళ్లకు అది లేదు.

'హిందీని బలవంతంగా రుద్దం' అనే వాగ్దానాన్ని శ్రీ శాస్త్రి చేయటంవల్లనే ఆయన ప్రధాని అయ్యారు. కాని, ఆ వాగ్దానం ఏమయిందీనాడు? బహుశా అధికార దాహంబాటున మరుగపడి పోయిందేమో!

★

అభిసారిక, సామర్థ్య కోటా ఆంధ్ర,

పెన్సిల్వ్యానియా స్టేట్స్ సామాన్యులు సోషల్ సెక్యూరిటీ ఐడి
 పెన్సిల్వ్యానియా పబ్లిక్ లాండ్స్ కమిషన్ 350 చిన్న మల్టీ
 ముల్టీ, లెక్కపెట్టబడిన ఐడి ప్రారంభించండి. ప్రతివరి
 క్రిమియన్స్. సాంకేతిక వ్యాపారహస్తాన్ని, గవర్నమెంట్
 టునోయింగ్, బుగ్గింగ్ పాండు మూలాలు ఈ ప్రస్తుతంలో
 గలదు. దర రు.12/50. V.P.P రు. 2/25
 Sulekha Book Denot(AM 15)Aligarh

ఋతుక్రమం ఆలస్యమైతే?

విచారపడవద్దు ప్రభుత్వంగాంచిన 'దేవిపిల్లు' వాడండి!

ఫూరికోర్టు ఫ్యాక్షన్లు
28 మాత్రలు పెంచు!!
సెగికోర్టు ఫ్యాక్షన్లు
14 మాత్రలు పెంచు!!
ఇవే ఆదేశములు
ప్రతి డోజులోను

దేవి పిల్లు ముఖ్యంగా
అలస్యమైన క్రమముగాకాక
పోయిన బాధతో కూడిన, లేక
అగిపోయిన బాధతో కూడిన
బాగుగ రుణమున్న

1 అన్ని నందర్లములలోను
శ్రీమముగాను, అమోఘము
గాను పనిచేయును.
2 ప్రస్తుతిలోను అగోచ్యమునకు
ఎట్టకేల కలిగించును

MFRS - SEENU & CO. MADRAS-21

ప్రాకిప్తులు: సివి ఫార్మ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, రాంగోపాల్ వీధి, విజయవాడ-1.

ఉచితము :

ఉచితము ::

తెల్లమచ్చలు

మా ప్రఖ్యాతిని సాంబించి 'డాన్ పాపా' ప్రత్యేక
డెవలప్ మెంట్ తెల్లమచ్చలను నులభముగ పొగొట్టు
టల్ 1925 వం|| నుండి ప్రఖ్యాతి పొంది
యున్నది. మూడు రోజులు వాడినంతనే మచ్చలు
తెలుపుదనం ఆపై న కొన్ని రోజుల్లోనే పూర్తిగా
బాగుచేయు శక్తి గలదు. ఉచితంగా పాకెట్
మందు ఇవ్వబడును నకలును చూచి మోసపోకండి.
**Ashoka Treatment Centre,
P. O. Katri Sarai (Gaya)**

ఫోల్డింగ్ 50 షాట్ పిస్టల్

శైవస్ ఆక్సరలేదు. అమెరికన్ మోడల్, దొంగలు,
క్రూరుమృగముల నుండి రక్షించుకొండి. ఉల్లాస
ప్రయాణాలు, యాత్రలు, వాటాను (నవన్)
మీ నది. అటోమేటిక్
50 షెల్లు విర్సాలు
గలదు. తేలికైనది. ఇందు
నుండి వెలువడు విషయ
రహస్య మిమ్మును కాపా
డును. ధర: 50 షెల్లు గల నెం. 33 రు. 13/50
జర్మన్ మోడల్ నెం. 99 రు. 15/50. వి.పి.పి.
వార్డ్ రు. 2/50. లెడర్ కేస్ రు. 3/50.
అదనపు షెల్లు 100 కి రు. 5/-
**SULEKHA TRADERS, (WAP-13)
PHAPHALA, ALIGARH**

మా క్రొత్త సామగ్రి

కైటెక్స్

కుంకుం పేస్ట్

ప్రవేశపెట్టుట చుచున్నది.

అన్ని చోట్ల
లభించును.

అరవింద్ లేబరేటరీస్
పి. ఓ. నెం. 1415, మద్రాసు-17.

ఇండియాలో శ్రేష్ఠమైనది

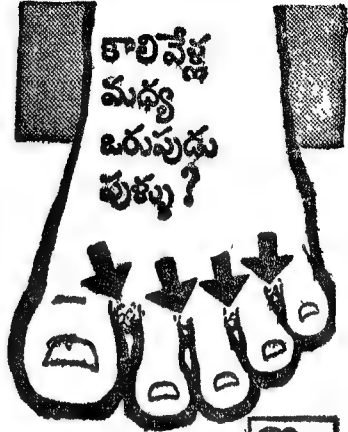
బెంగాల్ తమిళన్

(టాప్ పెరెంటు
గ్లీజరిన్
సబ్బు

ఈ సబ్బు మీ శరీర చర్మమును
శుభ్రముగా చేయును. తాపము
నుండి రక్షించును. ఇది అన్ని
ముత్యపులలో వాడదగిన
అద్భుతమైన సబ్బు.

కలకత్తా • బొంబాయి • కాన్పూరు

మడను
పగుళ్ళు?

లిచెన్ సా

వాడండి

DZ1613ATG

మరణించని మహావ్యక్తి శ్రీ చర్చిల్

ఒకప్పుడు ప్రపంచంలో చాలా భాగం బ్రిటిష్ పరిపాలనక్రింద ఉండేది; నేరుగా పరిపాలించబడని ప్రదేశాలుకూడా ఎన్నో బ్రిటిష్ వారి చేతిక్రిందనే ఉండేవి. అందుకే కొందరు 'కన్నర్యేటివ్' మేధావులు బ్రిటిష్ చరిత్ర ఉజ్వలఘట్టాలే తమకి ఆదర్శమయినవనీ, వాటి స్మృతి ఈనాటికీ తమని ఉద్వేగపరిచ గలుగుతున్నాయనీ చెప్తారు. నేటి లేబర్ ప్రభుత్వం పరిపాలనలో ఒకనాటి బ్రిటన్ మహోన్నతిస్థితిని గుర్తుకొచ్చే అంశం ఏదీలేదని బాధపడ్డారు.

ఇతర దేశాలని జయించి వలస ప్రభుత్వాలను ఏర్పరచటం అన్యాయమని నేడు అందరూ ముక్కుకుంటారు. ఏలేదేశం ఎంత మేలు చేసినా దానిదేశం ఒకప్పుడు నిమగ్నమైంది తిరానది లోక సామాన్యం అయిపోయింది. కాని సర ప్రభుత్వాలని దిక్కురించేవారు పయితం గతంలో తమ దేశ ప్రతిభని తలచుకుని సంతోషించకుండా ఉండలేరు. స్వరాజ్యాభిమానులే ప్రాచీనకాలంలో అసియా అగ్నేయ ప్రాంతాల్లో భారతదేశం స్థాపించిన రాజ్యాలని తలచుకుని గర్వపడ్డారు. 'గ్రేటర్ ఇండియా' అనే పదజాలం చరిత్ర పుస్తకాలలో కనిపిస్తూ ఉంటుంది. గతాన్ని మార్చలేము కాబట్టి కర్తవ్యమంతో వలస రాజ్యాల స్థాపనకి ప్రయత్నించటంలేదు. కాబట్టి కేవలం భారతదేశపు 'సాంస్కృతిక వైభవాన్ని' తలచుకుని సంతోషిస్తున్నామని ఈవిధంగా గర్వపడేవారు మహా దానం చెప్పవచ్చు. 'సాంస్కృతిక', 'రాజకీయాల'

మేం చెయ్యటం సాధ్యం అవుతుందా? అనే ప్రశ్నకి సమాధానం దొరకటం కష్టం. కాని గతంలో కాలానికి జగత్తు నోక దానిని సృష్టించుకుని దాని ప్రమాణాలనే పరమాన పరిస్థితులకు అన్యాయం చేసి చూసినప్పుడు చిక్కలు వస్తాయి. అందులోనూ తక్కువ వ్యవధిలో పెద్ద మార్పులు త్వరగా జరిగి పోతున్నప్పుడు ఈ చిక్కలు మరి అధికం అవుతాయి. ఇక చరిత్ర గమనంబట్టే ప్రభావం కలవారి జీవిత కాలంలో ప్రపంచం మారిపోతూఉంటే వారిలో ఏర్పడే ఆందోళన వూహించటం సాధ్యంకాదేమో!

విన్స్టన్ లాస్టర్ చర్చిల్ 19వ శతాబ్దం రెండవ భాగంలో జన్మించాడు. పెరిగి 'జిహారంగ జీవితం'లో పోగొనే కాలానికి చర్చిల్ ఒక గొప్ప వంశంలో పుట్టిన వాడని మర్చిపో కూడదు; అతని పూర్వీకులలో ఎందరో మహా సేనా నాయకులు ఉండేవారు—యూజిన్ ఓ'నూ, అసియా లోనూ కూడా కొన్ని వంశాలవారు జయించేరాయి. భారతదేశంపై ప్రాంతాల్లో సైతంలోయ్య

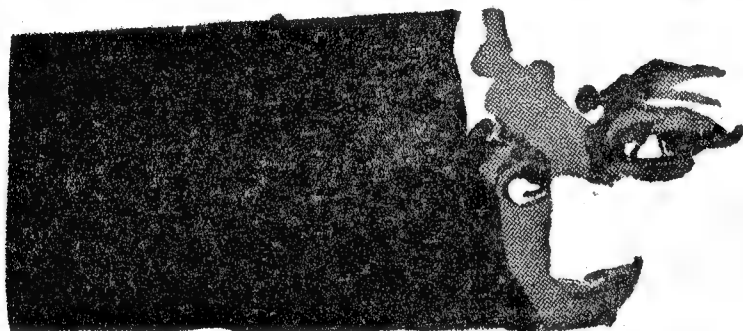
మాలా ప్రారంభం అయ్యాయి. జర్మనీ బ్రిటన్ తో పోటీ పడటానికి సిద్ధం అవుతోంది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం మొదలు అవటానికిముందు చర్చిల్ ప్రభుత్వంలో గొప్ప స్థానం పంపించుకున్నాడు. బ్రిటన్ యుద్ధ సన్నాహాలలో కొత్త ప్రాణం పోకాడని చరిత్రకారులు అంటారు. జర్మనీ వోడిపోయింది. జయించినవారు జర్మనీకి ఎన్నో శిక్షలు చేశారు. ఏటి తీవ్ర స్వభావం తిరిగి ఏదో ముప్పుకీ దారి తీస్తుందని గుర్తించిన నారిలో చర్చిల్ ఒకడు. ఎవరూ ఎన్ని చెప్పినా జరిగి వలసినదంతా జరిగి రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం వచ్చేసింది. వరయిన నాయకుడులేక అయోమయంలో మునిగిఉన్న బ్రిటిష్ ప్రజలు చర్చిల్ ను 'అశ్రయించారు.' ఆయన శత్రువులు సంహారం చర్చిల్ నాయకత్వాన్ని స్వీకరించారు. చర్చిల్ మాటలలోనే చెప్పాలంటే అది అతని 'పైవెస్ట్ అవర్.'

అమెరికా సహాయంతో మిత్రరాజ్యమండలి జర్మనీని వోడించింది. కాని యుద్ధం ముగిసిన తర్వాత బ్రిటన్ తన సామ్రాజ్యాన్ని విడదీయకునే పరిస్థితిలోలేదు.

చర్చిల్ సామ్రాజ్యాన్ని క్రమంగానయినా పథులకొనటానికి ఇష్ట పడలేదు. ఆయన ప్రధానమంత్రిగా ఉంటే ఏమి జరిగిందో చెప్పటం కష్టం కాని లేబర్ ప్రభుత్వం రావటంతో భారతదేశం మొదలు ఎన్నో దేశాలు స్వతంత్ర్యం పొందాయి. బ్రిటన్ మునిగిపోకుండా రక్షించటానికి ఇంకెవరూ చెయ్యనంత చేసిన చర్చిల్ చివరికి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య క్షీణాన్ని స్వీకరించ వలసి వచ్చింది. 1947 ప్రపంచానికి 1964 ప్రపంచానికి చాలా భేదం ఉంది. చరిత్ర గమన మేగమే హెచ్చు అవుతోందేమో! ఏది ఏలా ఉన్నా విన్స్టన్ చర్చిల్ జీవించి ఉన్నప్పుడే చరిత్రలోకి వెళ్లిపోయాడు. అందుకనే, ఆయన మరణం ఎవరికీ ఎంత విషయం కలిగించినా కన్నీటి, సామ్రాజ్య పరిణామాలే ప్రజల్లోపై కదిలించి వయ్యలేదు!

—ఆకర్ నిలేఖరి ★

--- విభిత్తరథి

బ్రికల్ చల్లగాలి 'నీచోడోడో' దోహదమిస్తోంది.

అలోచించవలసిన విషయం ఏదైనా 'పోవడానికి' దోహదం ఇస్తుంది. తలకింద రెండు చేతులు పెట్టుకుని, ఇసుకలో చెల్లకిలా వదుకున్నాను. నాన్నగారికి కోపం ఎక్కువ. అవతలి వాళ్ళను మాట్లాడనీయరు. అన్నిటి విషయం వదిలేసినా 'పెళ్ళివంటి విషయాలలో' కూడా—ఇవతలి వాళ్ళ ఇష్టా, ఇష్టాలకు తావివ్వకపోతే ఎలా—పోనీ అమ్మయినా—నా మనస్సులో విషయం గ్రహించి, వాన్నగారిలో చెప్పకూడదు.

“ఆ ఓల్డేకా బంగారు బొమ్మలా ఉంది” అంటుంది.

“పోనీ యూనివర్సిటీలో ఎవరైతే అమ్మించావా” అనడం నాన్నగారు.

“ఛ” అన్నా డతను.

తనవరినీ ప్రేమించలేదు. ప్రేమించడమనేది అంత తేలికయిన పనికాదు. అది కూడా ఒక కళ! ఆ మాటకొస్తే అదే గొప్ప కళ మరి నీ “అభ్యంతరం దేనికి” అన్నారాయన. ఉంది. కానీ చెప్పడం కుదరదు తనకు. చెప్పలేదు తను.

నా అలోచనలు తెగకముందే శేషగిరి వచ్చాడు. నా మానసిక కారణం అడిగాడు. నా నమస్య శీషగిరికి చెప్పాను. శేషగిరి చాలా తెలివైనవాడు. స్నేహంకోసం ప్రాణం ఎదుర్కొన్నాడు సేను విషయం చెప్పగానే బుర్ర గొక్కుని, ‘కొత్త రకంగా ఉంది అన్నాడు.

“నీ ఉద్ద్యం ఏమిటి? మమ్మే వా స్థానంలో ఉంటే ఏం చేసేవాడివి” అన్నాను లేచి కూర్చుంటూ. శీషగిరి నమ్రద్రం నంక కాస్తేను చూసి అనక గగనంపై చూశాడు గొంతు వవరించుకున్నాడు.

“నాకూ ఆ రకం నమ్మకాలున్నాయి. లోకంలో చాలామంది కీరకం నమ్మకాలుంటాయి. వీటినే మూఢ నమ్మకాలంటారు కానీ ఆ నమ్మకాలు మనలో బాగా పాతుకుపోయాయి. అంతెందుకు? పనిమీద వెళ్తున్నప్పుడు ఎదురుగా కిరవనాయలు, కట్టిపుల్లలు వంటివి వస్తే ఆ పనిమీద ఇకబుద్ధి కాదు నాకు. అంత చిన్న విషయాలకే అంత పెట్టంపయితే ఇక వివాహంవంటి విషయాలలో ఆ నమ్మకాలని మమలకోడం జరగని పని” అన్నాడు.

నాకు కావల్సిన సలహా అదే సేను స్వేచ్ఛగా గలిపి వదిలాను. “అయితే ఏం చెయ్యమంటావు” అన్నాను.

“మీ వాళ్ళకు ఆ రకం నమ్మకాలు లేకపోయినా సరే నీ నమ్మకం వీది. అది మీ వాళ్ళకు తెలియబడేయడమే మంచిది” అన్నాడు నాకూ అదే మంచి దనిపించింది. సమస్య సులభంగా తేలిపోవడంవల్ల మనస్సు తేలికయింది. ఇద్దరం లేచి, వాళ్ళు వైపు దారితిశము.

ఆ మార్నాటి టవలో నా ఉద్దేశ్యం రాసి, మా నాన్నగారికి పోస్ట్ చేశాను. దాంతో నా భారం తీరినట్లయ్యింది.

నాలుగు రోజులు గడిచాయి. చిన్న నాటిమిత్రుడు రామం, అతని భార్య సీత సింహాచలం దిగ్విజయ కోటానికి వచ్చారు. రామాని అడగానిపించింది.

రామం కూడా మూఢనమ్మకాలు లేనివాడే—కనుక నంకో అడగి, ప్రయోజనం ఉండదు. అయినా “మూఢ నమ్మకాల మీద అభిప్రాయం ఏమిటి?” అనడిగాను.

“ఆ మాటలోనే ఉందిగా అర్థం” అన్నాడు రామం.

“మీ అభిప్రాయం” అన్నాను సీతనుద్దేశించి. “నీ పుట్టలో ఏ పాముందో ఎవరికి తెలుసు? దేన్నీ కొట్టి వెరయ్యకూడదు” అంది సీత. నాకు ఆమె చెప్పిన డాంట్స్ సత్యం ఎక్కువ కనుపించింది.

రెండ్రోజులుండి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. బి. య్య. చదివే రోజుల్లో రామం మా క్లాసుమేట్ సీతను ప్రేమించాడు. సీత కాలేజీ మొత్తానికి ఒక అలంకారం అనే వాళ్ళు అందరూ. అలాటి పిల్లను ప్రేమించిన వాళ్ళు చాలా మంది ఉన్నారు. పైగా రామం పెద్ద అందగాడు కాదు. కానీ మంచి విగ్రహం.... అయితే ఏం? ఆదృష్టవంతుడు.... సీతని పొంద గలిగాడు... నా చేత ఆమెకు రాయబారం నలిపేవాడు. .. బెజవాడలో మా ఇంటి పక్క వాటాలో ఆమె, తలిదండ్రులు ఉండేవారు. నాకు ఆ రకంగా సీతతో పరిచయం ఏర్పడినా, కష్టపడి రామం గురించి గొప్పగా చెప్పేవాడిని.... చివరికి నా చేతుల మీదుగానే వాళ్ళు పెళ్ళి జరిగింది. రైల్వేకి వెళ్ళేముందు, “ఇకనైనా మీ ఇంటి వాడివి అవుత్యరంగా అన్నాడు రామం.” అప్పుడు ఈ పాది మీ ప్రాతినిధ్యం మాకు మీరు కనుపించాలి” అంది సీత సేను నవ్వే పూర్కున్నాను.

రెండ్రోజులు గడిచాయి.

నాన్నగారి వద్ద నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. విప్పి చదవడానికి భయం వేసింది. అయినా విప్పి చదవేసా. ఆ రకం మూఢనమ్మకాలని దుర్మొత్తి పోశారు. నా దుర్మొత్తుకు జాలి పడ్డారు. ఆ పద్ధతిలో అయితే నేను జీవితంలో ఒక్క అంశం కూడా పైకి వెళ్ళలేనని వక్కాణించారు. అలాటి వూహాను రా మనస్సులో ప్రవేశ పెట్టిన వాళ్ళను చిత్రపథం చెయ్యవచ్చునన్నారు.

నా బుర్ర తిరిగి పోయింది అప్పుడే రామంకి వస్తున్న శీషగిరికి ఉత్తరం చూపించాను. శీషగిరి ఉత్తరం చదివి, “మీ నాన్నగారు చాలా మాటు మనియో” అని, “ఏది ఏమైనా నీ అభిప్రాయం రాకావుగానా చాలు..” అన్నాడు నిజమేననిపించింది.

దశరా శలవులిచ్చేరు. ఇంటికి వెళ్ళారంటే తనని భయం పట్టుకుంది. ముఖతా మరోసారి రూపింది పెరెస్టెరు నాన్నగారు. అయినా అప్పని పంగా బయర్దేరాను. రామండ్రిలో డిగి రాజవరం వెళ్ళాను. బొప్పర్లకలో లాంఛ్ డిగి, రాజవరం టిక్కెట్లన్నవని ఒప్పు కండ్లచ్చుడగోతే, “అన్నీ త్రూతె సెర్. రాజవరం, పేరారం కొయ్యం” అన్నాడు

“ఏడిశావ్ వెధవ కూతలు, కోతలు సువ్వాసు” అనుకుంటూ నంచి ఎడం చేతిలోనికి మార్చుకుని ఆ రెండు పెళ్ళు నడక ప్రారంభించాను. కావ గట్టువే రామం కనుపించాడు. మూడుపాళ్ళు రైతలా వున్నాడు. తువ్వల భూం మీదుంది. చేతిలో

కర్ర ఉంది. కంచకట్ట, మిడివాడు. నన్ను చూసి, బ్రహ్మానంద పడ్డాడు. ఇంటికి వెళ్ళాను. సీత రోపల పని చేసుకుంటున్నట్లుంటుంది. బయట కనపడలేదు.

“సీతా హంస హంసాచ్యూ” అన్నాడు రామం, తన సీత మధ్య ప్రణయం నడిపినందుకు నన్ను నందమయంతల మధ్య ప్రణయం నడిపిన హంసతో పోల్చి ‘హంస’ అయ్యాడు సీత గమ్యున వచ్చి, “ఒక్కరే ఎచ్చరా! పెళ్ళి చేసుకుని మా అవిడతో వచ్చారనుకున్నాను” అంది. ముగ్గురం నవ్వేశాము.

రామం రైటు వెలిగించాడు. సీత గూట్స్ ఉప్పు నల్లు మీది నురగి తీసి నుదుట పెట్టుకుని, దాని మీద కుంకుమ అద్ది పక్కలకు చెదరిన భాగరూ వేలతో దురిపింది. నా దృష్టి అపె నుదురు మీదకు మళ్ళింది. చిక్కని పెంకలమైన నుదురు ఆ నుదుట వడే ముంగుర్లు. కకళా సులూ లక్ష్మి దేవిలా ఉండావె. ఆ నుదుట పాలలా కాంతి కుంకుమ పెట్టింది.

“ఏం అలా చూస్తున్నారు” అంది సీత అనసే చూస్తున్న వాకే చూసి నవ్వుతూ. “ఏం లేదు” అన్నాను నేను ఆమె మరోసారి నివ్వి, “లిలకల మాని కుంకం పెట్టేసేవా... ఈవూరు ఎద్దటిది... వల్లుం వద్దటిది అంది. నేను నవ్వేసి, మరి అన్నాను.

నాలుగు రోజులు పూర్ణో అనందంగా గడిపి, బదో నాడు మా వూరు చేలను. అప్పట్లో కొద్ది నాన్నగారు ఇంట్లో లేరు. అమ్మ బయటికి వచ్చి అప్తాయంగా పలకరించి, “అదేమిట్రా అంత చిక్కి పోయావు” అంది. “భలేదానివి. నేకక్కడ చిక్కాను. నీ కంటికి చిక్కినట్టు కనబడతాను గానీ—” అన్నాను పెట్టి రోపం పెడుతూ. ఇంతలో ఉష వచ్చింది. వస్తూనే, “అన్యాయాచ్యూ” అనో అరుచింది, “నాకేం తెచ్చావ్” అని అడిగింది. తప్పిన బొమ్మలు, బిస్కట్లు గుమ్మరించావ.

పాయంకాలానికి నాన్నగారు వచ్చారు. “ఎప్పుడొచ్చావ్” అని పలకరించి, లోపలకు వెళ్ళి పోయారు. నా గుండె దడదడ లాడింది. రాత్రి భోజనాలయ్యాక, నాన్నగారు మేడ మీదికి రమ్మని ఉషచేత కబురు పంపారు. నా నవనాడులా వ్తం భింది పోయాయి. అమ్మ నా అవస్త చూసి, “అంత భయం ఎందుకురా— పిల్ల ఎందుకు నవ్వులేదని అడుగుతారనుకుంటా—” అంది.

“ఆ నంగలి రాకావుగా” అన్నాను. “సువ్వయితే రాకావురా. ఆ నంగలి వాళ్ళకి మేం ఎలా రాయం? అదేమైనా రాస్తే నలుగురూ నవ్వరా— పైగా వాళ్ళకి, మనకి చుట్టరికం కూడా కలిసిందట. మన సంబంధం చేసుకోవాని వాళ్ళ ముచ్చట పడుతున్నారు.” అని “సరేరే వెళ్ళు” అంది. గుండెకు ధైర్యం చెప్పుకుని, పైకి వెళ్ళాను. నాన్నగారు అరు బైటకుల్లో కూర్చుని ఏదో వుత్తకం చదువుకుంటున్నారు. నన్ను చూసి, “కూర్చో” అన్నారు. ఎదురుగా ఉన్న మరో కుక్కరో కూర్చున్నాను. ఒక్కక్షణం నిశ్శబ్దం రాజ్యం చేసింది.

ఆ సమయంలో తలుపులో ఉన్న వ్యక్తుల మధ్య ఉండే
వాడు తెలుసు. పిచ్చంగా ఉన్నాను.

“ఆ ఒక్క ఆశ్చర్యకరమే— లేక కట్టుం కాను
కలలాటి కోర్కెలేవైనా ఉన్నాయా— లేక ఎవరి
వైదా ప్రేమించి, పెళ్ళి చేసుకుంటాను మాట
చ్చానా?” అన్నాడు.

“లేదు” అన్నాను మేను.

“పెళ్ళి చూపులకు వెళ్ళి, ఏవంకాలైనా పిల్లను
జూసి, మాకెందుకో మీ అమ్మాయి నచ్చలేదని
జీవంక పెడితే— అనక అపిల్లకి పెళ్ళివ్వాలంటా—
సలానావాళ్ళు వచ్చి చూశారు. వాళ్ళు కెందుకు
నచ్చలేదో అనే అనుమానం రాదు. ఆ పిల్లకి పెళ్ళి
కావాలంటా ? పైగా రక్తి దేహిలాటి పిల్ల—
అమ్మ ముచ్చట పడింది— నరే... || పెళ్ళి విష
యంలో మమ్మల్ని బోక్సం కలగజేసుకోవద్దు అని
పాపురించడానికి ఈ సాకు చెప్పింది. ఇక జన్మలో
నుళ్ళి ఈ వూను ఎత్తను. ఇదిగో.. ఆ పిల్ల తండ్రి
మనకే రావిన ఉత్తరాలు.... మధ్యవర్తి అంకం
మధ్యన చస్తున్నాడు సరిగ్గా” అంటూ ఓకట్టు
ఉత్తరాలు నా చేతికిచ్చారు.

మేనా ఉత్తరాలను ఒళ్ళో పెట్టుకుని కూర్చు
న్నాను.

“కిందకు వెళ్ళి అమ్మ ముఖంకే చూడు.
తెలుపతి వెళ్ళి అక్క ముఖం చూడు. వాళ్ళకు
నుదురు ఎంతేనో ఉందో చూడు. నుదురు పన్ను
దయలే ఆ పిల్ల విధవ” అవుతుందని ఏ బుద్ధిలేని
వాడు నీకు నూరిపోశాడు ? బద్ధితనం నుదురు
పై జాను ఒట్టి ఉంటుందా ? నాకు పెళ్ళియి నాజై
విళ్ళియింది. మీ అమ్మ నుదురు ఎంత చిన్నదో
చూడు. అక్కకి పెళ్ళియి వదిపెళ్ళియింది.
అక్క నుదురు చూడు. కానీ నీ కోసంగితి చెప్పారని
పిలిచాను. ఈ రకం అనుమానాలు పెట్టుకుంటే
జీవితంలో అంగుళం ముందుకు పోలేవు. గొప్ప
యూనివర్సిటీ పరీక్షలు అడ్డుపెట్టిన వాడు ప్రారం

విభిత్తా రేఖ

దిస్తారు. అష్టమివాడు ఏదైనా ఉద్వేగంలో
జీరాల్ని వస్తే పక్షి కంపం అనిమానేస్తావా ?
కీచితం వాచనం చేసుకోడానికి ఇలాంటి మూఢ్
చెత్త నమ్మకాలు బాగా పని కొస్తాయి.” అన్నాడు.

మేను పూసరి బిగిపట్టి ఎంటూ కూర్చున్నాను.

“నువ్విక వెళ్ళుచు. ఆ ఉత్తరాలొక్కసారి
చదువు. అడపిల్లల పెళ్ళి వైదనికి తల్లిదండ్రు
లెంత కష్టపడతారో నీకు కొంచెమైనా తెలు
స్తుంది.” అన్నాడు మేను ఆ ఉత్తరాల కట్టు పుచ్చు
కుని, కిందకు వచ్చి, పక్క మీదకు చేరాను. అమ్మ
గ్లాసులో పాలుతెచ్చి, “ఇంద...” అని ఇచ్చి, “నివీటా
ఉత్తరాలు ? ఓహో ఆయన రాసినవా.. ఆ ఉత్త
రాలు చదివితే నున రక్తి పైకి మనం పెళ్ళివైదానికి
ఎంత కష్టపడ్డామో గుర్తుకొస్తుంది. బదారు
వేలులేదే ఈ రోజుల్లో ‘పెళ్ళి’ అన్న రెండు
మొక్కలూ తలచడానికూడా పనికి రాదు” అంది.
మేను గ్లాసు ఖాళీ చేసి, మంచం కింద పెట్టి మరో
ఉత్తరం తీయబోయి, అమ్మ వెళ్ళికి చదవడం
మంచిదని పూర్తున్నాను. అమ్మ గ్లాసు తీసుకుని
“అప్పుల నీకే అనుమానం, ఈ నమ్మకం ఎవరు
కల్పించారా” అంది. మేను మారుమాట్లాడలేదు
అమ్మ వెళ్ళిపోయింది.

తైలూలేనీ, పక్కమీద వాలాను.

వాకీ అనుమానం— భయం, నమ్మకం ఎలా
కలిగింది ? అని విషయం మీదికి నా మనసు
పోయింది.

“.... ఆ రోజు పెళ్ళి చూపులకు రమ్మని
వాళ్ళుగారు వ్రాశారు. మెయిల్ లో బయల్పెరాను
కీటికీ దగ్గరి పీటు చూసుకుని కూర్చున్నాను.
తైలు రాజమండ్రిలో అగింది మేను జనం గోల
ఎంటూ కళ్ళు మూసుకున్నాను. పెట్టెలో అరపులు
పీటలు చెప్పడం, చెప్పకోడం, సువ్వలంకోట

సువ్వలంకోడం ప్రారంభమయ్యాయి. కళ్ళు
తెరిచాను. ఓ బుగ్గ మీసాలాయన వా పక్కన
కూర్చున్నాడు. వా ఎదురుగా ఉన్నటుంటే నీటులో
మనలాయన ఏమయ్యాడో— ఆ నీటులో ఇద్దరు
అడవాళ్ళు నర్సుకుని కూర్చున్నారు. వాళ్ళలో
ఒకామెకు నలభై పైన ఉంటాయి ఏళ్ళ పచ్చటి
బంగారు ఛాయలో ఉంది. నుదురు రూపాయి కాసంత
కుంకుమ పెట్టుకుని ఉంది. చేతులకి పచ్చటి
గాజులున్నాయి. వా దుష్టి అవిడ పక్క నున్నామె
మీదకు నుట్టింది.

అమె లేత తమలవికలా ఉంది. మేలిమి బం
గారు ఛాయలో ఉంది. తెల్లని కీర, రవికా ధరిం
చింది. చేతులకి గాజులు లేవు— అది ఈ రోజులో
ఒక స్వేచ్ఛను. వా చూపులు అమె ముఖం వైపు
మళ్ళాయి. అమె కళ్ళు బాగా వాచి ఉన్నాయి వాకేసి
చూసి, గమ్మైన తలదించుకుంది వాకేదో వెలితని
పించింది. మరోసారి అమెకేసి చూశాను

ఉలిక్కి పడ్డాను.

అమె నుదురు తిలకంలేదు. పరీక్షగా చూశాను.
అమె నుదురే అసలు చాలా చిన్నదిగా ఉంది. దాని మీద
బొట్టు లేదు— వెళ్ళో.... బోసే మెడ నందే
పాం లేదు.... అమె.....

వా ఆలోచనలు పక్క వాళ్ళ మాటలతో అగాయి.
వా పక్కన మీసాలాయనతో ఆ పిల్ల పక్కన
కూర్చున్నామెద మాట్లాడుతోంది.

“పోసి అన్నయ్యా పాడు వగలు. నునవా
నగల్గోవే పోతావా— ఆ పాడునగల కోసం పిల్ల
నక్కడ వదిలేస్తే— వాళ్ళు చంపేసివా చంపేస్తారు
నానా పాంసా పెడుతున్నారు సరిగ్గా చూడు
కూడా పెట్టటం లేదు.. నున పిల్ల నునకే భార
వేటి.... నా దగ్గరే ఉంటుంది.” అందామెద. ఎంత
బింకంగా మాట్లాడినా, చివర మాటలు మాట్లాడే
టప్పుడు అమె గొంతు బొంగురు పోయింది.
వా కళ్ళు అవిడ మించి, అమె మీదికి తిరిగింది.
అమె కంటవెంట నీరు టనటన రాలింది. అవిడ
ఇవతల పక్కన కూర్చున్న మరో ముసలామె
“నీ పూరమ్మా” అని ప్రశ్నించింది.

“విడదవోలు” అందామెద. పక్కామెద మాటలు
కలిపి, సంభాషణ కొనసాగించింది.

ఆ పిల్ల భర్త ఆ పిల్లని ఏరికోరి చేసుకున్నా
డని, వం తిరక్కమందే హిలంలో పాము కలిచి, చని
పోయాడని అత్తారింట్లో కూతురు పిల్లపిల్లు
చూడలేక, వినలేక, కూతుర్ని తెంపులు చేసి
తీసుకొస్తున్నట్టు చెప్పింది.

వా పూదయం ద్రవీభవించింది
అమె కన్నీరు పొంగి విడుముస్తూ కీటికీ
లోంచి బయటకు చూస్తోంది. ఇప్పు ఆ కార్తె
నుదురు ముంగుర్లు పడడం వల్ల కప్పుకుపోయింది.
అమె భవిష్యత్తు జీవితం మీద ఆలోచిస్తూ
కళ్ళు మూసుకున్నాను. విడదవోలు వచ్చింది వాళ్ళు
దిగి వెళ్ళిపోయారు. మా పెట్టెలో || పిల్ల
మీద సంభాషణ ప్రారంభమయింది.

“చూశావా పిల్లీ— ఆ పిల్ల నుదురు కుంకం
పట్టుమని పదిన్నాళ్ళైనా నిలవడమే—
|| నుదురు చూశావా— వేరేదు లేదు. లా ఉన్న
నుదురు కుంకం పింపే నిలవదు. భగవంతుడు అన్నీ

హేలా!— చాజ్ ఎరువుల కంపెనీయేన?

విర్ణయిస్తాడనుకో. మా మేనల్లు కూతురులేదు. దాని నుదురు రెండువేళ్ళుండేది పెళ్ళయ్యాక ఓ వారం తిరిగేలోగా మొగుడు చనిపోయాడు. ఏమీలేదు. గుండె అగి పోయింది. అది ఓ గుండె జబ్బున్నారనుకో— అయితే ఏం ... ఆ చిన్న నుదురు వాళ్ళ నుదులు కుంకం నిలవనే నిలవదు.”

నా గుండె రూల్తున్నది.

అంతే అది నాకేదో ముందుగా సూచించినట్లు అనిపించింది. నా మనస్సులోంచి ఆ సంఘటన పోలేదు. ■ రైలుదిగి, పెళ్ళి చూపులకు మళ్ళీ రైల్వేస్టాము. ఏలూరులో రాధని చూశాము. రాధ నిజంగా చక్కని చుక్క. ఏ వంకాలేదు— కాని ఆమె నుదురు— రెండు వేళ్ళు కూడా లేదు— నా మనస్సుకు ఎన్ని రకాలుగా నచ్చుచున్నామో మనసు కున్నా ■ సంఘటన నన్ను పీరికిపెట్టింది. భళ్ళున తెల్లనివారింది.

యాంత్రికంగా శలవలు గడిపి మళ్ళీ విశాఖ పట్టణం చేరాను. జరిగిన విషయాలన్ని శేషగిరికి చెప్పాను. శేషగిరి నిట్టూర్చి, “అసలు ■ పూట నువ్వు బయల్దేరిక పోయినా ఆ చిన్న నుదురు సంఘటన చూసి ఉండక పోదువు— బాగుండిపోను” అన్నాడు. కానీ అలా జరగలేదు కదా ! అదే దైవ ప్రేరణ. నాకు దేవుడో చిన్న మానవ చేపి నట్లునిపించింది. నా అనుమానం మిఠా నాకు నమ్మకం ఏర్పడింది.

రోజులు పొడిగా దొర్లి, పొడి నెలలుగా చేశాయి. ఒకనాడు నాన్నగారి వద్ద నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. అమ్మకి వంటల్లో అనారోగ్యంగా ఉంటుంది. నన్ను రమ్మని వ్రాశారు ఓ వారం శలవపెట్టి వెళ్ళారు అమ్మ బాగా చిక్కిపోయింది. “ఒరేయ్ రాజా— నీ పెళ్ళి అడవిల్లో పెళ్ళికన్నా ఎక్కువ గొడవై పోయింది. ■ పెళ్ళి చూసే యోగ్యం వాకు ఉండో లేదో” అంది. నా మనస్సు చాలా బాధ పడింది. “లేదమ్మా ! అలా ధైర్య పడకు” అన్నాను.

ఒక వారం రోజుల్లో అమ్మ అరోగ్యం నిమ్మ దించింది. తిరుగు ప్రయాణం పెట్టాను. రాజ మండ్రి రైలు చేరేసరికి, రాజవరం వెళ్ళానిపించింది. గమ్మైన రైలుదిగి, లాంచి ఎక్కి, బొబ్బిల్లంక చేరాను. నంచి భూభాష మేనుకుని నురుకు చెట్ల మధ్య నడుస్తూ ప్రకృతి సిందర్యం చూస్తూ ఆలోచిస్తూ నడక సాగించాను. ఈసారిలాగయినా సరే ఈ ‘విషయం’ రావంతో చెప్పి రావం నలభో కూడా తీసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నాను. నా చూపులకు దూరాన్న ఒక బోట కూర్చున్న వ్యక్తి కనుపించాడు.

అతను రావం ! !

గదిగది అటువైపు నడిచాను, రావం నన్ను చూసి, లేచి, నిలబడ్డాడు. నిలబడి, “ఏరా ! ఇదేనా రావడం” అన్నాడు. “అవును గాని ఇక్కడ కూర్చుని ఏం చేస్తున్నావ్” అన్నాను.

“ప్రకృతి చూస్తున్నాను” అన్నాడు.

అతని ముఖంలోకి చూశాను. అబద్ధం చెపుతున్నట్లు తోచింది. రావం నా చూపులను తప్పించుకున్నాడు. నేను రావం భుజంపీద చైవీ “నువ్వు నిజం చెప్పటంలేదు, పికు

నామీద నమ్మకంలేదా” అన్నాను.

“ఏం” అన్నాడు రావం.

“అదే చెప్పనున్నది” అన్నాను.

“చెప్తా— నడు. సీతో చెప్పకపోతే ఎలా” అన్నాడు. ఇద్దరం కలిసి కొంతదూరం నడిచాము. రావం చాలా నీరసంగా ఉన్నాడు. తల వంచుకుని, ఏవో తప్పునిసరి ప్రశ్నలు వేశాడు కాని, వెనకటి ఆత్మీయత కనబడలేదు” “సీతతో పోట్లాడే మేమిటి ?” అన్నాను.

“అంతదృష్టం కూడానా” అన్నాడు.

“అంటే” అన్నాను.

“సీత పోయింది” అన్నాడు.

“ఎక్కడికి” అన్నాను గమ్మైన. అంతలో

■ ముక్కికి అర్థం తెలిసింది. నా పాదాల కిందు

భూమి కదిలినట్లు అంది. “ఏమి నువ్వవేది ?

నిజమేనా. ఎలా జరిగింది” అన్నాను.

“చెప్తాను” అంటూ రావం కన్నీళ్ళు తుడుచు

కుంటూ ప్రారంభించాడు.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

విశాఖపట్టణం చేరాను. ఏమిటో యీ మూడే నమ్మకాలు సీతని పెళ్ళి చేసుకుంటే రావం చనిపోతాడన్నారు కానీ సీత పోయింది ఇవి నమ్మాలో, నమ్మకూడదో బోధపడలేదు..... అంతా శేషగిరితో చెప్పాను. శేషగిరి నవ్వేసి, “ఆ అనుమానాలు లేకపోతే ఫరవాలేదు కాని ఉంటే మాత్రం అవి వదులుకోవడంంత తేలికయిన పని కాదని” చెప్పాడు. నాకు అవుననిపించింది.

కొన్ని నెలలు యాంత్రికంగా గడిచాయి. సరీక్షలు పూర్తిచేసి, యింటికి చేరాను. రాజమండ్రి రాగానే రావం గుర్తుకు వచ్చాడు నా కళ్ళు చమ్మగిల్చాయి మెయిల్లో ఏలూరులో అగింది. కిటికీలోంచి ఒయటికి చూస్తున్నవాడినిల్లా ఉలిక్కిపడ్డాను.

రాధ ! !

బాధ, ఆమె తండ్రి పక్క పెట్టేలోంచి దిగి, పెట్టేలో వాళ్ళతో ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. రాధ నన్ను చూసింది. నేను ‘అవే’ చూసినకన్నా యింకా అందంగా ఉంది— రాధని చేసుకోకపోడం విజంగా నా దురదృష్టమే ననుకున్నాను— రాధ మరోసారి నాపే నూసింది . . ఆమె ముఖంలో లేత పిగ్గ కొట్టొచ్చినట్లు కనబడింది. నన్ను చూసేనా ? లేక ... వాళ్ళు మాట్లాడుకునే మాటలకా ఆ పవ్వు అనిపించింది. తల లోపలకు పెట్టేసుకున్నాను

రాధ—చక్కని చుక్క

అయితేవేం—చిన్న నుదురు. నేను నా నిర్బలాన్ని జయించలేను ధైర్యంచేసి వివాహం చేసుకున్నా అది మానవుల్లో ఉన్నంతలాం ఇక ఆలోచించరకపోయాను

ఇంట్లో కూడా అమ్మా, నాన్నగారు చాలా ముఖంగా ఉన్నారు నా పెళ్ళి విషయం వాళ్ళకి పెద్ద సమస్య అయిపోయింది నాన్నగారు లాంఘనంగా పంకరించి, “పిక్కులు బాగా రాశావా అమాట కాస్త అడిగే అధికారం నాకు లేదనుకో ... ఏ కెందుకని నువ్వడగన్ను . లయినా ఉండబట్ట లేక అడిగావ” అన్నారు. తల నోకేసి బాధకుని చదాచునిపించింది. అమ్మ ఆ రాత్రి రోజునం దగ్గరి వల్లీ కదిపి, “ఆ పిల్ల తండ్రి వచ్చాడరా మోస్తూ... ఎం, కట్నం యిచ్చుకోలేని పిల్లకు పెళ్ళవడం అంటే ఎలాటలు కాదు కనుక కట్నం వద్దన్నామని మన పంపందల కోసం యిచ్చేపోతున్నాడు ఇంకోటి ఇంకోటి అయితే తగేసి చెప్పిచ్చు .. ఈ పంపందల చెప్తే ఏమిటో. పెళ్ళి అవేది దేవుడు వలెనెరికి రావడాడో” అంది.

కట్నపేరాచి అలా ఎంతిపించి అడపిల్లల బివి లాట బలిచేస్తుందో—ఎంతిపించి అడపిల్లల తలి దండ్రుల మనస్సులు ముక్కలుగా తిరిగితుందో నా మనస్సుకు ఎంత నచ్చుచున్నామో కుదరలేదు. రావరాను నా మనస్సు మోండికేసింది. ఓ నెల గడిచింది

ఇంట్లో—ఆ పూళ్ళో ఉండలేక, తిరుపతి అక్కయ్య యింటికి వెళ్ళాను. వెలరోజులు పోయిగా పూరంలా తిరుగుతూ, దేవుళ్ళని పండ్రిస్తూ— పాయంకాలాలు కవలెత్తిరండైపు వెళ్ళి ఏకాంతంగా కూర్చుని ఆలోచనలో గడిపాను— రాధ నా మన

మూల చిత్రాని ముద్ర వేసుకుపోయినది. రైల్వే వంటి అంతకన్నా గట్టి ముద్ర వేసుకు పోయింది.

“మూఢనమ్మకం మనస్సులో ప్రవేశిస్తే అది వదలదు. దాన్ని జయించడం అసాధ్యం... ఒకవేళ దాన్ని తాదాని విషయం ఏ వనయినా చేసినా, మళ్ళీ అది విజృంభించి మానసిక శాంతి లేకుండా చేస్తుంది.” అన్న శీషగిరి మాటలమీద నాకు విచారితమైన నమ్మకం కుదిరింది. నా మనస్సుతా విడుకుంటేలా అయ్యింది. చాలాసార్లు బొమ్మ బొమ్మనూ వేసి చూశాను. కొన్నిసార్లు బొమ్మ వడి, రాధని పెళ్ళి చేసుకోవాలని తేల్చింది. మరి కొన్నిసార్లు బొమ్మనువడి వద్దని హెచ్చరించింది.

పెయ్యమంతా అక్కయ్యతో చెప్పినా. అక్కయ్య జాలిగా నవ్వింది. “ఆ రైల్వే ఎవరో చెప్పుకున్న కబుర్లు విని యిలా మానసికంగా నాశనం అయిపోతావటా .. చంద్రవరం క్రితం ఎలా ఉండేవాడివి.... ఈనాడెలా ఉన్నావు..... నాకు బెలి కడుగుతాను నా సుగురెంతుందో చూడు ఏలా అనుమనం పెట్టుకుని మీ బావగారు నన్నదిలేకా రనుకో అప్పుడు గుమ్మేంటావు! చిన్న సుదురు కారడానికి వదిలినట్లు కావరంచేపి వదిలొస్తా అని చెప్పిరావూ ? అయినీకరకం అనుమానం ఎన్నె నా జీవితం ఏమైపోతుంది చెప్పు ... అమ్మ అమ్మ సుదురెంతుంది ? నా సుదురొక్క చిన్నది ... నా గొప్ప అయ్యం దీరటి కమ్మ పెళ్ళయి ... ఫీ మట్ల తెలివి అమ్మన నాడిది మమ్మ .. జీవితాలో మూలండుగు వెన్నుగరి గానీ, యిలా పాల ఎమ్మ చాలను పట్టుకని వేళ్ళాడుతావా ..” అంది.

ఆ రాత్రి అక్క చెప్పిన మాటలు మననం

విభితారేఖా

చేసుకున్నాను అవును, రాజారావు అక్కని వదిలి పెట్టేసి, “మీ అక్కది చిన్న సుదురొక్క—నేను చాస్తే—నాకు వీరాగే భయం వట్టుకుంది.... అంటే తను పోట్లాడడూ అవును.....

అంటే చివరకొద్దీ నాలో ఉద్దేశం ఎక్కువయ్యింది. తెల్లారేసరికి రాజారావు కాఫీ తాగుతూ అదే అన్నాడు. “మీ అక్క సుదురు మరీ చిన్న దొయ్—మీ అనుమానమే నాకూ వచ్చింది. మీ అక్కకి విడాకులు యివ్వాలనుకుంటున్నాను—అంటే నీ కెంథ కోసం వస్తుంది విజానికి ఆ రాధకి మీ అన్న ఉండి ఉండి, వాడి మాట వినుంటే” అంటూ నవ్వాడు.

నా బుర్ర గిర్రున తిరిగిపట్టుకున్నది. “అయితే నన్నేం చెయ్యాలూ?” అన్నాను.

“ఆరాధ కనుక నీకు ఎచ్చితే—అక్క వంటే అయితే వెంటనే ఆ పూహను తోనే వివాహం చేసుకో—జీవితంలో తెలివి ఒక్కసారి చేసిన వాడవుతావు. నీ చావు నీ రేఖల్లో మిల్లి సుదురు రసిన రేఖల్లో ఉంటుందిగాని సుదురు సైజాలో ఉండదు. చిన్నసుదురు వాళ్ళందరూ మాంగల్యం నిలవనివాళ్ళు—పెద్ద సుదుళ్ళ వాళ్ళందరూ మాంగల్యం పోవనివాళ్ళు అనేమీ తెక్కలలేవు. ఇదిగో ఇక్కడి రేఖ—నాకూ నీకూ తెలియదు.... అది నిర్ణయిస్తుంది” అంటూ సుదురుమీద ఎడంచేయి చూపుడు వేయి తాటించాడు.

నాలో చెత్తయ్యం కలిగింది. పెట్టె అడుగున దాచిన రాధ ఫోటో పీసి చూశాను. రాధ నాకే చూపినట్టునిపించింది అనాడు మధ్యనెల్లి శంక రియ్యగారు ఆ ఫోటో తీసుకొచ్చి ఇచ్చారట అమ్మ

బాళ్ళని తొడవేసి. నేను వాళ్ళ సరికి చేరుగా అమ్మాయిని చూస్తుండగా ఫోటో ఎందుకు అని నాకు చూపించలేదు. తరువాత ఆ ఫోటో నాకు దొరికింది. దాన్ని జాగ్రత్త చేశాను. జేబులోంచి పాతలా కానుకపీ బొమ్మ బొమ్మనూ వేశాను. బొమ్మ వడింది. వరనగా మూడుసార్లు బొమ్మ వడింది.

రాధను వివాహం చేసుకు తీరాలి. నాలో అలాంటి ఎక్కువయ్యింది. అంత అనుమానమూ ఎండూ కలా మంటూ కరిగిపోయిందో బోధపడలేదు. పొయ్యంతం నా అభిప్రాయం అక్కతోను రాజారావుతోను చెప్పాను. రాజారావు భుజంతట్టి “అది. అలా ఉండాలి. వెళ్ళి వెంటనే వచ్చుకో!” అన్నాడు. అనాడే ప్రయాణమై ఇల్లకి చేరాను. ఇంటికి తాళం!

నాన్నగారు అమ్మ రాజమండ్రి మామయ్య గారింటికి వెళ్ళారని చెప్పతూ పక్కావిడ తాళం ఇచ్చింది. నా ఉత్సాహం సగంనగా మారిపోయింది. తాళంపీసి ఇంటి పెట్టె వడినీ, కుర్చీలో నాటి పొయ్యాను. స్థిర విశ్చయానికి వచ్చాక మళ్ళీ ఏటి ఆలస్యం.... రాజమండ్రివెళ్ళి నాన్నగారి తోను, అమ్మతోను ఈ విషయం చెప్పింది. ఆ తరువాత ఏలూరు పిలుంటే వెళ్ళి నాన్నగారే సంగతి తెలియజేస్తారు.....తరువాత విశ్చయ తాంబూలాలా పుచ్చుకుంటారు.....ఆ తరువాత.... కళ్ళు మూసుకున్నాను. నా కళ్ళ ఎదుట వివాహం పీసు పూహించుకున్నాను. ముమ్మ ఆనందంతో చేరిక వడింది.

రాజమండ్రి వెళ్ళడానికి మళ్ళీ మధ్యాహ్నం వగారు రైళ్ళు లేస్తే.....శుభస్వ శీఘ్రం అనుకుంటే ఏటి ఆలస్యం.....

ఇంతలో వక్కింటి కుర్రాడు రెండు కవర్లు తెచ్చి, “మావయ్యా పిక్ ఉత్తరాల మొన్న వచ్చాయి” అంటూ ఇచ్చాడు. ఒకటి నాన్నగారి వద్దకుంచి ఎచ్చింది. ఏదో తిడుతూ రాసి ఉండిఉంటారు. రెండోదానిమీద రామం దస్తూర్ ఉంది.

నిట్టూర్చును. పాపం రామం!! ఎంతలో అరిచి పిలిచి ఎళ్ళాయ్యింది!

కవరు తీశాను. రోనల తుదలేటి! రామం పెళ్ళి చేసుకుంటున్నాడట మళ్ళీ! పొట్టి పాపం అనుకున్నాను. పెళ్ళి తిరుగుతే.....ఈరోజే!! వాడే.....అనుకున్నాను. నా కళ్ళు వధువు పక్కకు చూశాయి. ఉలిక్కిపడ్డారు. వేతిలో తుదలేఖ వడింది. ముగుట తెమట వట్టింది. కాంపు వడినాయి. క్రో కూలబడ్డారు. రాద!!

నేను పనికిరానివాణ్ణి—జీవితంలో ముందడుగు వీయలేను. నాన్నగారు చెప్పింది నిజం....బావ చెప్పింది నిజం.....

“.....లిలితారేఖా పదిమామ్మం వశ్యతే!!” బావ, అక్కయ్య వచ్చినట్టుయ్యింది. “.....లిలితారేఖా.....”

హిందూ, విలంబితవరకు అధిక వ్యయాలకు దూరంగా ఉంటే ఇద్దరూ కృష్ణమైన ఖర్చులకు అలవాడరంటే ముందు ముందు సుఖ శాంతిలు లభిస్తాయి. పాదుసరులై జీతంతో ఏదో కొద్దిగా నన్ను నిల్వచేస్తే వంతానవంతులయ్యాక ఇబ్బంది పడనవసరంలేదు. అమె ఉద్యోగార్థులు కడై, ఇరువురికీ ఇష్టమైన ఉద్యోగం లేక పైలరింగూ మొదలైనవి చేర్చుకొని తమ కుటుంబ వ్యయం కొంత తగ్గించవచ్చు.

పిల్లలున్న కుటుంబం :

పిల్లలున్న గృహస్థులైతే ఎవరో కొందరు తప్ప చాలవరకు సంసారంలో తాపత్రయం గల వారై ఉంటారు. ఇలాంటి వారిలో ముఖ్యంగా 'స్త్రీని' గురించి చెప్పాలంటే ఈ రకం స్త్రీలు సంసార జాగ్రత్తగా దిద్దుకొనే వారే ఉంటారు. ఐనా జీతం చాలక నానా ఇబ్బంది పడుతుంటారు. పాపం మానసికంగా, శారీరకంగా బాధ పడినా అంతకంటే ఏం చేయగలగతారు? ఇద్దరూ ఉద్యోగస్థులైనవాడు ఏ రకం సమస్య లేదు రైనా ఈ ఆర్థిక సమస్యలంతగా వేధింపు. అలా కానినాడు తప్పవు. ఐనా వారు సహసంగా ఇంకాస్త కృషి చేసారంటే కొంత ఆర్థిక స్థితి మెరుగువుతుంది. ఒట్టులుతడం లాంటి పనులు తప్పని భావించేవారు ఇంకా లేకపోలేదు. రెండే చేయరాని పనులు. అంతేకానీ కష్టించి ఏమైనా సంసార సుఖశాంతిలక్ష్యం అనుసరించతగ్గ మార్కాలే ఎవరో నవ్వుతారనే యోచన మానే యాలి. నిజంగా మన సంసారం గడవనినాడు ఆ నవ్వునవారు ఏమైనా పనులను చేస్తారా? ఈ రోజుల్లో చాకలివాడికి అంతదబ్బుచ్చి ఉలికించు కోవడం మూలా? పిల్లలు బట్టలు రోజూ మోపేస్తుంటాయి. రోజూ ఇస్త్రీ ఒట్టులు మార్చ గలమా? అలా ఎన్ని బట్టలని ఉలికించుకోగలరు. మధ్యాహ్నం భోజన సమయాల్లో బట్టలు తుక్కువడం అలవాటు చేసుకోవాలి. పెద్దవాళ్ళని, ముగ్గుళ్ళు బట్టలు కూడా ఉడకపెట్టడం, నీలిమందుపెట్టి ఆరవేసి ఇస్త్రీ చేయడం చేర్చుకొని వో ఇస్త్రీ పెట్టికొనుకున్నారంటే ఖర్చు కూడరావడమేకాక,

వ ని తా లో కం

ఒక్కొక్కరికి నాలుగైదు జతలున్నా సరిపోతాయి. ఈవిధంగాంటే ఇంటి ఇల్లాలికి కూడా ఎక్కువ వస్త్రాలు కావాలన్న సమస్య ఉండదు. ఎలా గైనా ప్రయత్నించి కాసే మానించి చదవ్వం అలవాటుచేస్తే పిల్లలకి ఆరోగ్యకరము. ఇక కూరలు సంగతి చెప్తే ఈ రోజుల్లో కూరల ధరలు చూస్తుంటే ఎన్ననికాని వండగలరా అనిపిస్తుంది. చిన్న పెరడుంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టుకుర లేకుండా శ్రమవల్ల పరించే చిక్కుడు, బీర వంటిపాదులు, కాయగూరల మొక్కలు పెట్టి సాయంకాలం పిల్లలచేత రోజూ నీరు పోయిస్తూ పాదులు చేయిస్తూవుంటే వారికి ఆరోగ్యంతో పాటు ఇంటికి కొన్నన్నా కూరలు లభిస్తాయి. అంటే పెరటి తోటవల్ల ఇక కూరలే కొనక్కర లేదనికాదు కానీ కొంతైనా ఉపయోగిస్తాయి. ఈ రోజుల్లో కిలో ఆరణాలు అమ్మే బీరకాయలుకాని నలుగురు పిల్లలున్న ఏ తల్లి పరిపెట్టగలదు? అందుకే వాటి పైపెచ్చు కూడా పాడేయ దానికి ఇష్టపడని తల్లులు కొందరు వాటిని కూడా వచ్చడి చేస్తున్నారు. చేయక మరేం చేస్తారు. కాలం అలా ఉంది.

ఈ రీతిగా అనేక రకాలు జాగ్రత్తలు పాదుసరులుగా ఉండిననాడు శారీరక శ్రమ ఎంతైతే మూత్రం ఒకరంటే ఒకరికి ఎంతో అభిమాన ముతో సంతృప్తిగా జీవిస్తారు. ఎంత శ్రమకోర్చి అయినా తమ పిల్లలైనా సుఖపడాలనే ఆకాంక్షతో శ్రద్ధగా చదివిస్తారు. తాము ఎంత బాధపడినా తమ బిడ్డల శ్రేయస్సు కోరతారు. ఒకసారి కొడుకు కాలేజీలో కట్టలేక పఠమతమయ్యే కాలములో భర్తకు తమ చేతి బంగారు గాజులు తాకట్టు పెట్టి డబ్బు తెచ్చి పెట్టమనే తల్లుల్ని ఎంతమందిని చూడటంలేదు. దీనికేమిదంతా? ఈతరం ఇలా గడచినా ముందుతరం వారైనా సుఖ పడాలనేగా తాపత్రయం. ఇన్నీ సరిగా ఒదిగితే సరేసరి లేక ఎవరితో లోపమున్నా ఆ సంసారం ఎలాగుంటుందో వేరే చెప్పక్కరలేదు.

ఇక సామాన్య సంసారంలో జీవిస్తూ తోటి వారిలా ఉండాలనే కోర్కెలతో ఉండే పిల్లల సంగతి. పిల్లలు చిన్నవారైతే ఆర్థిక పరిస్థితులు తెలియక తమతోటివారిలా ఉండాలని ఏవేవో కోర్కెలు వెలి బుచ్చుతారు తల్లితండ్రుల దిగ్గర. ఆ కోర్కెలు విని 'బిడ్డల కోర్కె తీర్చలేని వారముకదా?' అని వారు బాధపడతారు. ఇక సమయమన్న, యుక్త వయస్సు వచ్చిన పరిస్థితులు కొద్ది కొద్దిగా అర్థం చేసుకుంటున్నా తీరిని కోర్కెలు గురించి బాధ పడేవారు కూడా ఉన్నారు. నీరు ఇంటితో పరిస్థితి ఎరిగిన్నా తమ స్నేహితులులాగా తమకు కూడా అన్ని రకాలు (అన్నికాకపోతే కొన్నైనాసరే) ఉండాలని అనుకుంటారు. అసలు యుక్త వయ సుతో ఎన్నో సందాలు ఉండటము సహజమే. కానీ తీరిని పరిస్థితులతో సర్దుకుపోగలగలి. తమ ఇంటి పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొనే సామాన్యత ఉన్నవారైతే తమతో తామే బాధ పడి పూరుకుంటారు. అలా లేనినాడు అమ్మ దగ్గర, నాన్న దగ్గర తేలి పోయేవారు కూడా ఉన్నారు. విరిసీ విరియని జీవిత సమయంలో కోర్కెలుండటం సహజమే కదా? కొందరబ్రాహ్మణులకు కాలేజీలో తమ స్నేహి తుడు అందమైన నూటు చేసుకొని వాటి పెట్టు కొని తిరుగుతుంటే తమకు ఏదో లోటు అని పిస్తుంది. దాంతో కుటుంబ ఆర్థికస్థితి అర్థం చేసుకోకుండా తన కోర్కెలు వెలిబుచ్చి అని చీరే వరకు పూరుకోరు. ఇంట్లో ఏ తిరుగా గడచినాసరే ఇక అబ్బాయి పడుపు పూర్తి అయి అసినరైతే తమ కష్టాలు గట్టుకుక్కాయని తల్లి తండ్రుల పూస. అందుకే ఎలాగో విలువైనవరకు అతని కోర్కెలు తీర్చడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఇక యుక్త వయస్సులోఉన్న అడపిల్లలు ఏవేవో కోర్కెలతో ఉంటే వేరే చెప్పక్కరలేదు. తన వేస్తానని రక రకాల ఆభరణాలున్నాయని, మంచి మంచి ఒట్టులున్నాయని, తనకేం లేవని మధనపడుతుంది. అందులో సగమైనా తనకు రావని, గొడవ పెట్టినా బాధ పడినా ప్రయోజనంలేదని తెలిసి కూడా తల్లి తండ్రులు తీర్చలేని తెలిసుండి చిరాకు పడుతుంటుంది. కానీ అందిరికి తీరతాయా? తల్లితండ్రు లందరూ తీర్చగలరా—అని అలోచించి ఏక్కడి కక్కడే తృప్తి పరచుకొని మనస్తత్వము ఏర్పరచుకోవాలి.

ఇటువంటి మధ్యతరగతి కుటుంబీకులకు నెల నెల వచ్చే ఆదాయం భుక్తికి సరిపోతుంటే ఇంక విగిలేదేముంది. ఇటువంటి కుటుంబాలలో తల్లి తండ్రులకు కన్యల వివాహ సమస్య ఒక గడ్డు సమస్య దానిని ఏవిధముగాను దాటలేక చివరికి అప్పులుచేసి, ఆ సమస్య తీర్చుకొనేప్పటికి రిలయి రయ్యేకాలము పమిషిస్తుంది. కొడుకు ప్రయో జకుడయ్యేడు అని సంతోషించే కాలము అనాటికే అందదు. కోడలొచ్చి తన మామగారు అప్పుచేసి భర్తకు అంటగట్టాతున్నారని అమెకు కోపం. ఇలా నడుస్తుంది మధ్యతరగతి కుటుంబీకుల ఆఖరి అధ్యాయము. సామాన్యంగా ఈ రీతిగా నడుస్తాయి ఆర్థిక చిక్కులతో. ఎవరో అద్భుతవంతులకు మినహా చాలమందికి ఇది తప్పవు.

“మధ్య తరగతి జీవన పరిధి...”

కుమారి కాకర్లపూడి జయలక్ష్మి

శ్రీమధ్య చాలా వ్యాసాలు మామూలు రచయితలు (అలెక్సీస్ట్రోఫ్ గ్రూప్ లు) పెరియల్ కు అనుగుణంగా ఉంటుందేమో అనిపిస్తుంది. లేక వారు భాగ్యవంతులై మధ్య తరగతి కుటుంబీకుల పరిస్థితుల తెలియకనే ఏమాదిరి వ్యాసం చూసినా వారికి దూరం దూరం జీతం వచ్చేవాళ్ళకే వర్తించేటట్లు వ్రాస్తున్నారు. ఇలా ఎందుకన్నానంటే ఈ మధ్య ఏదో వ్యాసములో ఓ రచయిత “పాదుపుగా సంసారం గడుపుకోడానికి చాకలి ఖర్చు అగ్నింఛుకోడానికి రెండు పట్టు బీరలు (కనీసం ఆరవై డబ్బె రూపాయల ఖరీదు) కొనుక్కొని కట్టుకొని ఇంట్లోనే ఉలికి ఆరవేసుకోవచ్చు. వాడమ్మ” అని వ్రాశారు. పాదుపుగా వాడవచ్చు అన్నే మాత్రం సుమారు రెండు వందల రూపాయలు లోపు జీతం వచ్చేవారి ఖర్చులు అంత ఖరీదు కొని వాడగలరా? ఎలాగో తంటాలు పడి కొనుక్కొన్నా రోజూ వాడడానికి అటువంటివారి మనసు ఒప్పు తుందా? ఏవేళ అలా వాడనా ఎంతవందివల్ల ఎన్ని రకాల అసహ్యం పొలుపుతారో మనమేమన్నా ఆలోచించగలమా? చుట్టూ ఉన్నవారి పెనుర్లు తట్టుకోవడమే కష్టం. “మీంక ముద్ద లేకపోయినా మీసాకి సంపెంగ నూనె వాడేవాడు వెనుకొకరు” ఇలాగే ఎన్ని రకాల విమర్శలు, ఇవి తట్టుకోవడమే కష్టం. ఇదంతా చూస్తుంటే విద్యవంతులు దినసంతాలు పూనుకోకు వ్రాస్తుంటే ఆ కోసకు చెందినవారే కాంక్షపానికి చదువడానికా? అన్నట్లుంది. ఇటువంటివారే మధ్యతరగతి గృహిణులు సామాన్య జీవన పరిధికి సంబంధించిన వ్యాసాల వంశం? ఎందువల్ల అవి ఆలోచన కలుగుచున్నది.

సామాన్య గృహిణి ఎంత అనుభవజ్ఞురాలైనా వ్యాసాలు రాయడానికి బంకుతుందేమో? లేక ఆ వ్యాసం సంపాదనకదో ఖర్చులు ఆ పూట చంటి పిల్లాడి అప్పులపై నా పనికొస్తుందనుకొంటుందా? అదే నిఁకావచ్చు. సామాన్య గృహిణి ప్రతిపాక్షాగ్రహణ వాడిలేనే నెల పూర్తిగా గడవడం కష్టం. ఇలాంటి ఖర్చులే పెట్టగలుగుతుంది. సామాన్య జీవన పరిధి దాటి నడిచేటువంటి వ్యాసాల చదివి నిట్టుల్ని పూరుకొంటుంది ఎన్నో భావాలు మది తిరుగుతాయి కానీ తన ఏ వోభావాలూ వ్యాస రూపంగా చేర్చి మధ్యతరగతి కుటుంబీకుల ప్రతి నిధిగా ఆ వ్యాసం పంపగల ధైర్యం ఉన్నావంటి ఉండ వేమో!

ఇకనుంచైనా రచయిత్రులు సామాన్య జీవన పరిధినికూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని రచనలు సాగిస్తే బాగుంటుందేమో? అన్నీ అలాంటివే కావాని కాదు. రెండు రకాల వారికి ఉపయోగించేలా ఉంటే బాగుంటుంది నా ఉద్దేశం.

ఇవి కేవలం కాంక్షపానికి కాక, అవరణ యుక్తంగా కూడా ఉంటే మంచిది. వ్రాసేవాళ్ళు

ఆ పరిస్థితుల్లో లేకపోయినా కాస్త చుట్టూ చూసినవన్నా అర్థం చేసుకు వ్రాయడానికి ప్రయత్నించాలి. (మధ్య తరగతి కుటుంబీకుల గురించి పూర్తిగా వ్రాయలేకపోయినా కొన్ని వ్రాస్తున్నాను.)

రెండు వందలలోపు అదాయం వచ్చేవారి అవస్థ చూస్తుంటే చాలా బాధగా ఉంటుంది. పూర్తిగా హీనంగా ఉండలేరు. అలాగని ధనవంతులుగా ఉండలేరు. కానీ కొంతమంది అలా ఉండాలని ప్రయత్నంలో పడి జీతానికి మించిన ఖర్చులు చేసి అప్పులు తీర్చే ఖానం కానక మానసికంగా కృంగిపోతారు. తలకువిచ్చిన ఖర్చులు చేయకూడదని అప్పటికి తెలుసుకొని ఏం ప్రయోజనం చేశారని పరిస్థితికి విచారిస్తే ఏంనస్తుంది. తక్కువ జీతం వచ్చి పెనుకవచ్చే అదాయం (ఒక మనవి. వెనకాదాయం అంటే ‘లంచం’ అని మరీ తార్థం తీసుకోక వెనుకాని పాస్తులు లేవారు) గురించే మేమ వ్రాసేది.

(కొత్త దాంపత్య జీవితారంభం చేసిన యువ దంపతులలో ప్రారంభిస్తున్నాను)

పూజా వ్యవస్థలో ఎన్నో వ్యర్థాలు వృష్టింఛు కుంటున్న యువతీయువకు లిద్దరూ జీవిత భాగస్వాములైన తొలి రోజుల్లో తమ పూసలను విజం చేసుకోవాలనుకోవటం సహజం. కానీ అవి విజయవడమే కష్టం. అందులో సామాన్య కుటుంబం బంధో మరీకష్టం. కొద్దిరోజుల్లోనే తమ ఊహలు, కోరికలు వృష్ట భృత్యులని తెలిసేస్తుంది. దాంతో తీరని నిరాశ, నిస్పృహ జీవితం పట్ల ఉద్దాసనత ఏర్పడుతుంది. దీనికి చాలవరకు కారణం తమ తమ పరిస్థితులను గమనించుకోకుండా ఏవేవో అకాశ వార్తాల్లను నిర్బంఛుకోవడమే. దానితో విజయ పరిస్థితిలోకి, బాహ్య ప్రపంచములోకి దిగివెళ్ళి నిరాశ అవరించుకుంటుంది.

అలాకాక ఇలా పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొని తమ జీవితం సాఫీగా ఒడుదుడుకులు లేకుండా గడవడానికి ఇద్దరూ ప్రయత్నిస్తే సరే. లేక పోతే వర్ణనాతీతం ఏదో వెలితి. నిరాశ్నాహం. అక్కడనుంచి ఇద్దరికూ భేదాభిప్రాయాల బయలుదేరుతాయి. ఇద్దరూ ఎవరికి వారే ఎదుటివారివల్ల

తమ ఆనందానికి అవరోధం కలిగినట్లు, ఎందుకొకరంటే ఒకరికి కక్ష బయలుదేరుతుంది నిదాన వరులైతే ఒకరి నోకరు సానుభూతితో అర్థం చేసుకొని సంసారం సాఫీగా నడవడానికి ఏర్పరచు కుంటారు. దానికి వ్యతిరేకమే ఐతే ఒకరినొకరు సాధించుకోవాలని చూస్తారు. ఒకరి చేత లోకరికి ఏరూ ద్వింగా కనిపిస్తాయి. అక్కడల్లంచి ఎత్తి పాడుచుకోవడం, చీదరించుకోవడంతో సరిపెరుంది. అలాగే జీవిత మంతా భారంగా గడుస్తుంది. ఇంకో రకం. ఇద్దరూ అనుగుణంగా జీవించినా వారిలో కొన్ని అలవాట్లు వర్ణ ధన రూపంలో చిక్కలువచ్చే ప్రమాదం లేకపోలేదు. అతనికి సిగరెట్లు (వివరీతంగా) కాల్యం అలవాటైన (డబ్బీని సేకట మొదలైనవి ఐతే ఇక చెప్పనే అక్కరలేదు) అమెకు బీరలు, గజాలు కొనడం మోజా వివరీతంగా ఉన్నా ఆ సంసారం వెలికి వచ్చే జీతంతో ఎదిపేసు రోజులు గడవడమే కష్టం. అవల సరదాలు ఉండటం లందరికీ సహజం. అవి వివరీతమయ్యవుడు పిల్వంఠి వరకు తగ్గించుకోవాలి. అలాంటి ఖర్చుల్లో సినీ మాలు మార్కెట్ ఒకటి జీవితంలో అన్నిటితో పాలు విడదొడుగుకంటే. కానీ పది మిలిమీలకంటే, పిల్వంఠి వరకు మంచినీ తాగిన వాటికి మాత్రమే వెళ్ళడానికి ప్రయత్నించాలి (ఈ భాగం చదివి చాలామంది “అమాత్రం మాకే తెలియదు. డేంటి ఏదో తెలియని విషయంలా చెప్పవచ్చుంది” అనుకోవచ్చు.) కానీ చాలమంది మన స్త్రీలో కూడా ఉన్నారు. విషయాలైన ప్రతి సీనిమాను విడువకుండా చూసేవారును, ఒకటి రెండుసార్లు అంతకంటే ఎక్కువసార్లు చూసేవారు, సినీమా టిక్కెట్టుకు వేలితో డబ్బు లేకపోయినా పక్కెంట్లో చేబడులు తీసుకొని చూసేవారు చాలమంది ఉన్నారున్న విషయం ప్రత్యక్షంగా చూసిన మీదట వ్రాస్తున్నా. రెండు రోజుల్లపై చాలా లేక పస్తుంటే ఆ రోజు కూలిరాగానే మర్నాటి భుక్తి విషయం కూడా ఆలోచించకుండానే సినీమాకి దాటిన పాట (స్త్రీని చూసి ఓ క్షణం ఏమి అనుకోవాలో కూడా తోచలేదు నాకు)

మగవారు స్నేహితులతో వెళితే ఖర్చు ఎధిక మవుతుంది. తోటివారిలో తాను తక్కువవకూడదని తాహతులించిన ఖర్చులు చేస్తూ సై అధికారంతో వెళ్ళవచ్చు కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలోనూ ఎలాగూ ఖర్చు తప్పదునోండే విషయం వారి లోపంకాదు.

ఆ స్నేహితులు కూడా ఆర్థికస్థితి గ్రహించగలిగినవారైతే సరే. అంతేకానీ తనదేం పోతుంది స్నేహితుడే పెట్టుకొంటున్నాడు కదా? అని తమ జల్న అంతా చూపించే వారైతే కష్టం. ఇది మన విషయంవరకేకారు. మన స్నేహితులు మనల్ని తీసుకు వెళ్ళినా ఈ విషయంలో జాగ్రత్త

సోదరి ప్రభావతి వ్యాసంపై కొన్ని అభిప్రాయాలు

సోదరి ఎవని నిర్మల ప్రభావతిగారి వ్యాసం చదివిన తరువాత ఆహార ధాన్యం అధిక ధరలను గురించి నాకు తెలిసిన విషయాలు వ్రాస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద భూకామండల దగ్గరనుంచి మామూలు రైతు కుటుంబం వరకు పంపత్తు రానికి సరిపడే ధాన్యం నిలవ చేసుకోవటం ఆన వాయిదాగ ఉన్నది. ఇక భవంతల విషయం చెప్పవలసరలేదు. వాళ్ళు ఒక కిలో బియ్యం 3-00 అమ్మినా కొనేందుకు సిద్ధంగా ఉంటారు. ఎలాగైనా భాదంతా మధ్యతరగతి కుటుంబీకులది. పేదవాడినను. మామూలు టోకు వ్యాపారస్తుల దగ్గర బంగారు తీగలు కిలో 120 పై. ఏ రోజైన కొన్నామా.

ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన చౌక దుకాణాలలో బియ్యం గోధుమల, పరిచార ఇవ్వాలని నిర్ణయించారాకాని, బియ్యం తప్ప పంచదార, గోధుమల కంటే చూపడంలేదు. మమ్మల్ను లోలోపల బాక్కుమార్కెట్లో అమ్ముకొంటు వ్నారు. ఒంగూరుతీగలు కిలో 50 పై. ఇవ్వాలని ధర నిర్ణయించితే దుకాణదారులు పబ్లి గ్గానే కిలో 80 పై. అమ్ముతున్నారు. పైగా ఆ బియ్యంలో చేరినగం రాళ్ళు, మోకలు, వడ్డ కల్తీగా ఉన్నది. ఉదయం 7 గంటలకు క్యూలో నిలబడితే మధ్యాహ్నానికి బియ్యం దొరి కేరికీ ప్రహ్వించువుతున్నది. గంటలకు గంటలు క్యూలో నిలబడి బియ్యం తీసుకుంటే వాలినిండుకు కల్తీలు ముక్కు వాసనాను. అకలికి అల్లాడే పేదవాళ్ళుతప్ప ఎవరు ఈ చౌక దుకాణాల జోలికి పోవడంలేదు.

మధ్యతరగతి కుటుంబీకులు కూడ ఎల్లాగో అట్లా తిప్పలపడి అప్పి నప్పిచేసి టోకు వ్యాపాయుక్తం దగ్గరే కిలో 120 పై. కొంటు వ్నారు ఈ క్యూలో నిలబడి బాధ వడలేక

ఈ దుకాణదారులు ప్రభుత్వాధికారులకు అంతుగా ఎంతో సొమ్ము పోసి చౌక దుకాణాలను పెడి పేందుకు పర్మిట్లు పొందుతున్నారు. ఒకే బియ్యం రెండు పట్టలన్నట్లు అటు లంచంగా పోసిన సొమ్ము, ఇటు తమకు లాభాలు రెండు ఒకేసారి లాగు తున్నారు. ప్రజల దగ్గరనుంచి ఒక కిలో ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు 30 పై. రెట్టించుచేసి అమ్ముతున్నారంటే ఇదే సరయిన కరణ చూసేసిస్తుంది. పేద ప్రజల రిపార్టులు వెపనాథు డెరున్నారా?

పి. మల్లాచన.

* * *

చాక పత్రికలో వనితాలోకం శీర్షికలో ప్రచు రించిన "రెండు సమస్యలు" వ్యాసము చదివి నాము. రచయిత్రీ ప్రభావతిగారు చక్కగా వ్రాసిరి. వేడు ఎవరినోలివిన్నా అధిక ధరలు, అసీనిత్రాగ వాదన వాదాలు చెప్పన్నారు అంతులే పేదగా

వుట్లు చట్టాలు చేస్తున్న ప్రభుత్వములోని కొందరు ఘరానా వ్యక్తులు, నాయకులు మారాలి. అధికారుల మామూళ్ళు చల్లడి, రక రకాల పన్నులు వలన రైతులు ఎక్కువ ధరలకు తమ ధాన్యాన్ని అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది. వేడు అహం దాన్యాలమీద ప్రభుత్వ కంట్రోలు పెట్టిన పేదని మార్కెట్లో నుంచి సరకు లభ్యమగుటలేదు. వస్తులు, బియ్యం వగైరా ప్రభుత్వమేవారు నిర్ణయించిన ధరకు ఎవ్వరూ అమ్ముటలేదు. కారణము అధిక ధరలు గూర్చి అధికారులు ఎట్టి వర్ణనలు తీసుకొనకపోవుటయే.

మా అనుభవంలో పసిపిల్లలకు చౌక వచ్చే "గ్లాస్" వేడు బాక్ మార్కెట్లో తప్ప మిలు వుగా లభించుటలేదు. కొవరేటవే ప్లిర్లువంటి సంతలలో గూడ గ్లాస్ వంటి వరుకులు మిలుకు బడి, రికమెండేషన్లు యుగ్మవారికి మాత్రమే లభించుచున్నవి. సాధారణ వ్యక్తికి కావాలి చో స్టా బజారులో రూ 6 లేక రూ 6-50 పైలకి లభ్యమగును. పటి అధిక ధరలు, అసీనిత్రవన మధ్యతరగతి ప్రజానీకము, అదివిలి గిట్టవి రచయిత్రీ మాయుగ్మాలొంటి వ్యక్తులు చాలా బాధలకు గురియగుచున్నారు. చక్కని వ్యాసము వ్రాసిన సవని నిర్మల ప్రభావతిగారు, ప్రచురించిన మీకు మా చ్చడయ పూర్వక ధన్య వాదాలు.

కూచిభోల్ల నీతావహలక్ష్మి కె. వరవ్యతి చర్ల వెంకట సత్యవతి.

* * *

నిత్యావర మమ్మల్ను ధర తగ్గలంటే ధర ఎక్కువగాఉన్న మమ్మల్నుయొక్కి వాడకం మానే యాంతులంలో ఆ మమ్మల్ను చదవా పూర్తిగా ఉప యోగించరాదనికాదు. సాధ్యమైనా చరకు దాని వాడకం తగ్గించా నిత్యం. బ్రెన్దా పడొంతుం ముందు ముందు పోషకములను అనువదించి రాగానే పోటికి అలాగైనా కొద్దో గొప్పో నిల్వ చేస్తోటాన్ని ప్రయత్నిస్తున్నారు ప్రతిఒక్కరూ. అంటే ఈ పదార్థాన్ని అనవసరంగా ముందే డిమాండు హెచ్చుతోందిన్నమాట. డిమాండు హటాత్తుగా హెచ్చితే ధర కూడా పెరుగుతుంది కదా. అంటే నిత్యావర మమ్మల్ను ధర పెరగ టాన్ని ఘన ఆదుర్దాకొద్దీ చేసే చర్య కూడా కొంత కారణం కాని ధరి ఎక్కువగా ఉన్న వులు వాడకం తగ్గించవచ్చు సూత్రం ఉంటే బాగుంటుందా? గమనించవలసిన విషయమేమంటే జీవితావర మమ్మల్ను ధర పెరిగితే వినితావమ్మ వుల ధరలు కూడా తదనుగుణంగా పెరుగుతాయి. అందువల్ల నిత్యావర మమ్మల్ను ధరలు అటు వురో ఉంచటం ముఖ్యం. బియ్యం, పప్పులు, నూనె, వాడకం గృహిణుల చేతుల్లో చేదా రర పెరిగేటటువ మమ్మల్నుక, ఇవేవట్టుల్ను

వాడుతూ చాకవక్యంగా నిర్వహించగలిగితే సమస్య వడల్పిరానికి మనం తోడ్పడవచ్చు. కొనుగోలు ఆటేవే సాపైటి ప్లిపులు పెయిర్ ప్రయిన్ ప్లిపులు ద్వారా సాగిస్తే సరసమైన ధరలకు పదార్థాలు లభిస్తాయి. అధిక ధరల సమస్య పరి ప్లిరానికి మనం చేయూత నిచ్చునట్లుగా అవు తుంది. రాపాక అస్తుపూర్ణాదేవి (నిత్యావత్తుం)

* * *

వనితాలోకం దృక్పథం రెండు సమస్యలు అనే శీర్షికక్రింద ఎవని నిర్మల ప్రభావతిగారు వ్రాసిన వ్యాసము చదివిన తరువాత ఈ ఉద్ధరం వ్రాయదలచుకున్నాను.

ప్రభావతిగారు వ్రాసిన రెండవ సమస్య అని నిలిచి గురించి ఈనాటి చిన్న ఉద్యోగస్తుల అవ స్థస్థు, వారి ఖర్చులను గురించి ప్రభావతిగారు వాని స్నేహితురాలి ఉత్తరమును గురించి వ్రాసిన సమస్య చాలా బాగుంది.

కాని ఈనాడు అనగా గ్రామాధికారుల సమస్య తీసుకుందామా. వారి వెల బీజం ముసూరు రూ. 30.00 అయితే వారి ఖర్చులు వెలకు ముసూరు రూ. 60.00 మించుతుంది. ఎందుకంటే వారిని కొకసారి ఏ రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ లేదా హెల్పి డిపార్టుమెంటువారో లేక తహశీల్దారువారో వస్తారు. లేదా ఏ పోలీసు జమావో వస్తాడు.

ఉదాహరణకు మా నాన్నగారు గ్రామ మునము (పూరుపేరు అక్కర్లేదనుకుంటామ) ఈనాడ్య మేను, మా నాన్నగారి పూరు వెళ్ళినాను. వెళ్ళిన కొద్దీ రోజులకే మళ్ళాచి టీకాలు వేయువారు న్నారు, ఒకరివిన్యూ ఉద్యోగివారి జమాను ఒకేసారి వచ్చి మూడు రోజులు గ్రామములోనే మకాం చేసినారు. వారి ఖర్చు అంతా గ్రామ మునదే ఖరీదుకొనవలసి వచ్చినది. మరియు మాకు దగ్గరలోయన్న క్రెస్టెలిత్రం దిగ్భావత్తుమా ఏ మంత్రియో లేక గవర్నరు మొంతుకువారు పోయిన సంవత్సరంలో అయిన ఖర్చులు ఈ గ్రామోద్యోగస్తులైన మమాల చేయడము అట్లుట్లు ఈనాడ్య గవర్నరుగారి క్రెస్టెలిత్రం పోగ్రాము. అప్పుడే పోలీసు జమాను తయారు. కాని ఈ ఖర్చులు ఎక్కడినుండి రాబట్టుకోవలెను. గ్రామోద్యోగులనుండియో? లేదా గవర్నమెంటు వారినుండి రాబట్టుకోవలెనా? అనే సమస్యలయలు దేరును. కనుక ఎవని నిర్మల ప్రభావతిగారు చెప్పి నట్లు పైపైకి ప్రభుత్వములోని ప్రముఖ వ్యక్తుల వరకూలోపాయికారిగా ఈ అసీనిత్ర సాగుతున్నదనే చెప్పాలి.

పి. వెంకటశివమ్మ

పాకిటర్—మహిళామండలి, రేడియో మహిళా సంఘము వడ్డరామాపురం—కర్నూలుజిల్లా. ★

ఆశ్చర్యకరమైన
క్రొత్త ఫార్ములా

పెప్సోడెంట్ యొక్క అద్భుతమైన నురుగు
మీ పళ్లను మెరిసేలా తెల్లగా చేస్తుంది

ఎలా అంటే: క్రొత్త ఫార్ములా ప్రకారము
తయారైన పెప్సోడెంట్ మాత్రమే అద్భు-
తమైన నురుగును ఇచ్చే 'ఇరియమ్-ప్లస్' న్
చేర్చబడినది. అద్భుతమైన నురుగు పళ్లను
పొడుచేసే వసుపు వచ్చని పొరను తొలగిస్తుంది.
మీ పళ్లు నవ్వాటమైన తెల్లదనముతో మెరుస్తూ
ఉంటాయి... మీ నోరు పెప్పర్ మింట్ రుచితో
పరిశుభ్రముగా ఉంటుంది.

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారిచే తయారైనది. తయారుచేయబడినది

JWT-HDL-3469

అపస్వరం

మూలం
త్రివేణి
అనువాదం
శర్మ శర్మ

జరిగిన కథ

తల్లిదండ్రుల్ని కోల్పోయి అనాథైన మీరను పెదవాన్న క్రష్ణయ్యగారు చే దీప్తి అడవిల్లో బాగాని వెళ్లి నేనుకోడం వల్ల భవ్యత్వంలో విక్రమేంద్ర విదురప్రభాతు అయిన భార్య హెచ్చరిస్తుంది. చదువునూ యితరవిషయాలూని ఎంతో చురుకుగా ఉన్న మీరకు పెదవల్లి అంటుంటుంది ఎదురొకటా ఉంటుంది కాంత్రాహించో కొన్నేళ్లు గడుస్తాయి. మీర అన్న గోపి డాక్టర్ పూర్తి చేస్తారు. మీరకూడా కాలేజీలో చేరుతుంది. తనుకూడా డాక్టర్ చదవాలనుకుంటుంది. రాధ, గోపిలం దంపతులవుతారు. కామం, మీరల వరసరం ఆకర్షించుకొంటారు. కామంతో నివాసానికి పెద్దలదేసే ప్రయత్నాలు వదులుతూ మీరకు జెలియవు.

జి.వి.ఎస్.

5

దీప్తికంటే మీర చదువుకుంటుండగా క్రష్ణయ్యగారు లోపలి కొచ్చారు.

“ఏం చెప్పవచ్చునమ్మా?”

“కెమిస్ట్రీ చదువుకుంటున్నా పెదవాన్నా”

“వరీక్షలు దగ్గర కొచ్చాయికదూ?”

“అవును. అంటుకే ఇంత చదువు.....”

“ఏం చదువుకోనమ్మా. ఎంత చదివినా రిటేంట్ గరిట వట్టటం తప్పదండీ”

తను చెప్పోయే విషయానికి ఓకే చేశారు క్రష్ణయ్యగారు.

“అది నిజమేగాని పెదవాన్నా. కాని అడవాళ్ళు గరిట ఎట్టే తిరగని, నివర నియమమేమీ లేదుగా! మేమూ చదువుకుని, ఉద్యోగాలు చేసుకుంటే, గరిటెండుకుంటూ బట్టాల్సి చెప్పండి”

“ఉద్యోగాలతో చేరినంతవారాన, ఎన్నిరోజులు పెళ్ళి పెటాకులు లేకుండా ఉండగలరు? పెళ్ళి చేసుకున్నాక పెరిస్టెంట్లూ ఎటువంటి ఎటువంటి యో వెనక చెప్పగలరు?”

“పెదవాన్నా ఏం చెప్పోతున్నాడో తెలియక మీర, “నిజమే” అని అప్పుకుంది.

“మీరా, నేనొక్కటాడగానాకొంటున్నా. నువ్వు నా మాటల కొరతను అనుకుని నాకున్న దుఃఖం....”

“చెప్పు పెదవాన్నా”

“నా స్నేహితుడి కొడుకు కామయ్యను నువ్వు చూశావుగదూ?”

మీరకు ఆశ్చర్యం వేసింది.

“చూడకే పెదవాన్నా, మొన్న పల్లెనవ్వారేగా”

నేను టేబుల్ కు కూడా అమ్మాయి అయినానీ.”

“అ. అతనే నివ్వరినిచ్చి పెళ్ళి చేద్దామనుకుంటున్నా.”

మీర చేతిలోని పెన్సిల్ లు క్రిందపడింది. నుదుటి మీద రేఖలు స్పష్టంగా కనిపించాయి. ఆమె చెప్పో పూగుతున్న పిల్ల రాళ్ళ జాకాల కూడా తమ యజమానురాలి అభిప్రాయాన్ని వివరం కోసం వ్రబ్బంగా ఉండిపోయాయి.

మీర వోచినుండి మాట రాలేదు. ఆమె లోని మార్పును గమనించుకున్నానో క్రష్ణయ్యగారు చెప్పుకోవడం.

“ఇలా చూడమ్మా. కామం ఎక్కువ చదువుకోలేదు. నిజమే. కాని అతని కున్నంత మంచి బుద్ధి ఎంత మందికుంటుంది చెప్పు? చూద్దానికి రాక కుమారిడిలా ఉన్నాడు. ఇంట్లో అల్లా మూడు అడవి మడుగుల గొడవలేని లేవు. కావలసినంత అన్ని ఉంది. అంత పెద్ద ఇంటికి, అప్రెంటిస్ మనో రాణిగా సుఖంగా ఉండవచ్చు. ఇంతకన్నా ఏం కావాలో చెప్పు”

మీర కళ్ళు వేవేసే సూక్ష్మమైన మాటల్లాడే శక్తి రాగానే

“నాకు ఇప్పుడే పెళ్ళి చేసుకోవాలని లేదు పెదవాన్నా” అంది.

“అలా అంటే ఎలాగమ్మా? ఏకా నదిపాడేళ్ళు వచ్చాయా? ఇంకా పెళ్ళి చేయకపోతే బావుంటుందా? చూసేనాళ్ళే మంటారు? తల్లి తండ్రులేని పిల్లను తెచ్చాడు పెళ్ళి పెటాకులు చేయలేనివాడు, తగదున్నా అని ఎందుకు తెచ్చుకోవాలి? అని ఎన్నాడిపోతుకరగా? ఇంతవరకూ నిన్ని పోయి విద్య చేసించినందుకు నాకే ఉపకారం చేసేపెట్టమ్మా” అన్నారు క్రష్ణయ్యగారు.

మీర బుగ్గలమీదుగా కన్నీరు ప్రవహించి పోయింది.

“కానీ కానీ అయిన అమ్మకున్నారా పెదవాన్నా?” మీర కంఠం వణికింది.

“ఛా. అతను అప్పుకున్నానో నిన్నుడుగు తున్నాను”

“కానీ వరీక్షలు ఇంకో వారం రోజులే ఉన్నాయి.”

“నాకా మాత్రం జెలిదమకొన్నావా? వరీక్షలయ్యాకనే ముహూర్తం పెట్టేస్తాను. నువ్వు మట్టకు దయచేసి అప్రెంటిస్ కు కుర్రవాడికేం తోటు చెప్పు అందానికి కొడుకా అప్రెంటిస్ కొడుకా? ఇక చదువంటావా? ఇప్పుడు మన నవరాజులో విద్యకున్న విలువ ఏకం తెలిసందేకదా. దబ్బకున్న విలువ విద్యకులేదు. అతనూ ఎన్నెల్లదాకా చదువు కున్నాడూ.”

“పెదవాన్నా నేను పెదవీక కాలేజీలో చేరాలనుకున్నాను.”

క్రష్ణయ్యగారు కొంచెం కంగారుతోనూ, ఆశ్చర్యంతోనూ అన్నాడు.

“మీరా, నా ఆర్థిక సంస్థితి నీకు తెలియించి తాడు. అంతా తెలిసి కూడా నువ్వుదా మాట్లాడటం బాగాలేదమ్మా. ఎంతో తెలివైన పిల్లని అనుకుంటున్న నువ్వు కూడా ఇలా అనుకోవటం నా కంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. మన తాతాతామమి వించిన కోర్కెలు తలలో నింపించెవరూ? ఆ గోపియో ఆయనదాలి. నేనూ పెద్దవాడినంటా పోతున్నానా? నీ పెళ్ళిచేసి ఆ బరతు పదిలియం కుంటే నాకు నిశ్చింతగా ఉంటుంది. నీకు నామీద ఏమాత్రం కృతజ్ఞత అవుది ఉంటే ఇక ఎదురు చెప్పుకు” అన్నారు. అఖిర వాక్యం పలికేటప్పుడు ఆయన కంఠం మరింత కఠినమయింది. ఏనురుగా గదిలోనుండి వెళ్ళిపోయారాయన.

మీర విరవంగా రోదించుకొంది. చిన్నవాటినుండి అత్యాశతో పోషిస్తూ వచ్చిన ఆశలతను ఇలా మధ్యలోనే త్రుంచివేయవలసి రావటం అనెంకు పాలిచ్చి పెంచిన బిడ్డను తానే స్వయంగా కత్తితో పోడివినట్టే అనిపించి బాధ పెట్టింది.

చుధుర నంగీతంతో సాగుతున్న జీవితంతో మెరుటిపోరిగా అవస్థరం వినిపించింది.

ఇవాళుండుకు చదవలేకపోయింది. భోతవరకూ తను ‘అనాథ’ అన్న భావన లేకుండా పెరిగింది. ఇప్పుడు మెరుటిపోరిగా తల్లి తండ్రులేని బోటు పెట్టగా కనిపించుకొంది.

“అమ్మా... నువ్వే ఉండి ఉంటే?”

వెంటనే గోపిత్ గుర్తు కొచ్చా డావెకు. వీళ్ళలో మునిగిపోతున్నవాడికి గడ్డిపోచ దొరికినా ఆశ్రయంప చూసినట్టే మీర గోపిత్ ననా యాన్ని చమ్మి ధైర్యం తెచ్చుకుంది. వెంటనే ఉత్తరం రాసింది.

“ప్రియమైన అన్నయ్యాకు,

అన్నయ్యా, నీ నిమిదా పెద్ద కష్టంతో విక్రమిస్తున్నా. నువ్వు లిప్పే నాకు సహాయం చేసి నా కష్టం తీరు. పెదవాన్నా నాకు పెళ్ళి పెరిపించాడు. నా కష్టంపడే పెళ్ళి చేసుకోవాలని లేదు. ఎన్నప్పటినుండి మాట పోలించుటే నా కష్టయంగా ముట్టకొన్నాను. కష్టయగాన్ని పొందించుటోనే, నా జీవితపు సర్వకల వక్రమై యున్నది. డాక్టర్ల ప్రణంకు సేవ చేయాలన్న కొండ్ల వా రక్తంలో జీర్ణించుకు పోయింది. ఎలాగంటా నా పెళ్ళి అనిపించు. వరదూ చదువు లేని పల్లెటూరివాడు. నాకన్న తక్కువ చదువు కున్నవాడు. ఈ పెళ్ళి తప్పిచ్చావంటే నీకు అలవాంతుల కృతజ్ఞతలై ఉంటాను.

మీర.”

ఉత్తరం పోస్టుచేసి జవాబుకోసం ఎదురు చూడసాగింది. ఒక వారం రోజుల తరువాత గోపిత్ నుండి రెండు ఉత్తరాలూ వచ్చాయి. క్రష్ణయ్యగారి ఉత్తరాన్ని ఆయన చేతిలోపెట్టి, య ఉత్తరం తీసుకుని గదిలోకి పరిగెత్తింది మీర. వరం చించేటప్పుడు ఆమె గుండె దడదడలాడింది.

"వెడదామరా. కికోరెసాహా జీనియన్" అంది పర్వద.

"నీనిమా అయ్యాక లంచపాహాలో బిహె..."

నవ్వింది. ఎప్పుడూ యిలాగే తిండినిద్రా అని విడువడానికి లాభకాక ఏం చేస్తావ్?" అంటూ మీర రాజుకి చేతిని గిల్లంది.

నర్మద, "నేను మీర ఇంటికి వచ్చేస్తాను. అక్కడినుండి అందరిం కలిసి వెడదాం" అంది.

"ఎంతలో నేను నడవతేను బాబూ. జట్కూలో అంటేగాని రాను" అంటూ మధ్యలో నేనీ పెట్టింది రాజు.

"ఇలాగే అలవాటు చేసుకో రాజా. ఇంకో రెండేళ్ళకి రోడ్డు రోలుని మించిపోతావంటే! అడవాళ్ళకి ఫీర్ చాలా ముఖ్యం రాజా. మొహం అందంగా లేకపోయినా ఛరవా లేదుగాని ఫీర్ లేకపోతే కష్టం.....మీరు మాడు ఎలా ఉందో....." అంటూ రెండడుగులు వేసికీ చేసి మీరనే పరీక్షగా చూస్తూ.

"ఆ వడుమూ, = భుజాలు....." అంది పంపా.

"ఇక చాలు పంపా. మిలేను" అంది చెమ్మగ్గ మీర. రాజ్యంకీ అమాయతో మీరవైపు చూస్తూ "అలాగేలే, మీరనే బాగా ఉండని. వాకు ఫీర్ ఉండి ఏం కావాలి చెప్పా? ననేం బాల్దాన్స్ కు వెళ్ళాలి ఏమన్నావా?" అంది.

అఖిరి జిల్లా కాగానే విద్యార్థులందరూ అల్లరి చేసుకుంటూ ఒయటికి వచ్చారు.

మీర ఇంటికవచ్చి పుస్తకాలు టిబబోమీద పెడుతుండగానే శ్రీహరు వచ్చి,

"ఎలా రాశావ్ మీరా?" అపడిగాడు.

"ఎలా రాస్తే ఏమిటా శ్రీహరు? ఇక నా కంతా ఒకటేగా?"

అంతసరికూ అవుకున్న కన్నీరు కట్టులు తెంపి కుంది. శ్రీహరుకు ఏమీ అర్థం కాలేదు.

కాస్తేపు ఏడ్చి తన్ను తానే వోదార్చుకుంది మీర. తరువాత మొహం కడుక్కుని కృష్ణయ్య గారివద్దకు వెళ్ళి,

"వెదనాన్నా, ఈరోజు మేమందరం నీనిమా తెచ్చాలనుకున్నాం" అంది.

"సరే వెళ్ళు. కాని రేపుమాత్రం ఇంటిలోనే ఉండు. శామవాళ్ళు మేనమామ, ఆయన భార్య నప్పరూ నిన్ను చూడటానికి."

మీర జవాబు చెప్పలేదు.

మధ్యాహ్నం స్నేహితురాళ్ళంతా కలిసి నీని మాకు వెళ్ళారు. దానిలో నాలుక మీరలాగానే వివాహాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఉంటుంది కాని ఒకరోజు నివర్ణపు తడితో పిత్తికకు వెళ్ళినప్పుడు అకస్మాత్తు కాలజారిపడ్డ నాయకుడు నాయకుడు చేయూత ఇస్తాడు. ఆ చేతిని అందుకుని పైకి లేవడంయిన నాయకుడు అతని హస్త పుర్వతో పుడయం పుంకరిస్తుంది. పెళ్ళి వూనపునికి చాలా అనసరనున్న వాడననూ అంగీకరిస్తుంది.

నీనిమా చూసి విషాదంతో వచ్చింది మీర, మీరకు వివాహపు అనశ్యకత ఇంకా కనిపించలేదు.

పెళ్ళి లేకుండా నీ. తన బ్రతుకు తాను బ్రతుకే గలదు అని అమె నమ్మకం. కనుక నీనిమా అమె మీద వివిధమయిన ప్రభావాన్ని చూపలేకపోయింది.

ఇంటికి వస్తున్న వియ్యంకులకోసం అన్ని వడ్డీ తులూ జరిగాయి.

కృష్ణయ్యగారు స్నేహనుకువెళ్ళి కాబోయే అల్లుడినీ, వియ్యంకులని స్వాగతించి తీసుకువచ్చారు. ఇంటికి రాగానే కమలమ్మగారు వియ్యపురాలని తోనలికి తీసుకువెళ్ళారు.

"వయ్యాణం సుఖంగా జరిగిందా?"

"వు."

"స్నానానికి రేస్తారా?"

"స్నానం చేసుకునే బయలుదేరాం"

వాంగీభాట, భీరు, బోంబాయి బోండా, కూరలతో విండు భోజనం వడ్డించారు.

మీర గదినుండి బయటికి రానేలేదు. కమలమ్మగారి బలవంతానికి కట్టుబడి, అంజూపు రంగు పట్టుచీర కట్టుకుని బడ మేసుకుని, పూలు పెట్టుకుంది. వీలప్పురంగరాళ్ళ జాకాలు అమె మనసులాగే చందలంగా పూగుతున్నాయి.

అందరూ హాల్లో కూర్చుని తాంబూలం

=====

పెద్ద మనిషి : (బ స్సు లో)

సార్ నా కాలు తొక్కేస్తు

న్నారు. కొంచెం కాలు తీస్తారా?

మ రొ క రు : మీ రీ ప్తాపు

లోనే దిగాలా?

=====

ఏ. ఉపేంద్రజోగ్ (మద్రాసు)

=====

చేసుకుంటున్నారు. శామూ కళ్ళు ఎవరికోసమో వెతుకుతున్నాయ్. కృష్ణయ్యగారు అది గమనించి

"మీరా ఇలా రామ్మా" అని పిలిచారు.

మీర గదినుండి బయటికివచ్చి తల వంచుకుని చాచమీద కూర్చుంది. శామూ చుట్టూవున్నవారు ఏమనుకుంటారన్న సంగతం లేకుండా మీరనేపి చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఇంతకుమునుపు తన వచ్చినపుడు, మీర తనకు టీకెట్టు అమ్మిన దృశ్యం గుర్తుకువచ్చి, అతని మొహంలో చిరునవ్వు తోగి చూసింది. మీర క్కూడ తనలాగే ఆ సంగతి గుర్తు కొచ్చిందేమో నని సూక్ష్మంగా అమె మొహంతోకి చూశాడు. క్రిందికి చూస్తున్న విశాలమైన కనురెప్పలు, నుదురు, పాపిడి మాత్రమే కనిపించాయి. మొహం భావ రహితంగా ఉంది. గాంభీర్యం తప్ప మరే భావమూ అతనికి కానరాలేదు.

శామూ మనసు ఉల్లాసంతో లేగదూడలా గెంతుతున్నప్పడే, మీర మనసు వికపించని మొగ్గలా ఉండిపోయింది.

శామూ, తనూ కూతుర్నికాదని, మీరని చేస్తు కుంటున్న కారణం సావిత్రమ్మగారికి బోధపడింది. అతని అభిరుచిని, రుచికరమూ మనులోనే మెచ్చు కున్నారు.

రాజు కోప్పట్లు పరివోషంతో ఎండకి భోజనాయ్యాక, గామశాస్త్రీగారు లగ్న సత్రిక రాశారు. నిశ్చితార్థం జరిగిపోయింది. శామూ, మీరకోసం, లేత ఆకుపచ్చ రంగు పట్టుచీర తెచ్చాడు.

అనమానం వచ్చటి చేం మధ్య కాలం గడిచే శామూకు అకుపపురంగం టే అపితమయిన ప్రేమ. సావిత్రమ్మగారు మీరను మీర కిచ్చి, అకిర్పించారు. మీర వెంటనే ఆ చీర కట్టుకుని తనకు చూపించా లన్న ఆశ్రం శామూకు. కాని మొహమాటంవల్ల మాట వేలతో చెప్పలేకపోయాడు. కాని కళ్ళ తోనే ఆశతో అర్థిస్తున్నట్టుగా ఆమెచేపు చూసి నవ్వు మీర అలక్ష్యంతో మీరను పట్టుకొని వెళ్ళటం కనిపించింది. అతని మనసులోని కోర్కె అక్కడే ఉండిపోయింది.

మీర పెళ్ళి వసుల పిడ్డతతో ఇల్లంతా నంద డిగా ఉంది. ఎవరికోసం ఇంతలా జరుగుతుందో ఆ పెళ్ళికూతురు మీర మొహంమాత్రం కళా విహీనంగా ఉంది. ఎరక్తి, ఉదాసీనతల తెరలో దాక్కుంది మీర మనసు. పెళ్ళిరోజు దగ్గర పడు తూపుకొద్ది ఇల్లా చుట్టూలలో నిండిపోసింది. ఈ గొడవల మధ్య కాస్తేపు హాయిగా నిద్రపోయి, ఏడలో నవ్వు తన మనసులోని విషదాన్ని మరచటం సాధ్యపడలేదు. ఇంటినుండి పారిపోయి, ఎక్కడవచ్చి వికాంతంగా కాస్తేపు గడపానిపించింది మీరకు. కాని వివాహమూరంభంతో ముఖ్యపాత్ర మీరలే అవటంవల్ల ఎక్కడికి వెళ్ళటానికి కూడా వీలు పడేవికాదు. పెళ్ళికి ముందురోజు పెళ్ళివారు వచ్చి విడిదిలో దిగారు. శామూ మేనమామ కూతురు సరస్వతికి మీరను చూడాలని ఎంతో ఆశ్రయగా ఉంది. తన్ను కాదని శామూ ఏలాటి రంభనూ చేపడ తాడేమిట్ట కుతూహలంతో.

"రావే రంగూ శామూ మానయ్య పెళ్ళి చేసుకోబోయే పిల్ల ఎంత అందంగాఉందో చూసి వద్దాం" అంటూ తన ఈడు పిల్ల రంగంక్కి ప్తతో కలసి బయల్దేరింది.

కానీ టిప్ కే తీసుకోవాక, రంగంక్కితో, పర స్వతి, అడ పెళ్ళివారింటికి బయల్దేరింది. ఇంట్లోకి వెడుతూండగా ఎదురుగా వచ్చిన శ్రీహరిని,

"మీర ఏది? మేమూ మీర స్నేహితులం" అని అడిగారు.

మీర స్నేహితురాళ్ళంతా ఇంచుమించు శ్రీహరికి తెలుసు. ఈ కొత్త స్నేహితురాళ్ళేవర్రా. అను కుంటూ, "రండి" అన్నాడు. మీర గదిలో తన చనిపోయిన తల్లివేపు బంధువు పద్మక్మతో మాట్లా డుతూ కూర్చుంది. శ్రీహరి వచ్చి,

"మీరా ఏ స్నేహితులం. ఎవరో వద్దరూ చూడు" అన్నాడు.

"ఉండు పద్మక్మ. రాజావో, చంపావో వచ్చి ఉంటారు. తీసుకొస్తాను." అంటూ మీర గబగబా గది నుండి బయటికి వచ్చింది. ఎదురుగా అసరిచితులనుచూసి, అశ్చర్యంతో నిలబడిపోయింది. సరసి మీరని పైనుండి క్రిందికా పరిశీలనగా చూస్తూ.

"మేమూ శామూ మానయ్య వేపువాళ్ళం

శాస్త్రాచార్యులు అనటంతోనే, వాళ్ళు
నగస్వల్పివారింటి నుండి వచ్చారని (గ్రహించి
“ధింకి” అంటూ గదిలోకి తినుకుచ్చింది.

పాపాపై కూర్చుంది. పాపగుంటలో ఒక మాట
యినా మాట్లాడకుండా విచిత్రమయిన వస్తు
వును చూసినట్లుగా మీరనేమి చూస్తూ ఉండి
పోయి, తరువాత గబుక్కున లేచి “నీ మిక వెడ
తాం” అంది. మీర తలాపింది. సరిదయాలేని
మనస్సులతో అలా మమనంగా కూర్చోవటం
మీరకు దుర్భరమనిపించి వాళ్ళు వెడతా మనాన
“స్వతా” అంది.

బయటికి రాగానే సరస్వతి, మాతృర్యంతో
 “అబ్బ కొమ్మ మామయ్య ఎలాంటి సర సుంద
 రిని ఎప్పుకొన్నాడో? అనుకొన్నా చ్చ! ఏం బాగా
 తేరు. మా పూర్ణో ఇటువంటి చాళ్ళు కోకొల్లలా”
 అంది.

“ఎందుకీ అలా అంటావ్ ? నాకేమో బాగుం
డిచ్చా ఎంత గంభీరం.....”

“హల్వారాకొన్నే. గంభీరమట!... పిగర
చొత్తనం... తన్నే చదువుల పరస్పతి అని గర్వం.
మగం వెళ్ళిమా? ఒక మాటా మలకూ దివయినా
ఉందా? ముంగిలొ మూతి ముదాచుకుని కూర్చుంది.”
“నీ కలాటెన్నీ లేవుగా? నువ్వెందుకు మాట్లా
డొంపలేదుమరి?”

నరసింహుడికి కోపం మూండుకోచ్చింది.
 “అయ్యోగారిజే ఆంథ ఇదంటావే వాకేంట్టేంది?
 నేనేండుకు పలుకరిప్పాను? పిట్టి జడా.
 మృగకన్యానూ..”

“చ. చా. నువ్వు నీరిగ్గా చూడలేదయితే ?
 పట్టయితే మూత్రంవేసే? ఉంగరాణజుత్తు. లావుగా
 అందంగా వుంది. ఇవ్వా కళ్ళు...అలాంటి కళ్ళు నూటికి
 ఒక్కరికి కుందవు”

తనన్న దానికంటా రంగలక్ష్మి ఎదురుచెప్పటంతో
సెలస్యతి నోరు మూసుకుంది.

మర్నాటి రోజు ఉదయం తొమ్మిదింటకే
మొహూర్తం. మీర తల్లెవారకుండానే వుండాలని
దేవుడిలో మొర పెట్టుకుంది

తెల్లవారింది. మంగళ వాద్యాలు మోగటం ప్రారంభమయ్యాయి. సుప్రభాతంలో పంథురంగా భుజి చేస్తున్న వాద్యాలు ఆపవ్వరంలో గోలిపాడు తున్నట్లు నివించింది మీరకు.

కనకాంబరం రంగు జరి వీర కట్టుకుని గారి
వూశకు కూర్చుంది మీర. మాదిడి పిందెల జరి
అంచు పెరసనైంది. వీలవు రాళ్ళ జాళాలు అమె
నెరటి బుగ్గలపైది వీలవు కాంతులను ప్రస
రించేమిన్నాయి. నుదిటిమీద కట్టిన బాసింగం,
తెంచకు రాసుకున్న ననుపు, అమె ముహూర్తా
చింత అందాన్నిచ్చాయి. నవ నధువు మీర పిందెరంగం
అవూరంగా ఉందా రోజు.

పూజ చేస్తున్న మీర దగ్గరగా కూర్చుని పావిత్రమ్మగారు ఆభరణాల చెట్టిపిసి అమెను అలంకరించినాడాయ్. కానూ, శ్రీమంతుడన్న వంగలి అండ

రికి తొప్పినదే అతను తన భార్యకు ఏమేం చగురు
 పెడతాడోను అడవాల్సిందే చుట్టూ మూగారు.
 సామెతలమ్మగారు చెప్పి వచ్చు దుడ్డులువేసి
 చెంపపదాలు ధరింపజేశారు. పండ్లచేరం, కాసుల
 పేరు. మామూలు రెండు పేర్ల గొలుసు, వధకం
 సుళ్ళో వేశారు. వేలికి పిండాలుటం, సాతకాల్పు
 నాలుగు జతల గజాలు వేశారు. పదులస్త్రీ
 మువ్వర వడ్డాణం పెట్టారు ఒక్కొక్క సగ్గి
 వీసి అలంకరమన్నప్పుడు ఒక్కొక్కణం అమె పాప
 సులో అనూయ ప్రవేశించింది. తను కూతురు
 సరసికి ఈ సగలు ధరించే భాగ్యం లేనందుకు.
 కాని వెంటనే ఆ పంజానకంతా ఒక్కడే కొడుకు.
 దంపతులు నాలుగు కాలంపాటు సుఖంగా ఉండవీ
 అనుకున్నారు.

“ఈ నగలన్నీ కొత్తగా చేయించినట్టు లేవే”
అన్నారు అశ్వరథంత్ చూస్తున్న పద్మిక్కు.

“అవునమ్మా. అన్నీ పాతవే. వాళ్ళ అమ్మవి.
నగం ఇంటిదగ్గరే వదిలేసి నగం మూతమే తెచ్చాడు.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

ఒక్కడు : ఏరా నీ భార్య నీ
మాటని ఒక్క సారన్నా విన్న
దంటావా?

రెండోవాడు : అః! ఎందుకు
విసలేదూ! ఒకసారి మా యిల్లు
తగలబడి పోతుంటే బయటికి
రమ్మనగానే కిమ్మని వచ్చేసింది.

ఎం. పురుషోత్తం నాయుడు (మద్రాసు)

1. The first group of people who are interested in the study of the history of the United States are the people who are interested in the history of the United States.

కమలమ్మగారు, “చూస్తేనే తెలుస్తోందిగా. అన్నీ పూర్వకావు నగలే. ఎంత దాబుగా ఉన్నాయో చూడండి. ఆ వద్దాని మొక్కలే ఎంత లేదన్నా ఒకటివర శీరు బంగారం ఉంటుంది.”

చుట్టూ వేరిన అవివాహితలు అనూ
యతో చూస్తున్నారు,

కాని పీఠకృష్ణ ఏమాత్రం అసంతోషం కలుగలేదు. తన నిర్మించుకున్న భవ్య మయా సుందర హర్మ్యం క్రిందికి కూలిపోవటాన్ని తలచుకొని బాధగా మూలుగుతేంటి అని మనసు.

“వేనూ చదవాల్సింది. గోపన్నయ్యలాగా డాక్టర్
రవాల్సింది. స్వతంత్రంగా ఉండాల్సింది” అని
మనసు కోరిక చెబుతోంది.

કાનિ અંત નિંનિવેંયંદિ.

వధూవర్తులు పీటలమీద కూర్చున్నారు. పురో
హితుడు, మంత్రులు వల్లిస్తూ వధువు చెతి
లోని నీలొలకు హోమంతో వేయిస్తున్నారు.

పోగతోనో ఏమో మీర కళ్ళు ఎరబడ్డాయి.

పెళ్ళికి వచ్చిన వారంతా గుంపులుగా చేరి,
తమలో తాము మాట్లాడుకొంటున్నారు.

“మౌనమౌనము, చెప్పండి అట్లైతేమౌనము
 పిల్లమొహంచూస్తే పెళ్ళి ఇష్టమన్నట్టు లేదు”
 “అలాగేందు కనుకవారికి అనగా మీరకన్నా
 దేవుణ్ణి తక్కువగా చెప్పండి. రంగులో నంటూ,
 మీరకన్నా ఎర్రగానే ఉన్నాడు శివునిని చెప్పి
 దానికి పుణ్యం నేసుకుంది మీర. చదవులేదేమి
 మీర కాదు బెంగ పెట్టుకుందేమోకాని చదువులు
 కట్టుకుని ఏది చేసుకుంటాం మా అబ్బాయి
 ఎం ఏ. పాసయి ఆరవన్నయ్యాడో. ఇంకా ఉద్యోగం
 దొరకతా.....”

ఈ పంభాషానంతా బలకీర్తున్న ఇంకొకటి
“చదువులేకపోతే పోయింద. దున్నా దున్నా”

“దబ్బుకేం. కాపటిపిసంత చుండ్లూ ఒకటి
ఉండొచ్చు”

“ఏన్ని చీరలు పెట్టారు?”

“అరు. అన్నీ ధర్మావరపు వట్టులే.”

“పుట్టింటివా? శేంపట్నాడు?”

“వాళ్లేం పెడుతారు పాపం! పిల్లకు శిక్ష
లేదు, అండ్రిలేడు. అంతా పెడుస్తే పాపం పెడు

చేశారు. కాలేజి చదివు చదివించటం, అంతర్జా
త్రీం చేశారు?"

“పోనీలే. పిల్ల ఎక్కడూన్నా సుఖంగా ఉంది”
అని అతిరగదించారు ఓ పండు ముచ్చెరువు.

పాగ ఎక్కువయ్యానందువల్లను ఏమిటో వీర
కళ్ళలో నుండి వీర ప్రవహించి హరిభింబుడు
తొవతే కేంద్రీకరించిన దుఃఖం కూడా దాట
జాతే బయటికి రాసాగింది. నవవృత్తి అను
బాగల కన్నీటితో తడిసిపోయాం.

“పాపం తల్లి గొర్రెపై వ్రచ్చుంటుంది” అని పొంతి
మంది జాతిపడ్డారు. మీర కట్టుకున్న కత్త
పట్టుచీర కొంగంతా కనీసితో అడిపి మార్చ
లొంది. తల్లి పూలు పడ్డటానికి వంగిర పాప
బమ్మగారితో,

“వద్దమ్మా, సోగ్గుతుంది. నీ జేబులుమాని తెప్పిపెట్టు” అంది మీర. కాని ఇవలెలుగారు “మరి తొందరలో” పంటే పుస్తకాదురు. కామా రెండు విమానిలు అగి, అవి రాకపోతుంటే తన జేబురమాని మీర కిచ్చాడు. పట్టుపుస్తక వారంతా నవ్వారు.

“ఏప్రిల్ యే అప్పుడే నేనా కార్యక్రమం
| పాగంబిలనా” అని గోలి చేశాడో సేహితుడు.

పెళ్ళించబడింది. ■ రోజు రాత్రే రెండో
శాస్త్రం కూడ కానిచ్చి మీరను తనతోనే పది

చేయాలని మామగారికి విన్నవించుకున్నాడు శ్యామ.
అది విని తృప్తిపడింది మీర. కమలమ్మగారిలో
మొర వెట్టుకుంది.

“ఈనోహనద్దు పెద్దన్నా. నాకు లాభం
అలసటగా ఉంది. లదిరాక, ఈ శాస్త్రాన్ని ఈ
కాలంలో ఎవరూ పాటించే రు?”

కమలమ్మగారికి నీరుబొడు ఎప్పుడూ చల్లు
 వూరిన ప్రేమలేదు పెళ్ళయినా బట్టపొడిచిపో
 పెళ్ళినోలే చాలనకువేరారు

“పెళ్ళయ్యాక నువ్వు వాళ్ళకు చెందినదానివి.
ఎలా చెప్పితే అలా పనిలో పురి” అనేశాడు

(సత్యం)

అమృతాంజనం

వాడి శీఘ్రంగా నివారణ పొందండి

స్థానికంగా ఉండే వాడను నివారణ చేసుకోవడానికి
ఊరికే మందులు ఎందుకు వుచ్చుకుంటారు? నొప్పి
ఉన్న చోటు మీద అమృతాంజన్ రావలెమోమంగా
శీఘ్రంగా నివారణను పొందండి. ఏ అపాయం
లేకుండా వెలుకులకు కండరాల నొప్పులకు
తలనొప్పికి ఇంకా కీళ్ల నొప్పులకు అమోమంగా
గుణమిచ్చే అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు
చేరిన మందు. అమృతాంజన్ గుండెబలుకు
సారరాణ జలుబులకు కూడా మంచి మందు.
కొంచెం కొంచెమే ఉపయోగించవలసి ఉంటుంది.
కాబట్టి ఒక సీసా మీ కుటుంబానికికా కలిసి
వెంట తరచి వస్తుంది. అవసరానికి ఎప్పుడూ
అమృతాంజన్ ఉంచుకోండి. అమృతాంజన్ 70
పెళ్ల ప్రసిద్ధిని పొందిన నమ్మకమైన గృహ
ఔషధం.

అమృతాంజన్ నొప్పుల జలుబుల
నివారణకు 10 రకాల ఔషధాలు
చేరిన మందు

బెటుకుడునొప్పి
ఎంత ఎక్కువగా ఉన్నా
బెణికిన చోటేకదా!

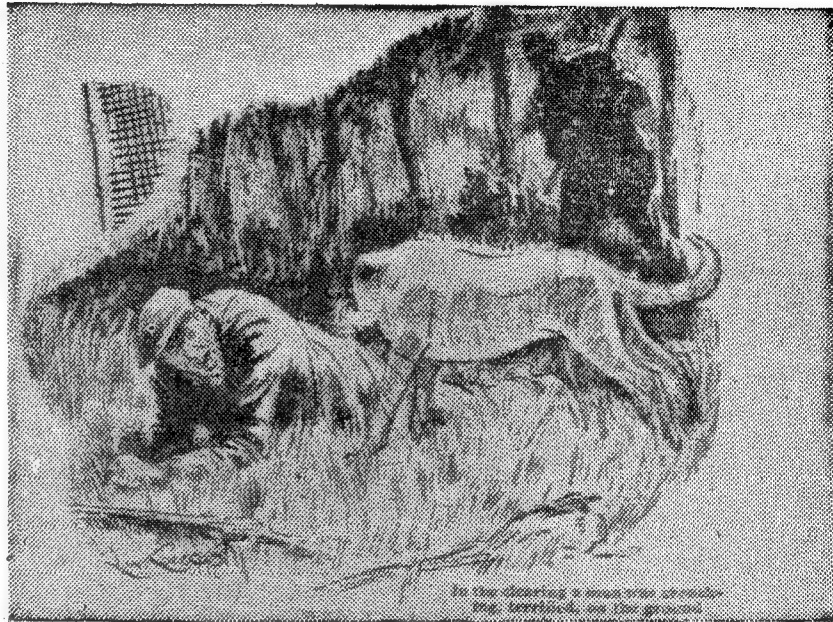

అమృతాంజన్ రిమిడిట్.
మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ

AWT/AM/28/199

చచ్చి సాధించిన జాగిలం

ఆర్. టి. కూపర్

సార్వజ్ఞ్విక విమానాశ్రయంతో రాయల్ టెం ఎయిర్ ఫోర్స్కి సంబంధించిన ఉద్యోగులూ, వారి వేటకుక్కలూ తరచుగా తలలేని అకారాన్విత దాన్ని చూచి భయభ్రాంతులకు లోనవడం ఒరుగుతుండేది. యుద్ధంలో జరిగిన విమాన ప్రమాదంలో మరణించిన వైమానికు డోక్కుడయ్యవై ఆ ప్రాంతాల్లో పంచరిస్తున్నాడని చాలామంది నమ్మారు.

ఆ నమ్మకాలని కేవలం ఊహలేనా? కాదనిపిస్తుంది. ఎందుచేతనంటే పంపూర్ణాలోగ్య పంతులైనవారు, ధైర్యవంతులూ భ్రాంతికి లోను కావటం అరుదు. ఒకవేళ అలా పొరపాటున జరిగిందనుకున్నా మంచి శిక్షణ ఇవ్వబడిన ధైర్యంగల వేట కుక్కలు కూడా అలాంటి అనుభవాన్ని పొందిటం విపరీతమైన దేదో ఉండిఉంటేగనీ జరగదు. కుక్కలు కూడా యజమానులకి కనిపించిన దృశ్యం వాటికి కనిపించగానే భయంతో ఏడు స్పృష్టుల్ని అరవడమూ, చాలుగా నక్కి కూర్చోడమూ చేసేవి.

విమానాశ్రయాన్ని తలలేని దయ్యం వెంటాడుటం సంభవమేనా? కావచ్చు! ఎందుకంటే ఇలా ఇంతకుముందు కూడా చాలాసార్లు కనిపించినట్లు ఆధారాలున్నాయి.

కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందట వార్త ఫోర్మ్ రైతోకడు జబ్బుగా ఉన్న తన బంధువుని చూచి తిరిగి ఇంటి కొస్తున్నాడు. దారిలో ఒక వంతెనకి ముందున్న గేటుని సమీపించాడు. వండు వెన్నెల కాస్తా విశృంఖలాగా ఉన్న రాత్రి అది. ఇంతలో విశృంఖలాన్ని భంగపరుస్తూ జోరుగా తిరుగుతున్న చక్రం నవ్వడి అతనికి వినిపించింది. దాంతోపాటు గుర్రపు డెక్కల చప్పుడు కూడా అతను విన్నాడు.

“స్కాట్ నమ్మన్నాడు” అప్రయత్నంగా అరిచాడు. “హడావుడిగా నమ్మన్నట్లున్నాడు” అన్నాడు! అతను ఆ మాటలు పూర్తిచేసేలోగానే గుర్రాలలాగే శబ్దమొకటి అతన్ని క్రందికితోసి పోయింది. అది అతన్ని దాటగానే కొంత

దూరంపోయి అగిపోయింది. వెంటనే చెవులు బద్దలయ్యేలా ఓ కంఠస్వరం అతన్ని అజ్ఞాపించింది, “ముందా గేటు తెలు”

రైతుకి ఆ అజ్ఞాపి పాటించాలనే విషయం తోవలేదు. భయంతో అక్కడనుంచి వెనుదిరిగి చూడకుండా పారిపోయాడు.

ఆ బండిని నడిపే వ్యక్తి శతాబ్దాలనాటి దుస్తుల్ని వేసుకున్న ఉన్నాడు. అతని తం ఉండాలిన చోట కాకుండా చేతి క్రింద భాగంలో ఉంది. మోకాలిమీద మరో స్త్రీ తం ఉంది. ఇంకో చిత్రాతి విచిత్రమైన పంగతేమిటంటే ఆ బండికి కట్టిన గుర్రాల కంటూ తలలే లేవు!

■ బండి నడిపే అతను పర్ భాయన్ బోలెయిన్. ఆ స్త్రీ తం అతని కుమార్తె అన్ బోలెయిన్. ఒకానొక నేరానికి శిక్షగా అతను వార్క్ ఫోర్మ్లో ఉన్న వన్నెండు ద్విస్తరి వలయాన్ని చుట్టి రావడానికి వీలులేదని శాశించారు న్యాయాధికారులు.

ఆ రైతుమాత్రం ఆ దృశ్యాన్ని చూచి భయంతో కంపించిపోయాడు. అతను తమాషాకు అలా చెప్పి ఉంటాడని కూడా అనుకోదానికి వీలేదు. అదేదో భ్రాంతి లాంటిదనుకోదానికా రైతు వరాణి అహి సతవల్ల బాధపడున్న వ్యక్తికాదు! అతపోకా ఈ విచిత్రాన్ని కళ్లారా చూచిన వాళ్లు ఇంకా ఎందరో ఉన్నారు.

వాళ్లందరూ పొరబడ్డారనుకోదానికి కూడా వీలేదు. ఎందువల్లనంటే—ఒకరు చెప్పిన దానికీ ఇంకొకరు చెప్పిన దానికీ తేడా లేకుండా ఒకలా ఉన్నాయి వాళ్ల ఉదంతాలు.

మిజిబెర్లాజీ తల్లి అన్ బోలెయిన్ మరణ శిక్షకు గురైందన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే! ■ సంఘటనకీ, ఆమె తండ్రికి తం లేకుండా పోవడానికీ గల సంబంధం ఏమై ఉంటుంది? ఆమె ఖర్మతో అతను పాలసంతుకున్నట్లు కూడా ఆధారాలేవు.

ఇంకొక కథ కూడా ఉంది దీనికితోడు. ఇంకొక తలలేని మనిషి తన బండిని వార్త ఫోర్మ్ గేటు

కుండా సంవత్సరానికొకమారు నడిపిస్తుంటాడు. ఆ గేటు కట్టడం చాలా పురాతనమైందీ, శిథిలమైందీ కావటంచేత ■ బండి వెళ్లినప్పుడల్లా అనవాళ్లు దొరకేవి.

■ కథనం నిజమని ■ ప్రాంతంవారే చెప్పారు. “ఆ బండి ఎప్పుడొస్తుందో మాకు తెలుసు” వాళ్లల్లో ఒకడు చెప్పాడు “ఆ మర్నాడు చూస్తే ■ గేటు వంతెనలో ఉన్న ఇటుకలు కొన్ని వూడి క్రిందపడి ఉంటాయి.”

హైలాండ్ ఫోర్మ్ ఈ రకమైన విచిత్ర సంఘటనలకి పేరు పొందింది. మల్దీవిలోఉన్న లోచోమాకి సంబంధించిన తలలేని రౌతుకంటే అది చిత్రాతి విచిత్రమైందని నా నమ్మకం. ఈ ఉదంతం కొన్ని శతాబ్దాలగా నలుగురికీ తెలిసిందే! 1538 లో ఇస్మేల్ మేకోలిన్ కత్తి డెబ్బుకు గురైనాడు. అతని తల ఇండించబడింది. అప్పటినుంచి అతను డెయ్యమై లోచోమాని తరచుగా వెంటాడుతుండేవాడని ప్రతీతి. ■ దయ్యం యొక్క ప్రత్యేకతేమిటంటే అది కునవడప్పుడల్లా వాపు త్వరగానూ ఎదురు చూడని విధంగానూ పంభవించేది, ప్రతిసారి వేక్సిన్ వంశంలో ఒక పెద్ద తం ఎగిరిపోవటం జరిగేది.

యాభై అయిదేళ్ల క్రిందట లోచోమాలో ముగ్గురు అక్క చెల్లెళ్లుండేవాళ్లు. వాళ్లు ముగ్గురు ఒకేవేట కలిసి జీవించేవారు. ఒకానొకరాత్రి వారితో ఒకామె భయంకరమైన కేకలనూ, శబ్దాలనూ వివటం సంభవించింది. వాటి కర్థం తనకు అంత్య ఘడియలు సమీపించినయ్యనీ, వాళ్ల వంశం డెయ్యం వచ్చిందనీ అమోకీ తెలుసు. ఆమె చనిపోవటాని కెంతోకాలం పట్టలేదు.

కొద్దికాలానికే ఆమె సోదరికొకామె అదే అనుభవాన్ని పొందింది—ఆమె జీవితం అలాగే అంతమైంది.

1902 లో ఒక నా డా దుస్సంఘటన వారితో అభారమొకే ఎదురైంది. ఆ తర్వాత ఆమె చనిపో

దానికి కొన్ని గంటలు మాత్రమే వట్టింది.

విడిదొడ్లు ఎంతో ప్రశాంతంగా గడిచిపోయినయే అనంతరం ఆ కుటుంబంలో వభ్యుత్థాన మర్డూన్ మాకోలిన్కి పాపురిక వచ్చింది. కానీ దయ్యం ఇదివరకంత లీచంగా మాత్రంలేదు అది చాలాసార్లు అతనికి కనిపించింది. అందుకే ఎందువల్లనో మర్డూన్ మాకోలిన్కి దానివల్ల ఎలాంటి అవకాశమూ జరగలేదు. దీన్నిబట్టి మూస్తుంటే ఆ దయ్యం తన మారణశక్తిని కోల్పోయిందా అప్పట్నుంది. పొరపాటు!!! ఎంతమాత్రం అది తన శక్తిని కోల్పోలేదు తర్వాత కొన్ని నెలల్లోగానే మాకోలిన్ మరణించాడు.

క్రిందటి యుద్ధానికి పుస్తకం కొంతకాలం వరకూ ■ దయ్యం తన చేపట్టాలను భయంకరంగా కొనసాగిస్తూనే ఉంది ■ చేతలను కళ్ళారా చూసిన పాళ్ళూ, శబ్దాలూ దెబ్బలారా విన్నవాళ్ళూ ఎంతో మంది ఉన్నారు ఇలా జరిగిన తర్వాత కొద్ది కాలంలోనే ఆ పంజీయూడోకడు పేదేశాల్లో వచ్చి నొందాడు.

ఈ తలల్లేని హనుష్యులూ -గుర్రాలకి తోడు తిలలేని కుక్కలూ కూడా చచ్చి ఉడంతాలూ చాలా నొప్పించినవూ.

కొద్దికాలం క్రిందటి ఎపోక్లో ఒకతని కుక్కను ఎవరో చంపేశారు దానితడు చాలా ప్రేమతో చూసేవాడు పెద్ద శరీరంగం నల్లని ఆ కుక్క అలను ఎవరో తుపాకితో వేరు చేశారు ■ సరి ఎవరూ చేసి ఉంటారో వ్రాసించగలిగాడు కానీ, దాన్ని రూజువు పర్చటానికి తగిన ఆధారాలను సంపాదించుటకడేయాడతనూ.

తర్వాత కొన్నాళ్ళు సంధ్యనేళలో అతను అడవిని కాలిస్తుండగా రెండుసార్లు తుపాకి ప్రాగిన శబ్దం వినిపించింది వెంటనే అతడు ఆశ్చర్యం వచ్చినవేష వేగంగా ఎరిగర్నాడు కొంతదూరం అలా వెళ్ళాక తన సుంటికి రేడల్లు ధావన అతనికి కలిగింది అతనివెంట ఎవరో పుట్టగా అనుసరిస్తున్నట్లు అనిపించింది కొన్ని నిమిషాల్లోగానే అతను భయంకరమైన అర్ధనాదాన్నొకదాన్ని విన్నాడు చాలా వేగంగా వెళ్ళుస్తూ ఒక నిడలాంటి ఆకారాన్ని తనూ చూశాడు. కొద్ది క్షణాల్లోగా భయంకరమైన చావుకేకతో అతనికి వినిపించింది నెత్తురూ గడ్డ కట్టుకుపోయేంత భయంకరంగా ఉన్న ఆ అర్ధనాదం వినిపిస్తేనే ఎరిగెత్తాడతడు వెంటనే కొంతదూరం లింజర్వల అతనిని కనిపించిన దృశ్యం గుండె ఆగిపోయేంత భయంకరంగా ఉంది భయోత్పాతంతో కేకలు పెట్టానేరేపై ఎదుర్కొని వ్యక్తిని అతను చూశాడు, ప్రక్కగా చనిపోయి వో ఎక్కి పడిఉంది అతనిమీద ఒక జాగిలం! అది తలలేనిది! ఆ కుక్క భయం కరంగా అరుస్తూ అతన్ని చీల్చి చంపింది. ఆ దృశ్యాన్నిచూచిన అతను మాత్రం తనూ విక్షించిన దాన్ని చెప్పినవిడం చాలా మామూలు ధోరణిలోనే ఉంది. "నేను ఫ్లిస్ని ఎంతగానో ప్రేమించాను" అతను నిదానంగా చెప్పాడు "అది కూడా నన్నంతగా ప్రేమించింది. నేను దాని చావు మూలంగా ఎంతో కుమిలిపోయానని దానికి తెలుసు అందుకే అది తనను సాతమాల్సిన వాడిని వేటాడటానికి తిరిగి వచ్చింది."

ఈ విచిత్రం కేవలం పుస్తకంలో రాసిన తాత

కాదు! కళ్ళని కనిపించిన కటిక నత్యం కూడా! లండన్ నగర వాస్తవ్యు డోకడు ఇలాంటి సంఘటననే వెస్ట్ మోర్లాండ్లో చూశాడు. వెస్ట్ లోలో విహారానికని బయలుదేరిన అతనికి కొంత దూరం వెళ్ళాక కుక్క అరుపులు వినిపించినాయి. కుక్కలంటే ఎంతో ఇష్టం ఉన్న అతను దాన్ని గురించి అందోళన పడలేదు. ఆ శబ్దం వచ్చిన దిశగా కొద్దిదూరం ముందుకి వెళ్ళాడు. అలా అతడు కొన్ని గజాల దూరం వెళ్ళగానే ■ శబ్దం విడుపుగా మారింది. తనక్కడవద్ద దృశ్యాన్నిగురించి అతను తర్వాత చెప్పాడు, "అప్పుడు నా కళ్ళలో

ఎంత జలం ఉందో పరీక్షించాను. నిజంగా భయంకర దృశ్యం సన్నావిధంగా పరిగిల్చింది. ఆ అరుపులు ఏ తీవ్రవికన్న ప్రాణివికావు తలలేని ఒక పెద్ద జాగిలం అరుస్తున్న అరుపులవి!" ఆ కుక్కకి కొద్దిదూరంలోనే గొర్రెల మంద కలి ఉంది. అది బహుశా ఆ గొర్రెల కావాలా కుక్క అయి ఉంటుందనీ, చనిపోయి తర్వాత దయ్యమై కూడా అది ఆ మందను సురక్షితంగా కావాలా కాస్తున్నదనీ, అతను తన కళ్ళారా చూచిన విచిత్ర దృశ్యాన్ని విశదపరచాడు.

(ఇంకా ఉన్నాయి)

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల సెట్టు రు. 3-50.

- (1) కోక్స్ కళాత్తరం (2) సుహాగత్
- (3) చుట్టిన వద్దతులు, (4) 84 అనుములు, (5) రహస్యపాటో అల్పం. ఒక్కొక్క పుస్తకం రు 2/- పోస్టేజి, ప్యాకింగ్ అదనం. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

ARHANT BOOK DEPOT,
26, ALIGARH (U. P.)

ఉత్తమ చికిత్స

నికారణముల చేతనైనా దాంపత్య సౌఖ్యం అనుభవించ లేని వారు వెంటనే 15 పైసల స్వేచ్ఛతో మమ్ములను సంప్రదించండి :

డా. ఎ. పూరచంద్రాపు,
N.D.F.N.F.U. (Ceylon) R.A.M.P.
పెక్కు పెన్సిలిన్సు,
పూర్వాప్యయ్యవద్ద గాంధీనగరం, విజయవాడపే

రాజా స్నో

మీకు, మీ కుటుంబానికంతకు, ఏముమపురో, ఏ వాతావరణములోనైనా ఆదర్శమైన సౌందర్య పాదరసం - రాజా స్నో

తేజాగ బిల్లు ఉదయకులాదా దర్శనోప దివ్యమైన స్నోముమకులాదా కర్తూక సౌందర్య సౌఖ్యాలలో భాగవతు. ముఖ్యం 2 కలపెడి, కెంగుతురు

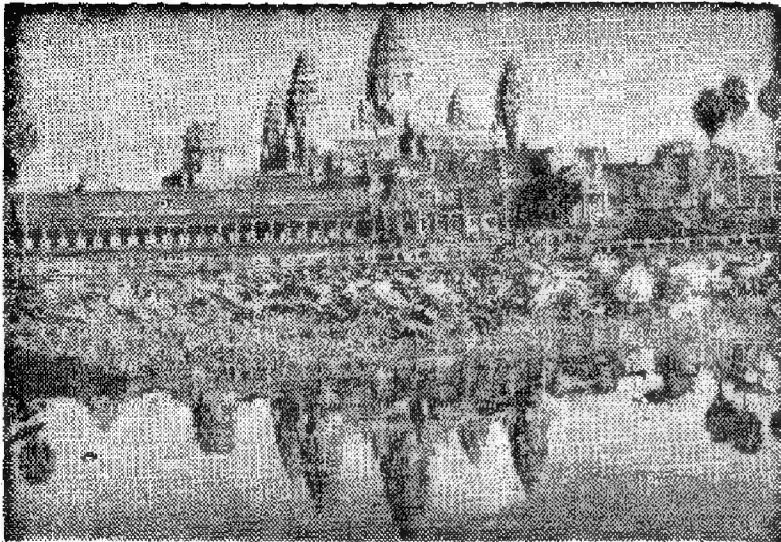

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ, మీ పరియైన వర్యను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పొన్నకార్క పై వ మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళవివరములున్నా, మీ పరియైన విరునామాయున్నా వెంటనే ప్రాసించండి. జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామేము గుజించి, మీరు కార్క ప్రాసినలేదీ లగాయతు

12 మానములలోనుమీయొక్క అదృష్టము, లాభావస్థములు, జీవిత మార్గము, వ్యవహారములోమీక జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచినిదెల్లలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, వరదేశాగమనము, తీర్థ యాత్రలు, వివాహము, శ్రీ సుఖము, వంతాపము, నిధినికే వములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్యులాభము వెలుడగనూని గురించి పుష్పముగా మానవారీగా ప్రాస రు.1.25న పై. లకు మాత్రము వి. పి. గా వంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్ట గ్రహములైన నా ఉన్మయడం కాంతిచేయు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై నవంపగలము. మేము వంపిన భోగిల్లు మీకు తృప్తిగా లేనివిడం పై కము వాపన చేయగలము. ఒకసారి పరీక్షించండి. అగ్రము ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY

కాలమలో ప్రతిబింబిస్తున్న అంకర్ వాల్ లోని ఒక ఆకర్షణీయమైన
దేవాళయం

అక్కడి నె
కార్యత

అందచందాలను వెదజల్లే కాంబోడియా ౬

ఉదయం తొమ్మిది గంటలకి
'నాంపెన్' విమానాశ్రయంలో
దిగాను; 'నైగాన్' నుంచి నాంపెన్ కి
గంట ప్రయాణం చేసిన తర్వాత.

నాంపెన్ కాంబోడియా రాజధాని.
అందమైన పట్నం. అధునాతనంగా
కనిపించే బజార్లు, హోటళ్లు, బార్లు,
వైట్ క్లబ్బులు, పార్కులు కళ్లు మిరు
మిట్లు కొలిపేట్లుంటాయి.

ఈశులయా అనే హోటల్ లో బవర్సీలనుకుని
నెయిన్ ఫూరు చూడటానికి 'స్పీహితులతో
జరుగుదేరాను.....

ఈ దేశపు భాష 'కంబోడియన్' అంటారు!
ఈ భాష లిపి లెబుగు లిపి పోలిఉంటుంది. మనకి
ఇంగ్లీషు ఎలాగో ఇక్కడి వారికి ఫ్రెంచి అంత.
ప్రజలు...

ప్రజలెలా ఉంటారు? దక్షిణ భారతదేశం
వారిని కొంతలా పోలిఉంటారు. ఆదవారు రంగు
రంగుల బంగారం, జువెల్స్ వేసుకుంటారు. మొగ
వారు లాగా, చొక్కా మొదలై నవ్వు వాడు
తారు.....

కాంబోడియాలో రైవావారు చాలా మంది
సలకుబడి కలిగి ఉన్నారనిపిస్తుంది. వ్యాపారంలో,
సరిత్రమంలో విరో ఎక్కువగా కనిపిస్తారు. అయితే
వీరు పెరుకే కాంబోడియన్లు కాని, ఎన్నో సంవత్స
రాల్లోతం వచ్చి స్థిరపడిపోయినవారు కాబట్టి
మే భాషలో కాంబోడియన్లని అనుకరిస్తారు....

చైనా ప్రభావం

హంకాంగ్ నుంచి 'చై వీన్' నమ్మకాలు దిగు
మరికీ అంతలేదు! అప్పు రకాల ఆధునిక పామ్ప్రె

ఇక్కడే లభిస్తుంది. కాంబోడియన్ల జీవితాలలో
ప్రతిరంగంలోనూ చైనా ప్రభావం కనిపిస్తూనే
ఉంటుంది. చివరికి అమెరికా ప్రభావాన్ని పైతం
మించిపోతున్నదా అనిపిస్తుంది.

ఇదంతా అలా ఉండంటే ఈ వ్యాసంతోబాటు
మేమి బమ్మలనిబట్టి పూర్ణోన్మ ఎంత
చక్కటి భవనాలూ, పిర్మలూ ఉన్నాయో తెలు
సుకో గలముతారు. చరిత్ర తిరగేస్తే భారత
దేశానికి ఇక్కడి ప్రాచీన సంస్కృతికి ఎంత

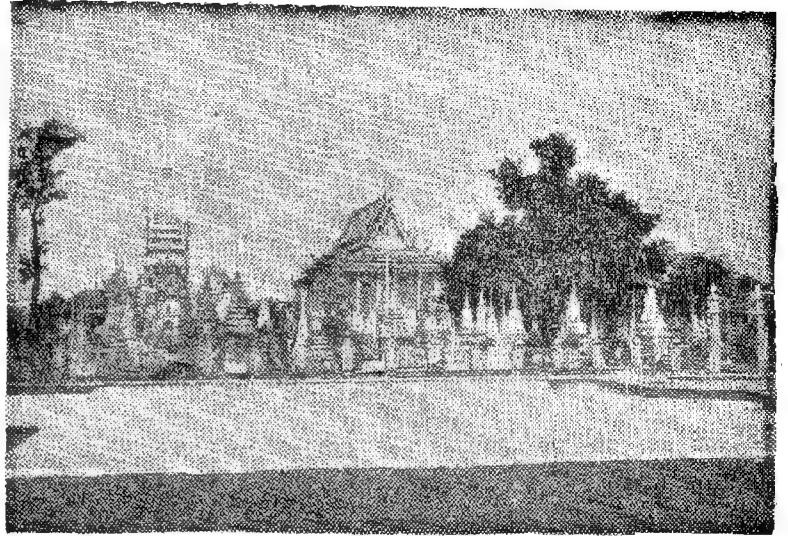
శిథిలాల్లో నించి బయటికి తీసి భద్ర
పరచబడ్డ గణేశుడు.

అది శేషుని సాయంతో దేవతలు
మధిస్తున్న

డాల్హౌజీ కనిపించే
ట్యూబుంగుడు.

కాంబోడియా కోటలో ఉన్న తాదస్తూపాలు,
దేవాలయాలు.

శ్యాలు: పురాతన హిందూ శిల్పాల ప్రాభవం

విబ్లిహత్యం ఉందో తెలుస్తుంది.

12 వ శతాబ్దం నుంచి 15 వ శతాబ్దం దాకా ఇక్కడ పైలం రాజులు ఎండరో పరిపాలించారు. మార్కవర్మ, భాస్కరవర్మ, ఆదిత్యవర్మ, ప్రభాకరవర్మ వంటి పేర్లు నాంపేన్ మ్యూజియం లోని ప్రదర్శనలను చూసినప్పుడే కనిపిస్తాయి. ఇక చరిత్ర మాటేమిటి! పేర్లు మార్కవర్మ ప్రబలంగా ఉండేవి సూచిస్తాయి.....

శిలా శాసనాలు ప్రాకృత భాషలో ఉన్నాయి.

పాల సముద్రాన్ని అమృతాన్నిగా
దృశ్యం.

వేటికి 'మృతి పతశాల, పునశ్చాయం' వంటి
మూలము కాంబోడియాన్ భాషలో విగిరిస్తోయ్యాయి.

హనుమంతుడి బొమ్మ

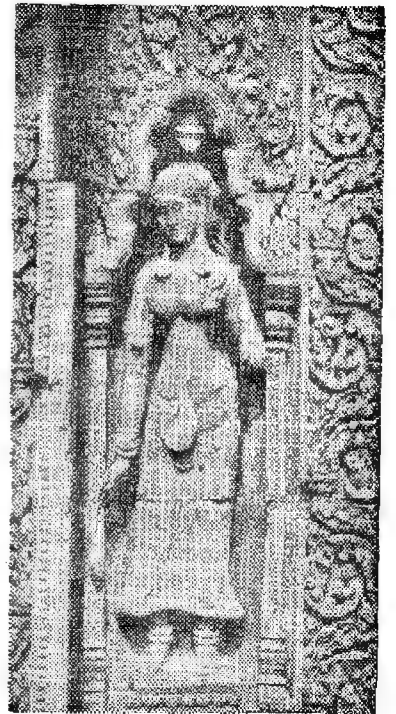
మరొక విచిత్రం—కాంబోడియాన్ ధృవం
మీద హనుమంతుడి బొమ్మ ఉంటుంది!

చాంపేన్ కి 300 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న అంకోవార్ ప్రపంచంలోని అత్యద్భుతాలలో ఒకటిని విస్మయించేలాగా చెప్పవచ్చు. మేము కారులో సాయంత్రం 4 గం. లోకి బయలుదేరి 7-30 కెల్లా 'సింహాపు' వూరు చేరుకున్నాము. రాత్రికి అక్కడే ఉండిపోయి మర్నాడు 8 గంటలకి తిరిగి బయలుదేరి 35 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న 'పింపస్వర్' అన్న చోటకు వెళ్లాము. ఇక్కడ పెద్దపరిమితిలో ప్లామి ఆలయం ఒకటి ఉంది. గుడిలో మూత్రం ప్లామి విగ్రహాలేదు. ప్రాకారాల మీద రాసినాటం లోని పుట్టలు ఎన్నో చెక్కారు....

శివాలయం

ఈ గుడి చూపేపుటికి 12 గంటలయ్యింది. ఆలయం పక్కనే ఉన్న హనుమంట్ ప్లామం చేసి, రొట్టె మొదలయ్యింది అదగింది, కొంత ఎక్కింది తీసుకుని 2 గంటలకి 'పింహా' అనే ఆలయం చేరుకున్నాము. ఇది శివాలయం. 'పింహా' అంటే ప్రేతలూడం అన్నమాట. మునుపటి కాలంలో అప్రతిష్టా ఇక్కడ ఒక గుండంలో పడవేసేవారు. 'పింహా'కి, బింహానాక్ మధ్యలో 'బేహంగ్' అనే

ఆ. శివరామబ్రహ్మం

అథరణాలతో అందంగా అలంకరించుకొన్న రాకుమారి.

జరిగిన కథ

మంజుల వివాహకారణంగా, ఆర్థిక అవసరాల దృష్ట్యా కొడుకుని కట్టుం తీసుకొని వెళ్ళి చేసుకో మంటాడు తండ్రి; మొదట నిరాకరించినా చెల్లెలి పై గల ప్రేమతో తర్వాత సరే నంటాడు. కూతురి వెళ్ళి మాడాలని కుతూహల పడ్డ తండ్రి మరో ఆర్మెంటు కి తీరని కోరికతోనే కన్ను మూస్తాడు. తర్వాత మంజుల వివాహ మవుతుంది. ఆరోగ్య గడి చాలు. మంజు యిలాగా బియ్యే పట్టాల్సిందాట నాలుగేళ్ళ నుదురిమను కూడా పొందింది. అప్పుయ్య సలహాపై దంపతు లిద్దరూ ఎమ్మె పదవలూనికి పూనుకుంటారు. భర్తతో కాశీ వెళ్ళి రీక్షలు బాగా రాశామన్న తృప్తితో తిరిగివస్తూ అప్పుయ్య సంతారం అందోళనకరంగా ఉండటం గమనిస్తుంది భర్త. రీక్ష పాస్ కాలో పోయినందుకు బాధపడుతుంది మంజు వాళ్ళ సంతారంతో అపార్థాల చెలరేగి వళ్ళి పర్చుకుంటాయి. ఎం. ఏ. క్లెయింట్ వెళ్ళాలని ఉబలాటపడ్తున్న మంజుకు అశాభగం కలిగితా ప్రవరిస్తా దామిభర్త వివరణకొస్తేనే ఎమ్మె పాస్ నా ఉద్యోగం చెయ్యననే షరతుపై భర్తని ఒప్పిస్తుంది మంజు

8

రోజు అలవాటైన అఫీసరు మాటలు ఎవరూ తెక్కచెయ్యరుగాని నారాయణ మొహంమాత్రం చూస్తూండగా ముడుచుకుపోయి, ఇంకో అన్ని తప్పులుచేసి మరో ఇన్ని చివాట్లు తింటూంటాడు. అఫీసరు మొహ మెదుటల ఏమీ అనలేని గుమాస్తాల ఆతడు వెళ్ళగానే నారాయణ్ణి మొహం వాచేటట్లు చివాట్లు పెడతారు, 'నీ వల్లే ఇన్నీ భరించవలసి వచ్చింది.' ఇంత అవమానం చాత గానితనం దుఃఖం నారాయణలాంటి అల్లుడిని ఎలా భరించగలడు? అన్నీ కలిపి వడ్డీతో సహా తనకు లోకువైన ఒకే ఒక వ్యక్తి ఆ భార్యనుటిక బాజా ధజుల్రీతితో బహూకరిస్తాడు. అంతేగాక అంత అందమైన భార్యకు తను తగినది వాడికి మరో ఏడుపు. అందుకని పాపం ఆ అమాయకురమ్మి చావగొడుతూ ఉంటాడు. ఇన్నీ మా ప్రంధ్యంద రికి ఎప్పుడో తెలుసు. మీకు తెలుసునేమో అను కున్నాను. నిజంగానే తెలిదా నా చేత వాగిస్తూ న్నారా? గాజు గ్లాసునిండా బిల్తాయిరసం ఇచ్చాను. గోపాలంగారికి ఆయన చెప్పిందంతా అభ్యర్థంగా వింటూ. ఈయన జరిగిందంతా అతనికి చెప్పారు.

'బాబూబా ■ అమ్మాయిని ఒక్క వారం రోజులు మీ ఇంట్లో ఉంచుకోండి. వాడి రోగం కుదురు

తుంది. ఇంటి దగ్గర అన్నీ పెళ్ళికోడుక్కి చేసి నట్టు చేసి పంపిస్తాంటే వాడికెలా బుద్ధిస్తుంది? పక్కా వూళ్ళో కలరాగా ఉందని వూళ్ళో హాట ఫ్లన్నీ పదిహేను రోజులపాటు కట్టెస్తున్నారట కూడ. వాడి తిక్క కుదవారంటే ఇంతకన్న అవ కాశం ఉండదు'

'పాపం ఏమైపోయిందో' అన్నాను నేను. 'అదిగో మీ ఆదాళ్ళకున్న ఆ జాలే మా మొగాళ్ళని మరింత పనికిరానివాళ్ళని చేస్తోంది. ధృజిత్తం భంలా ఉన్నాడు, ఇంతలో వాడిమీ అయిపోడు. ఈవేళ అఫీసుకు వచ్చాడుగా. మామూలుగా పని చేసుకుంటూనే ఉన్నాడు. వాడిపల్ల వాడి వెళ్ళాం ఒక్కరేకాదు. మేమందరం మాట కాయవలసి వస్తోంది తల్లి. తల్లి...'

'సరళ కూడా చాలా మూర్ఖువు మనిషీలా కని పిస్తోంది గోపాలంగారూ ప్రయత్నిస్తాం' ఆయన వెళ్ళిపోయాడు. వీరిని అఫీసుకి సాగనంపి మేమ సరళ పడుకున్న గదిలోకి వచ్చాను. పక్కా కాళీ పక్కన పనిమనిషి మంచం కోడుకి జారపడి కునుకుతోంది! దాన్ని ఒక్కటి అంటించాను. లేచి కూచుంది. వాళ్ళింటికి వెళ్ళిపోడానికి ఆయన తాళం మేముకని వెళ్ళిపోయాడయ్యే. సరళ ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయింది? ఇల్లాంతా నేనూ రంగీ రెండు మూడుపార్లు చాద విడిగా తిరిగేం దాదామీదకువచ్చి ఎదురింటి నైపుకి అప్రయత్నంగా చూసేసరికి వీధి తలుపు తీసి ఉన్నట్టు కనిపించింది.

'చిత్రంగా ఉండే! చూడు రంగీ, అవిడ ఇంట్లో ఉందో లేదో! చూసి అక్కట్లాంచే కేకెట్టు నే నిక్కడే ఉంటాను' అన్నాను. అది గబగబా మెట్టు దిగి ఆ యింటికి పరుగెత్తి లోపలికి తొంగి చూసి 'ఉన్నారమ్మగోరూ' అని పెద్ద కేకేసింది. నేను వాళ్ళేసరికి అవిడ ముక్కలు తరుగు తోంది!

'తాళం వేసిన ఇంట్లోకి ఎలా ప్రవేశించావమ్మా, లాంత్రికురాలిని కాదుకదా?' అన్నాను అమాత్రం అర్థం చేసుకోలేరా అన్నట్టు వెళ్ళో హారానికి ముడేసిన డూప్లీకేటు తాళం చూపించింది. దెబ్బ లాడి ఎన్నిక్కట్లాంచి లేచింది పడక్కుర్చీలో కూలేశాను.

'డాక్టర్ రేమని చెప్పేడు, రెండ్రోజులు విశ్రాంతి తీసుకోమనలేదా?'

ఆవిడ మాటాడలేదు. అయిదు నిమిషాలు ఆగి అతి వీరస స్వరంతో అంది. 'ఏమండీ, నా కాపురం యిలా సాగనియ్యదల్చుకోలేదా?'

'ఉమా నీ కాపురం యిలా మాత్రం సాగనియ్య దల్చుకోలేదు ఇది కాపురం కాదు, కాలనిపురం'

'ఇలా చెల్లారు తినడం, యిట్టే దులిపేను

కోడం నాకు మామూలైపోయింది. మా అమ్మకి, నాన్నకి రాస్తేనా ఎరగను. మీకెందు కింత పట్టు దం?

'నోరుమానుకు పూరుకోడానికి యిది నిర్దీప మైన ఎడారికాదు, కిక్కిరిసిన లోకం. హింసను చూస్తూ, వింటూ పూరుకోడానికి మేం చెక్కిన శిల్పం కాదు, మనసున్న మానవులం. ముఖ్యంగా ఆయనే చేస్తారో నాకు తెలియగాని యింతగా చెబుతున్నావు కనుక దీని అంతా చూడకుండా నేను మాత్రం వదిలిపెట్టాను. నువ్వు వో సదిరోజుల పాలు మీ ఆయనకి మోహం చాటేస్తే గాని ఎంబా వ్యవహారం తెలదు'

చూస్తూండగా అమె కళ్ళు నీళ్ళతో నిండి పోయాయి.

'ఆయనేదో వన్ను హింసించా రంటున్నారు, మీకన్న వేరే హింసించేది ఎవరు? కొట్టినా, తిట్టినా భర్త కళ్ళముందుంటే చాలు. అంతకంటే అడది కోరేదేమో ఉండదని మీకు తెలియదా?'

ఎంత చురుకైన ప్రశ్న! ఎంత సూటి ప్రశ్న! ఎంత సునిశితమైన ప్రశ్న! అమెమీద నా అభి మానం రెట్టింపు అయింది. అమెను దగ్గరగా తీసు కొని అమె బుగ్గకు నా బుగ్గ అచ్చాను. నా కళ్ళలో గిగ్గరన నీళ్ళ తిరిగింాయి.

'ఇవళ నుంచి పువ్వు నా కెల్లెలివి. నన్ను అక్కా అని పిలు.'

'అయితే సరే అలాగే పిలుస్తాను. చెల్లెలి మాట అక్కా కాదవదని నాకు తెలుసు. అందుకని...'

'... అందుకని నిన్నిక్కడ విడిచి వెళ్ళమంటావ్. అదేం కుదిరే వ్యవహారం కాదు. నువ్వు చెల్లెలి వైనప్పుడు నీ పంసారం చక్కబరిచే బాధ్యత మరింత ఎక్కువైందని వాకు తెలుసు. లే. లేచి తలుపు తాళంతియ్'

'అక్కా, ఆయన్ని నువ్వు సరిగ్గా అర్థం చేసుకో లేదు. చిటికెనవేలితో పెద్ద కొండ వెత్తిన కృష్ణుడే వెన్న తినే చిన్నకృష్ణుడని మరచిపోకు. కాస్త చేతిపాటుతనం ఉన్నా ఆయన మనసు సజనీతం.'

'అవును. నాకు తెలుసు. కాస్త వేడి తగిలిస్తే గాని ఆ ఘుమఘుమం యివళికి రోదు. సజనీతం ఉన్న పునీతం కావాలంటే ఎదొకటే మార్గం' సరళ మాటాడలేదు.

'చెప్పే చెప్పే నాకు ప్రాణం పిగిగితిస్తోంది. ఏ కాలో చెయ్యా విరిగితే గాని నీ కేలాగా బుద్ధిరూదు. అన్నీ చూస్తూ పూరుకున్నారా అని మీవాళ్ళు రేపుద్దుట అడిగితే మేం ఇవాబు చెప్పుకోలేక చాలా. ఇవళ మీ నాన్నగారికి మీ బావగారితో

ప్రతికూల చర్యలను తప్పి ముందుగా చూస్తున్నాను.

‘వర్తకాన్ని వర్తకాన్ని.’
‘ఏమో నీ మొండికనం రూపి ఇదివరకే మీ బావ గారికి ప్రాంతం విసిగింది. నే నప్పుడు చెప్పినా వినే కనిపిస్తోంది.’ లేదు. మే మెందుకు ఇంతయారం చెబు కున్నామో పిజ్జి వట్టినప్పుడు మాకెందు కింక ? మీవాళ్ళే వచ్చి చూసుకుంటారు. వస్తా, చెల్లీ.’

పరక లేచి నిలబడింది.
‘ఉండు. నేనూ వస్తున్నాను.’

వా కళ్ళు తరతర మెరిశాయి. అమె కన్నుళ్ళు కుడిచి ముగ్గుమీద ముద్దెట్టుకున్నాను.

‘చూ చెల్లీ మంచిది. ఈ వ్యవహారం యిప్పటికి ఏదీని పడింది చాలు. వూళ్ళకి వూళ్ళ పాకడం, కన్న వాళ్ళు దుఃఖపడడం ఎందుకని ఇప్పటికేనా ప్రహం కావు. అంతేచాలు. నిజానికి అయిన నిన్ను కిచ్చితో కోరుతున్నప్పుడు వాకేం అపిసిందిలో కిలుసా ? చెప్పాల రుచి అయినో చూపించాలని అనిపించింది. మీ దావగారికన్న పరకనకి నలుగురు కొడిఅను ఏలిపించి నువ్వు అనకుండా ఒళ్ళు మోసం చేయించాలన్న కసి కలిగింది. కాని ఎందుకు వూరుకున్నామో తెలుసా నీ మోహం కూసి

పంపెంగలూ నన్న జాజులూ

నే అలా చెబుతుండగా పరక తన బట్టం పెట్టి, పరువూ పైకి తీసింది. రంగిచేత ముందవి మా యింటికి పంపించేశాం. తర్వాత పై తాళం చేసింది వేపిన్నట్లు. వేపిని యిద్దరం గుట్టు చివ్వుడు కాకుండా మా యింటి మేడమీదకు వచ్చేశాం. అమె యిలా మళ్ళీ పెల్లిపోయినట్టు, మేమ పెల్లి తిరుకు వచ్చినట్టు మాత్రం ఆయనకు చెప్పలేదు.

ఆ తరువాత మాత్రం పరక మాతో బాగా పహళ రించింది. ఏ పత్రికలో పదుపుకూనో ముదురింపకి కబుర్లు చెబుతూడో కాంక్షనం చేపేది. అప్పు డప్పుడు వాళ్ళాయన గురించి అడిగేది గాని అదే పనిగా పడించేది గాదు.

ఆ మూడోరోజు కాదోలు సుదురిమ బడినందు వహ్మంపే నాం యుగ పరిచి అడిగాడు.

‘ఏం పాసా, మా పరక మీ యింట్లో ఉందా ?’
‘వూ.’

‘ఏం చేస్తోంది ?’
‘పడుకుంది.’

‘ఏం ?’
‘వాకు తెలిదు.’

‘నిన్నో బాగుగా ?’

‘వాకు తెలిదు.’

‘పోసి అన్నం తింటోందా ?’

‘నే చూశ్చేదు.’

‘అలా ఎన్నాళ్ళు ఆ అంతఃపురంలో ఉంటుంది ?’

‘వాకు తెలిదు.’

‘పోసి నేనోపరి కిందకి రమ్మన్నాను చెబుతానా ?’

‘ఎందుకూ ?’

‘ఎందుకో, నీ కెందుకూ ?’

‘ఁయితే నే వెందుకూ ?’ మధురగా బుర్రునాని పారిపోయి వచ్చేసింది.

ఈ అవాబులకి వాకు దాం ముచ్చటలేని అది చాలా రోజుల్లోంచి అడుగుతున్న చాకలెట్ టిప్ కొనిచ్చాను.

‘ఎందుకే అలా చెప్పావ్, ఇలా చెప్పమని నీ కేవలం చెప్పారు ?’

‘శిల్ప మా మేష్ట్రుగ్గుడు చేసి ములుకువి అలా నట్టుకుని గట్టిగా జమ్మకనేసి కొడతాడు. చాలా నొప్పిడుతుంది. చిడుస్తే మళ్ళీ కొడతాడు. అయినొకసారి ఎద్దు కుప్పేసింది. మా కందరికీ ఎంత పంపనం చేసిందనుకున్నావ్ ! కొత్త వాళ్ళని చూస్తే నా కనహ్మం. అందుకే అలా నిడి పించాను.’

జీని దీని కన్న నెలా మో, అని ముక్కుమీద వేలేసుకున్నాను. బిప్పెట్లా రోట్టి తెచ్చుకొని మింగుతున్నాడట, రంగి చెప్పించి, తొనొక్క రోడ్డైనా బాగుధవాని వస్తే మించిదే. వ్యవహారం ఒక్కటే వ్యసన మనుకుని, ఆ పాపం కోరిక పెళ్ళని పురుషుల తమంత సత్పురుషులూ లేరుకుని తక్కిన కరణితా భార్యలను వాటి పొట, విక్రకు బుద్ధి రావడమే రావడం.

అయిదోరోజున ఏమనుకున్నాడో ఏమో పాత యిలా మాయంటికి వచ్చాడు. 'సలకని క్రిందికి రమ్మనంది' అని పైకి కలిపి వంచించడు వారు ఇంట్లో లేరు నేనా కలురు సరళకు చేరనియ్యక నేనే మేడ దిగి వచ్చాను. దిగుతుంటే నా కాళ్ళు ఒణికింాయి.

'నమస్కారం. కూచోండి. బాగున్నారా ?' అన్నాను నేనూ కూచుంటూ.

'ఆ, మీ దయవల్ల ఇంకో యీయారిదిగా అతి కులాసాగానే ఉన్నాను' నవ్వి అప్పు బలవంతాన పళ్ళవద్ద పట్టి అసే అన్నాను.

'మధ్యని మా దయపొందలేండి, చేసుకున్న వానికి చేసుకున్నంత !'

'ఇలా ఎన్నాళ్ళ మా ఆదాని బంధించి ఉంచ బలవారు ?'

'ఉంధించి, నిర్బంధించి ఎవరైనాళ్ళ ఉంచ గలరు. అదిగాక ప్రపంచంలో అందరూ. క్రింద తొట్టే ఉండరు అమెను ఆ పరిస్థితుల్లో ఎంతో మీర్చితే ఎల్లడగలిగారు గాని . . .'

'ఏం అమె కేమయింది ?' అన్నా దడడు తొంద రగా, అత్యంతగా.

'ఏమయితేనేం, మీ కిప్పుడు కావలసి వచ్చింది. అదేనా ఎందుకు, మీకు అవసరం వచ్చింది గనుక మీ కడుపులో ఎలకలు కేమయి మంటు న్నాయి కనుక.'

అతడు సిగ్గు పడ్డట్టు తల ఎంగుకున్నాడు.

'గయాలకు ఏమీ అట్టేసింది- విల్లెటెడాకా సత్యమే పెట్టడానికే వీలులేనంతగా జ్వరం కాసింది. ఒకపట్టున తగ్గుతుంటే మరొకటి మేం అమెను యిలా తీసుకోచ్చి వైద్యం చేయించడం మీకు అప్పని తోస్తే మన్నించండి.'

అతడు మోహం రుమాలుతో తుడుచుకున్నాడు. 'మాకేం అభ్యంతరంలేదు. మీ రిప్పడే తీసుకు వెళ్ళిపోవచ్చు.'

'ఒక్కటి మాత్రం చెబుదాను భార్య అన్న అమె అవసరం మీ కోర్కెలు తీర్చనరకూ మీకూ పెండి పెట్టే వరకూ మాత్రమే సరిమితం కాదు. తరు వాల భౌతికంగా అమెను గాయపరచినంతమాత్రాన మీ ఆధిక్యం బయటపడదు సరికదా, ఏవిధంగానూ మీ వాతావరణం కప్పబడదు మీరు యివాళ్ళకు యిక్కడికి వచ్చా అమె మాత్రం మిమ్మల్ని బలమకొని క్షణం లేదు మీరు యిబ్బంది పడు తున్నారని బాధపడని నిమగ్నం లేదు అనురాగంతో నిండిన హృదయ మది. దాని వేపుడూ గాయ పరచనని మోటు యివ్వండి. గులాబిరంగు బుగ్గ లని ఆ అందం చెడగొట్టనని మోటు యివ్వండి. ఏ మగతనం మీ ఉద్యోగంలో చూపించండి. సేమూ

అవిట్ల తీసుకువచ్చిన మి అయిదోయిందే. మీరింక ఏ క్షణమైనా తీసుకోవచ్చు' కార్దిపేపు అయిన తరువాత అతను తలెత్తాడు. అతడి బుగ్గలనిండా తడి చేతుల కంటుకుంది. రుమాలుతో తుడిచేసుకున్నాడు 'ఒకసారి అతలా ఉండో చూపి వస్తాను.' 'వెళ్ళండి, దానికేం అభ్యంతరం ?' నే నక్కడే కూచున్నాను. అతడో పాపు గంటలో దిగి వచ్చాడు.

'అప్పనిదా మీకు కృతజ్ఞా. అది వచ్చేస్తా చంటోంది గాని, యింకా బాగా వీరపంగా ఉంది. ఇంకా వారం ఉంచేస్తాను'

'అంతకన్నానా ?' 'సన్ను క్షమించండి'

'ఇప్పుడు కాదు. మళ్ళీ మీరు ఆమెవీర చేయ్యక లేదని తెలిసేవవుడు. తప్పు లేకపోయినా మీ ఆఫీసు ముందు తల వంచవవుడు'

'చూస్తారుగా ?' 'ఇంకాకమాట . . ఎంత సరిపెట్టుకున్నా లేదీ పోనీ చనువూ, చారనా తీసుకున్నానేమో అని మీకు యిబ్బంది కలుగుచేసేమోనని, మీ ముందు వచ్చిందా

...

కారు జైవరు : నా 1940 మోడలు ఫోర్స్ కారు 60 మైళ్ళ స్పీడులో పెట్టాన్నదంటే మీ రేమనుకుంటారు ?

మిత్రుడు : పెద్ద తుపాను వస్తోందనుకుంటారు.

ఏ. ఉపేంద్రబాగ్ (మద్రాసు)

...

నేనీ నాకు బాధగానే ఉంది. దానికి మీరూ మమ్మల్ని మన్నించాలి.'

'ఎంతమాట !' 'ఉత్తి మాటతో తప్పి పడేదాన్ని కాదు- నాకు క్రియ కావాలి.'

'చెప్పండి, ఏం చెయ్యమన్నా చేస్తాను.'

'తప్పక చేస్తారుగా ?' 'అలాగే'

'మీరు తెచ్చుకున్న బిస్కెట్లు పిల్లల మా మధురీ మకు యిచ్చెయ్యండి రోడ్డె అలా మూలలేకుండా ఉంచేస్తే ఏ ఎలక ఫలహారం చెయ్యకపోడు.'

'అయితే యివాళ నుంచి గాలి భీం చెయ్యమనా తమ కలవు ?'

'మీకున్న లింఘం మాకుంటే ఎప్పుడో దారి లోకి వచ్చిఉండురు. ఇప్పటికే మీరు వీరపవడి పోయారని మా తెల్లి నన్ను కాల్చుకు తిడేస్తోంది. అటూ యిటూ యింక నడలేను ఈ రాత్రి నుంచి మళ్ళీ మా తెల్లి వండిపెట్టేదాకా మీకు యిక్కడే తోలినం.'

నారాయణ ఎప్పుడూ తెల్లిపోయాడు గోసాలంగారు తరువాత చేప్పేవాడు. నారాయణ చిత్రంగా మారిపోయాడట. ముఖంగా అఫీసులో

అతడి ప్రవర్తన బాగా మారిపోయిందట. అప్పటికి ఏమన్నా ఇప్పుడతడు మునుట్లా పడడంలేదట 'ఏం లేయిగా వచ్చావ్, ఒళ్ళు తెలియలేదా ?' అంటే 'లేయిగా వస్తే లేయి మార్పు చేసుకోండి ఇందులో ఎవరికి మాత్రం ఒళ్ళు తెలియవలసిన అవసర మేమయింది ?' అనే వరకూ విడిగాడట. మునుట్లా వదిలో కూడా అస్తమానూ తప్పులు చెయ్యడం లేదుట. కర్మం చాలక చేస్తే 'మీకు రోడ్డునని తోస్తే ఆ వెషయం కాగితంమీద పెట్టండి. మాటంటే మాత్రం ఎడేవాళ్ళే కాను. పడవులు వేరుకావచ్చు అందరం మునుకుంటేగా !' అన గలుగుతున్నాడట కూడా గుమాస్తా అందరూ కూడా యిప్పుడతన్ని అభిమానంగా చూస్తున్నారట.

'చిత్ర పేమిటంటూ అన్నా, అసలా మా అసే సరంగారు ఇంట్లో మాటాడలేక ఆ అక్కను బిసిబా కొచ్చి తెలిగక్కేవారని విసికేడి. ఇప్పుడు ఇంట్లో కూడా గట్టిగా చెప్పగలుగుతున్నాట్టే !'

నేనూ యిప్పుకొన్నాను. మోహ మెదురుగుండా పొగడుతారు గాని ఇన్నీ ఎందు ఎన్నోలాదులే అయినా వీళ్ళందరి నెడనా నా కెందుకు ? అనూ యికులాలు ఆ సంత భర్తవేత చెల్లారు తీసుకొంటా ఉండడమే నాకు కావలసింది నారాయణ అమాంతం నం తీసుకుని పెళ్ళాన్ని చంకవేసుకున్నాడని నేను చెప్పలేను గాని మునుపటిలా గొప్పది బాధపెట్టు బాధపడలేదు మాత్రం చెప్పగలను. ముఖ్యంగా సంత రోని మార్చి చెప్పుకోదగ్గది. క్రమంగా నాకి నలవో లివ్వేంతవరకూ పెరిగింది అమె మోసాక ప్రస్తుతి !

* * * నరళ మళ్ళీ భర్తతో విదురింటికే వెళ్ళిపోయిన వాడే అనుకుంటూ, అన్నయ్య దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది.

'సంజా, ఈసారి మా యింటికి వచ్చి వెళ్ళిన తరు వాత నాకు మునుపటంత సంతోషంగా లేదు. మీరిద్దరూ ఏ విషయంలో నై నా దెబ్బలాడుకున్నా రేమోనని నా మనస్సు బాధపడుతోంది. ఏమైనా చిన్న చిన్న తగవులు వచ్చినా వాటిని లక్ష్యపెట్ట కుండా బ్రతికడం వేంబ్రకుంటే అవి మనస్సు ఏం చెయ్యలేవు. అనే అస్తమానూ అలోచిస్తూ కూచుంటే నాన బుద్ధి తోపాటు మన బోరూ తిన్నగా ఉండవు ఎప్పుడూ అనుకోని దుష్ప్రణామా లకి దారితీస్తాయి. విజానికి కీమలాడుకుని భార్య భర్తలే ఉండరు చిరువేది లేందే జీవితానికి రుచి ఉండదు కూడా. ఏ ఉత్తరం నాకు వేరకపోయినా అందులో భావాలూ మీ యిద్దరి మోహాలూ మన స్పృహంగా ప్రపంచగలిగాను

ఏ భర్త విషయంలో ఏమైనా మార్పు వచ్చిందేమో, ఏ చదువుకి ఆటంకం కలిగిస్తున్నాడేమోనని ఏ భయమూ, ఉద్వేగమూ కావచ్చు అది నిజమే. ఏ చదువు విషయం అతడు నా దగ్గర కూడా చాలా ముక్తసరిగా మాట్లాడేడు. మన మందరమూ సరి స్థితిల ప్రణావాళకు బాధితులమూ, పురస్కారమూ కూడా. అతడు కలిగించే అటంకాన్ని తేలికగా తీసి పారెయ్యదానికిగాని నింబులే నిందించి అధిగమించ

దొంగిని నువ్వు ప్రయత్నిస్తే అది జయద్రథం కాకపోవచ్చు గుర్తుంచుకో! అతడూ వివేకమూ, విశాల హృదయమూ కలవాడు. అతడొక విధంగా ఆలోచించడానికి నాటికల కారణమే! తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నించు. మంచిమాటలతో అప్పజెప్పి అతన్ని ఏ దొంగి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించు నువ్వు తలచుకుంటే అది అంతగా సాధించలేని కార్యమేమీ కాదు.

మీ వదిలగాని వేసుగాని మీ సంసార విషయంలో ఎటువంటి కలతలూ వూహించలేము. భయపడేయి కూడా.

మొనసే జవాబు రాయి. — అన్నయ్యా! ముగిసి మనిషి దూరం కావచ్చు. మనస్సులకి దూరంలోకి కాంతి పడేమిటి? నాకు హృదయ స్పృహ, మనోసంబంధం ఎప్పుడూ కలిగియో అప్పుడు మా వదనా అన్నయ్యా నా ప్రక్కన ఉండనే ఉన్నారు. మనోహరదృశ్యాలను చూసి కన్నులు చెరువురప్పుడూ శ్రావ్య సంగీతం విని మనస్సు అయిదు వేరుప్రమా మనకు కావలసినవారు మన ప్రక్కన లేతే అనే భావమే మనం వారిని తలచుకునేటప్పుడు. మనసారా నన్నినా బాధురూపిని ఏకీకృత వారు మనతో పాటు వంచుకోవాలి. నా మనసులో ఉన్న అన్నయ్యకు నేను రాసుకునే దేమిటి వెళ్లి, అయినా రాకాను. తెలిసిన వారిని మోసపు గ్రంథం అనే వేడుక!

‘నీ సుహృదు ఎప్పుడూ కృతజ్ఞులైవి. కాని అయ్యి అర్థం చేసుకోడంలో మనం కొద్దిగా పొరపాడూ అనిపిస్తోంది. నా చదువుకి ఆయన ఏవిధంగానూ అడ్డురారు, పైగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు కూడా. ఎలాగో ఆయన కొంచెం బద్ధకం మనిషి. ఎంత బలహీనా ఆయన మాత్రం పరీక్షకు కావోపలేదు. ‘మీ అవిడ ప్యాసయింది, ముప్పేమో శైలియింపావు’ అని వాళ్ల స్నేహితులు నలుగురూ ఏమిటిస్తే కొంచెం ఉడుకున్నట్టు కనిపిస్తుంది. అంతే. ధుమధుమ అప్పుడే పోయింది. ఆయనా తేట్టేసేపు కోపంగా ఉండలేరు కూడా. నువ్వు చేసిన ఎన్నిక మరోలా ఎందుకుంటుంది? ఇది చూసి నేను చేసిన ఎన్నిక ఏమంటుంది?’

ఉత్తరం పూర్తిచేసి చదువుకొనిచూస్తే మన స్నేహితులకి అనిపించింది. దృక్పథంలో ఉన్న ప్రతివస్తువు ఎంతో అందమైన దానిలా కనిపించింది. నాకు తెలియకుండానే నాకంతలోంచి వస్తునిసంగీతం పుట్టికొచ్చింది. ఆయన దగ్గరకు రావడం కూడా నేరకరము. ఏమిటి నీతో నీవే లాభపరచింది పోయిందా? మాతో కొంచెం చెప్పుకూడదా? నాని చూస్తుంటే మొదటిసారిగా ‘నేను’ అనేది నేరే లేదనే భావం కలిగింది. ఇంక ఆయన దగ్గర దానికందేదే? అన్నయ్య ఉత్తరమూ నాజవాబూ కూడా ఆయన చేతిలో పెట్టేను. అతి శ్రద్ధగా రెండు చదివాల్సి. ఆయన కళ్లలో అనేక భావాలు మారడం స్పష్టంగా చూశాను. ‘ఏజంగా మీ అభిరుచులు మెచ్చుకోతగినవే ఎల్లకాలం యిలా వినిపాలిగాని!’ అని వెళ్లిపోయారు.

* * *

నా ఏ.ప్రీయన్ లో వచ్చిన మార్కులన్నీ మరొకరిని చూసుకున్నాను. మొత్తం ముట్టదెట్టే

సంవెంగలూ సన్నజాజులూ

తొమ్మిది వచ్చాయి ఒక్కచూర్పు కలుపుకుంటే సరిగా ఉండే అందుబాటులో అన్నింటా అది బి పాచి యు రూల్స్ ప్రకారం సెకండు క్లాసు. లిటరేచరులో అమాత్రం మార్కులు రావడం కూడా కష్టమే అంటారు. ఏమో ఈ పరీక్షా విధానాన్ని బట్టి, చూర్పుల్ని వేసే వద్ద తుల్ని బట్టి మన జ్ఞానసరిమితిని భాషలో మనకు గల ప్రవేశాన్ని నిర్ణయించుకోవడం అంత తెలివైన పనిలా నామట్టుకు నాకు కనిపించలేదు మనకు ఉన్న పాండితి

ప్రక్కకాక పరీక్ష వ్యవధిలో మనకు గల తెలివి తేటలన్నీ వేర్వేగా కాగితం మీద ప్రదర్శించగలిగిందా లేదా, దాని విలువే ఎక్కువ. అటుపైన కలసివస్తే అర్హత, మనకబడతే వేదాంతమూ మనల్ని రిక్షంపడానికప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉన్నాయి.

మొదటి సంవత్సరం పరీక్షలో నన్నుకు ఎగా అలరించింది షేక్స్పియరు పేరు. ఇదివరకు వేసు విశ్వకవి నాటకాలు చదవక పోలేదుగాని ఇంత క్లుప్తంగా, వివరంగా విమర్శలతో నన్ను చదవలేదు. అందులో హేమెట్ చదువుతూంటే విజంగా నామతి పోయింది.

మేము మొదటిడు బెరారీ నుంచి వచ్చినప్పుడే ప్లాటెంట్లు బుక్ డిపోలో రెండవ ఏటికి కావలసిన పాఠ్యపుస్తకాలూ గైడ్లు ఏరి కొనుక్కుని తెచ్చుకున్నాను. ఏరి అని ఎందుకు చెబుతున్నాంటే అక్కడ పుస్తకాలపైపురల్ల క్రయవికయాల వాళ్లకి ప్లాటెంట్లకి కూడా చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి.

తక్కువ ధరలకి పాఠ్యపుస్తకాలు కొంటారు, అమ్ముతారు. అఖరికి కొన్నింటలపేపు మనకి కావలసిన పుస్తకం పరిశీలించి చూసి యిచ్చేయ్యడానికి కూడా ఉన్న ఏర్పాట్లు చూసి నేను ఆశ్చర్యపోయాను. మనవైపు పెద్దపెద్ద ఖరీదుగల రిఫరెన్సు బుక్కు సాధారణంగా తెప్పించరు.

తెప్పించినా వెయ్యిపేజీల పుస్తకంతో పదిపేజీల సామాన్యమే పాఠకులకు అందుతుంది. తక్కువ కాకుండా కొంతోడం అవసరం అనే వ్యయం. నీ ఏకాగ్రతై అరీయంయనా రెండు కుండామూ అంటే అవినెల తరబడి ఏ ప్రాసెస్ లు ఉన్నాయో, వారిబంధువుల యిళ్లలోనో ఉంటాయి గాని అవసరం తీరిపోయాకేనా రిటర్న్ చేసే సభ్యతా సేవ్యతా వారికుండవు ఈ బాధలు పడలేక కొందరు పరీక్షార్థులు ఒకటిరెండు నెలలు ముందుగానే కాగితం కోయి అక్కడ చదువుకుని ఏడాది చదివిన లాభం సాధింతున్నారు.

రెండవవిడు మొదటిడు కంటే కొంచెం క్లుప్తమైనా తెగ్గుంటిగానూ చదివాననుకుంటాను మోడరన్ పోయెట్సులో నోబెల్ ప్రైజ్ గెలిచిన ఎస్. ఇలియట్స్ అందరూ పదిలేస్తారు! గాని అకొరకరానికొయ్య మీదే నాకెక్కడిలేని కుతూహలమూ కలిగింది. ముఖ్యంగా సార సీమీయై నవవారిక ప్రపంచాన్ని చూసి అతడవ్యక్తికరించిన వ్యధ నన్ను కదిలించింది.

ఈసారి బెరారీకి ఆయన రాశేనన్నారు. నేను గట్టిగా కాదూ కూడదంటే మామేజీరూ ఏమీ అవడంగాని, అస్తమానూ అతన్ని యిబ్బంది పెట్టడం నాకిష్టంలేదు. కిందటి సారే వారిం రోజుని పదిపే సురజీలు ఉండిపోయానని వాళ్ల దగ్గర విశ్వదగ్గర విసుక్కున్నాడంట!

నేనే మాటాడలేదు. ‘అయినా మవ్యక్తరైవీ అయితే ఎక్కువ కాన్వేన్ ట్రేమిచేసి చదవడానికి విలపుతుందేమో! ఏమంటావ్?’

‘సరే మీ ఇష్టం.’ నేను కూడా ఆయన్నెక్కువ బలవంతపెట్టులేదు. ఎలాగో ఒక్కరైవీ అంతదూరం వెళ్లలేక రుక్మిణమ్మగారికి రాద్ధామనుకుంటూంటే అవిడ దగ్గరనుంచే ఉత్తరం వచ్చింది. అవిడకి మధ్య చాలా మన్నే చేసింది. పరీక్షకు వచ్చే ఏడాది వెళ్లాలనుకుంటోంది. ఇంతలో ఆయన ప్రండు ఒకాయన దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. వాళ్ల చెల్లెలు ఆ ఏడాది హిస్టరీ ఎం. ఏ. కి వెదుతోందంటే, మీతో తీసికెళ్లమనీ. ఇలా ఎప్పటి కప్పుడూ ఏదోవిధంగా దైవ సహాయం లభించడం నాలో అసీకతను మరింత పెంచింది ఇక మిగిలింది మా మధురిమ వ్యవహారం. ఈసారి దానికేమో క్లాసు పరీక్ష లవడంచేత మునపల్లా వదిన దగ్గర దిగివెళ్లడానికి ఏర్పాట్లయింది. ఆయన కామే శ్రీరిని పిలిపిస్తానన్నారు. ‘అవిడ అల్లరి మనిషిని తెలిసి కూడా ఎందుకు చెప్పింది?’ అన్నాను నేను. ‘పోనిద్దా ఏదో సాయంగా ఉంటుంది, లదిగాక అది ఇందుకని ఏని గుట్టుకుని మెద్రాసానుంచే రావక్కర్లేదు. విజయనగరంలో ఉంది. ఈ పది రోజులూ ఇక్కడుంటుంది. ఏదో అడసాయం’. ‘సరే మీ ఇష్టం’ అన్నాను. సరళ ఈ విషయంలో కొంత సాయం చేసుకుగాని ఆ అమ్మాయి అప్పుడు పూర్ణోదయ వాళ్లనాగారికి జబ్బుగా ఉంటే ఆ పూర్ణ వెళ్లింది.

(న కే పం)

12-2-1965 శుక్రవారం మొదలు

18-2-1965 గురువారం వరకు.

మేమం :

(అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీరు ఇదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఈవారం ఫలితంగా సూచనలు ఉన్నాయి. ఇంతవరకు వ్యాపారంలో మీకు అందోళన కలిగించిన వ్యవహారాలు మీకు అనుకూలంగా పరిష్కారం కావడంవలన మానసికంగా ప్రశాంతత లభిస్తుంది. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు వూహించినంత ప్రోత్సాహకరంగా ఉండకపోవచ్చును. వృత్తిలో నూతన మార్గాల ద్వారా ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఉద్యోగంలో మీ పరిస్థితి సంతృప్తి కరంగా ఉంటుంది. వారంతంలో సాహసనా తో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభించవచ్చును అదోగ్యం సంపత్తి కరంగా ఉంటుంది.

(స్త్రీలకు- కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. బంధువులకు సహాయం చేస్తారు. ప్రయాణాలు చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి.

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగ 1, 2 పా.)

ఈవారం మీరు అర్హింకా పుం విషయాన్ని సాధించలేకపోయినా, వ్యాపారంలో ముమ్మందు మీకు యోగించగల మార్పులు రగల సూచనలు ఉన్నాయి. భాగస్వామితో కలసి చేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. కొంతమంది మిత్రులకు సహాయం చేయడంవలన మీరే వ్యయ ప్రయాసలకు గురి కావచ్చును. వృత్తిలో కొంతమంది వ్యక్తులు మీతో పాకరించడానికి ముందుకు వస్తారుగాని అందరినీ విశ్వసించి నుంచి కాదు ఉద్యోగంలో కార్యదీనిగా పెరిగి, మీ శిక్ష సామర్థ్యాల ఉపయోగించే గుర్తులు ఉన్నాయి. సాంఘిక కార్యక్రమాలలో నూతన గౌరవం లభిస్తుంది. ఆదోగ్యం బాగా ఉంటుంది.

(స్త్రీలకు- ఆదోగ్యం అంత బాగా ఉండక పోవచ్చును. సాహిత్య కళా రంగాల్లో తృప్తి లభిస్తుంది. అనుభూతిమైన వార్తలను వింటారు.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్యద్ర, పునర్వసు, 1, 2, 3 పా.)

ఈ వారం ప్రారంభంలో వృత్తి వ్యాపారాలు అంత బాగా ఉండవుగాని రాసు రాసు అన్ని విధాలా అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. భారీ ఎత్తున చేసే వ్యాపారాలు ప్రారంభించడానికి ఇది సమయం కాదు. వ్యాపారంలో నూతనావకాశాలు లాభించక పోయినా, ఇప్పటి వ్యవహారాల్లోనే ఆదాయం పెరగ వచ్చును. వృత్తిలో ప్రయాణం ద్వారా కార్య పథన చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. అర్థిక వ్యవహారాలు ఇదివరకటికంటే బాగా ఉంటాయని మీరు కొన్ని మొగమాటాలకు లొంగిపోవడంవలన ఇబ్బందులకు గురి కావచ్చును. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో సరిసకల ఆదావుడే అధికం కావచ్చును.

మీ మే మ్మ మీ			
	గు	రా	వం
శ	వారఫలం మ హేష్		
ర మ్మ శు			
	శే		శు

(స్త్రీలకు- సాంఘిక కార్యక్రమాలు బాగా ఉంటాయి. ఆలంకార వస్తువులు కొంటారు. సంతానానికి నిశ్చయంతో చేయాలి అభిప్రాయం.

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

ఈవారం అంత బాగా ఉంటుందని ఆశించడానికి అవకాశంలేదు. కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు ఫలించినా మరికొన్ని వ్యవహారాలు అకస్మికంగా విరాళులకు గురి కావడంవలన మీరు అవసరంగా ఈవారం సాధించినది ఏమీ ఉండక పోవచ్చును. నూతన వ్యవహారాల్లో ప్రయోజనం కంటే ప్రయాస అధికంగా ఉంటుంది. వృత్తిలో సాటివారితో పోటీ పెరగవచ్చును. ఉద్యోగంలో ఇతరులు చేసిన పరిపాట్లకు కూడా మీరే భార్యత వహించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. స్థిర వ్యవహారాలు సంపత్తి కరంగా ఉంటాయి. శిశు సత్కార శాతకులు ఆదోగ్య విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండగల అవకాశం.

(స్త్రీలకు- కుటుంబ వ్యవహారాలు నిరాశం కంగా వెరవరతాయి. నూతన విషయాలను తెలుపు కొంటారు ఉద్యోగములకు మంచి ఎదురుం.

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

ఈవారం సామాన్యంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు ఒడుదుడుకులు లేకుండా జరిగిపోతాయి. అధికారాలవలన జరగ వ్యవహారాలు అలవ్వం కావడంవలన వ్యాపారంలో మీరు పొందవలసినంత ప్రయోజనాన్ని పొందలేక పోవచ్చును. ఉద్యోగంలో గౌరవం లభిస్తుంది. ఆదాయం బాగానే ఉన్నా, రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందకపోవడంవలన అర్థికంగా ఒత్తిడి రావచ్చును. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు స్వల్పంగా లాభించగలవు. కోర్టు వ్యవహారాలు అంత బాగా ఉండవు. ఆదోగ్యం ప్రస్తుతం బాగా ఉన్నా శరీర శ్రమతో కూడిన కార్యక్రమాలు పనికిరావు.

(స్త్రీలకు- కుటుంబ కార్యక్రమాలు ఇదివరకటికంటే బాగా ఉంటాయి. కుటుంబములగా ధన వ్యయం జరుగుతుంది.

ఈవారం ధరలు

అపరాల ధరలు నిలకడగా ఉండి కొంచెం పెరుగుతాయి. బిల్లుల ధర కూడా పెరుగుతుంది. నూనె సుప్రసర ధరల్లో ఒడుదుడుకులు వచ్చి కొంచెం తగ్గవచ్చును. పసుపు ధర పెరుగుతుంది. చింతపండు ధర తగ్గే సూచనలు ఉన్నాయి.

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3 4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా.)

ఇంతవరకు మీకు వృత్తి వ్యాపారాల్లో అన్నివిధాలా సహకారస్తున్నవారే మిమ్మల్ని వ్యతిరేకించడంవలన మీవారెవరో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు భాగస్వామితో నిర్ణయానికి వదిలి చేయడం మంచిది. వృత్తిలో మీరు ఇదివరకు జరిపిన వ్యవహారాల్లో అందోళన కలిగించే ఎరిణామలు ఏర్పడవచ్చును. ఉద్యోగంలో మీ పరిస్థితి ఇదివరకటికంటే బాగా ఉంటుంది. కోర్టు వ్యవహారాల్లో అనుభూతిమైన మార్పులు రావచ్చును. మీ ఆదోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. సంతానానికి నిశ్చయంతో చేయాలి అభిప్రాయం. ప్రభు సంపాదించిన వ్యవహారాల్లో విషయాన్ని సాధిస్తారు.

(స్త్రీలకు ఆదోగ్య విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. శ్రావ్యకారాలు చేస్తారు.

తుల :

(చిత్త 3, 4 పా, మృగశిర, విశాఖ, 1, 2, 3 పా.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో వచ్చి వ్యవహారాలు మీ అనుభూతిమైన అనుభూతిమైన అనుభూతిమైన వలన మీరు కలయిక, ఎక్కువ మాయయ్యే ఆగ్రహించి పొందగల పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. భారీ ఎత్తున చేసే వ్యాపారాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. వృత్తిలో కొంచెం శ్రమమీది యథాతథ పరిస్థితిని కాపాడుకొంటారు. ఉద్యోగంలో ముమ్మందు మీకు ఉపయోగించగల పరిచయాలు లభిస్తాయి. అర్థిక వ్యవహారాలు బాగానే ఉంటాయి. కాని భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన వాగ్దానాలు చేయడం మంచిదికాదు. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో సామాన్యవ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి.

(స్త్రీలకు- ఆదోగ్యం ఇదివరకటికంటే బాగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యధారం పెరుగుతుంది. వివాద కార్యక్రమాల్లో సత్కారాలు లభిస్తాయి.

మృగశిర :

(విశాఖ 4-వ పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ)

ఈవారం గతవారం కంటే అనుకూలంగా ఉంటుంది. వ్యాపారంలో మీరు ఇదివరకు ఎంత ప్రయత్నించినా, వెరవేరిన వ్యవహారాలు కూడా వారంతంలో ఫలించగల సూచనలు ఉన్నాయి. భాగస్వామితో కలసి చేసే వ్యాపారాల్లో వారం

సారాంశం: చికాకులు చచ్చి క్రమంగా మర్త్య లోకంకొంటాయి. వృత్తిలో మాత్రం మిష్యులను తెలుసుకొంటారు. ఉద్యోగంలో పాటివారితో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చునుగాని అధికారులు మీపట్ల అదరాభిమానాలు చూపిస్తారు. అర్థిక వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందవచ్చును. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. రాజకీయ నాయకులకు కంట్రాక్టులకు యోగవంతమైన సమయం.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. బంధువులతో మాట వట్టింపులు రావచ్చును. దైవకార్యాల నెరవేరతాయి.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

ఈవారం అన్ని విధాల ప్రోత్సాహకరంగా వున్నా, వారం మధ్యలో వృత్తి వ్యాపారాల్లో అందోళన కలిగించే పరిస్థితులు ఏర్పడగల మానవలు ఉన్నాయి. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల కంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. అధికారులవలన జరుగవలసిన పనులు మూత్రం కొంచెం ఆలస్యం కావచ్చును. వృత్తిలో మీ కార్యక్రమాలు చురుకుగా సాగడంవలన అదాయం పెరిగడానికి అవకాశం ఉంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. కుటుంబసంతోషం లభిస్తుంది. బంధువుల వ్యవహారాల్లో చికాకులు రావచ్చును. పంతానానికి నిశ్చయ సంతోషాలు లభిస్తాయి.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా కొంచెం బలహీనత కనిపిస్తుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. విలువైన వస్తువులు కొంటారు.

మనకరం:

(ఉషా 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా.)

ఈవారం చిత్రంగా ఉంటుంది. ఇతరుల కోసం మీరు ఏ ప్రయత్నం చేసినా నిరాటంకంగా నెవేరుతుంది గాని మీ స్వంత వ్యవహారాల్లో మాత్రం వ్యయ ప్రయాసలకు గురి కాగల సూచనలు ఉన్నాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందక పోవడంవలన తాళం రావలసిన వ్యవహారాలను కూడా చూస్తూ వదిలివేయవలసి వస్తుంది. వృత్తిలో చాలా శ్రమమీద ప్రయత్నిస్తున్న సాధించగలరు ఉద్యోగంలో మెప్పుకురాని ప్రయాసను పొందవలసి ఉంటుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకొనడం మంచిదికాదు. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో అనుకూలమైన సంఘటనలు జరుగుతాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాల్లో మార్పులు రావచ్చును. వివాద కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. ఒంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

కుంభం:

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భా. 1, 2, 3 పా)

ఈవారం గతవారంకంటే కొంచెం బాగా ఉన్నా విశేషమైన ఫలితాన్ని ఆశించడానికి అవకాశంలేదు. వ్యాపారంలో సామాన్యమైన వ్యవహారాలకు కూడా ఎంతో ప్రయత్నం చేయవలసి వుంటుంది. వ్యాపారంలో ప్రయాణం ద్వారా కార్యనిర్వహణ చేయగలరు. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నం చేయగలరు.

సారాంశం: చికాకులు చచ్చి క్రమంగా మర్త్య లోకంకొంటాయి. వృత్తిలో మాత్రం మిష్యులను తెలుసుకొంటారు. ఉద్యోగంలో పాటివారితో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చునుగాని అధికారులు మీపట్ల అదరాభిమానాలు చూపిస్తారు. అర్థిక వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందవచ్చును. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. రాజకీయ నాయకులకు కంట్రాక్టులకు యోగవంతమైన సమయం.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. బంధువులతో మాట వట్టింపులు రావచ్చును. దైవకార్యాల నెరవేరతాయి.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

ఈవారం అన్ని విధాల ప్రోత్సాహకరంగా వున్నా, వారం మధ్యలో వృత్తి వ్యాపారాల్లో అందోళన కలిగించే పరిస్థితులు ఏర్పడగల మానవలు ఉన్నాయి. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల కంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. అధికారులవలన జరుగవలసిన పనులు మూత్రం కొంచెం ఆలస్యం కావచ్చును. వృత్తిలో మీ కార్యక్రమాలు చురుకుగా సాగడంవలన అదాయం పెరిగడానికి అవకాశం ఉంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. కుటుంబసంతోషం లభిస్తుంది. బంధువుల వ్యవహారాల్లో చికాకులు రావచ్చును. పంతానానికి నిశ్చయ సంతోషాలు లభిస్తాయి.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా కొంచెం బలహీనత కనిపిస్తుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. విలువైన వస్తువులు కొంటారు.

మనకరం:

ఈ సంవత్సరం మీ జీవితంలో చాలా ముఖ్యమైనది కావచ్చును. ఇప్పుడు జరిగే సంఘటనలు మీ జీవిత మార్గాల్లో మార్పుచేసేటంత బలం కలిగివై ఉండవచ్చును. వృత్తి వ్యాపారాల్లో కేవలం అధికదాయమే కాకుండా మీ కార్యక్రమాలవలన భవిష్యత్తు నితానికి సుస్థిరమైన ప్రతిపాదిక ఏర్పడుతుంది. వ్యాపారంలో ఇతరుల పలహోద్య మీరు ఇచ్చింది వడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది వృత్తిలో మీరు ఇదివరకు నిరాశ చెందిన వ్యవహారాలు కూడా ఇప్పుడు ఫలితంగా మానవలు ఉన్నాయి రాజకీయ వ్యవహారాల్లో బాధ్యతతో కూడిన పదవిని నిర్వహిస్తారు. ఆరోగ్యం సంతుష్టికరంగానే ఉంటుంది కాని అప్పుడప్పుడు మానసికాందోళన కలగవచ్చును. కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి తీర్థయాత్రలు చేస్తారు విద్యార్థులు మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కావచ్చును.

ఫిబ్రవరి-13

అర్థిక వ్యవహారాలు గత సంవత్సరంలోకంటే బాగా ఉన్నా వృత్తి వ్యాపారాలు మీరు అనుకోన్నట్లుగా జరగకపోవడంవలన ఈ సంవత్సరం అంత సంతుష్టికరంగా ఉండకపోవచ్చును భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల్లో కొంత శ్రమమీద అనుకూలతను సాధించగలరు వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు మీరు మొదలు పూహించినంత ప్రోత్సాహకరంగా ఉండకపోవచ్చును. వృత్తిలో కొత్తవారితో పోటీ పెరగవచ్చును ఉద్యోగంలో మాటల్లో అనుకూలత ఉంటుందిగాని చెప్పతగిన వేలూ మీరు జరగగల సూచనలు లేవు సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషికి అటంకాలు రావచ్చును ఆరోగ్యం ప్రస్తుతం బాగా ఉన్నా నిర్లక్ష్యం చేయతగదు. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. విద్యార్థులు శ్రమమీద కృతార్థులు కావచ్చును. పాఠశాల విజేతలకు మంచి సమయం.

సారాంశం: చికాకులు చచ్చి క్రమంగా మర్త్య లోకంకొంటాయి. వృత్తిలో మాత్రం మిష్యులను తెలుసుకొంటారు. ఉద్యోగంలో పాటివారితో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చునుగాని అధికారులు మీపట్ల అదరాభిమానాలు చూపిస్తారు. అర్థిక వ్యవహారాలు సంతుష్టికరంగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందవచ్చును. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. రాజకీయ నాయకులకు కంట్రాక్టులకు యోగవంతమైన సమయం.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. బంధువులతో మాట వట్టింపులు రావచ్చును. దైవకార్యాల నెరవేరతాయి.

ధనుస్సు:

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

ఈవారం అన్ని విధాల ప్రోత్సాహకరంగా వున్నా, వారం మధ్యలో వృత్తి వ్యాపారాల్లో అందోళన కలిగించే పరిస్థితులు ఏర్పడగల మానవలు ఉన్నాయి. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల కంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. అధికారులవలన జరుగవలసిన పనులు మూత్రం కొంచెం ఆలస్యం కావచ్చును. వృత్తిలో మీ కార్యక్రమాలు చురుకుగా సాగడంవలన అదాయం పెరిగడానికి అవకాశం ఉంది. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. కుటుంబసంతోషం లభిస్తుంది. బంధువుల వ్యవహారాల్లో చికాకులు రావచ్చును. పంతానానికి నిశ్చయ సంతోషాలు లభిస్తాయి.

ఫిబ్రవరి-14

వృత్తి వ్యాపారాల్లో అప్పుడప్పుడు కొద్ది చికాకులు ఏర్పడవచ్చునుగాని మీ సహచర్య స్నేహితుల సహకారం కూడా తోడు కావడంవలన ఈ సంవత్సరం తగిన అభివృద్ధిని సాధించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. భారీ ఎత్తున చేసే వ్యాపారాల్లో మునుపటికంటే మీకు బాగా ఉపయోగించగల సంఘటనలు జరుగుతాయి వృత్తిలో చురుకైన ప్రయత్నాలు చేసి కార్యనిర్వహణ విలువలను ఎప్పుడైతే మీరు ఇంతకాలంగా ప్రయత్నించేస్తున్న మార్పులు రాగల మానవలు ఉన్నాయి ఉద్యోగంలో ఉన్నా ప్రాంతం లభించవచ్చును. ఉపయోగపడే సమయానికి అందక అప్పుడప్పుడు కొంత ఆగ్నేయం కలుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా భాగించవచ్చును అర్థికంగా బాగా పోలుతుంది. ప్రేమ వ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. విద్యార్థులు ములభంగా కృతార్థులు కావచ్చును.

ఫిబ్రవరి-15

ఈ సంవత్సరం అన్ని విధాలా అనుకూలంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాలను గురించి మీరు ఇంతవరకు చేస్తున్న లోపలను ఇప్పుడు ఫలితంగా మానవలు ఉన్నాయి ఇంకా కొంత ప్రయత్నం చేసి చిక్కార్చుకోవడం ఉండవలసిందిగా ప్రయత్నించండి మధ్యలో అందువలన వృత్తి వ్యాపారాల్లో కార్యక్రమాలు మరింతగా సాగడం జరుగగలదు ఏర్పడుతుంది భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల కంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి వృత్తిలో అదాయం గలంతవరకు కూడా పెరుగుతాయి ఉద్యోగంలో అనుకూలమైన మార్పులు వస్తాయి అర్థిక వ్యవహారాలు బాగానే ఉన్నా 4వ వర్షానికి సంబంధించిన వాగ్దానాలు చేయడం మంచిదికాదు. ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. విద్యార్థులు మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కావచ్చును.

ఫిబ్రవరి-16

ఈ సంవత్సరం వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు ఒడుదడుకులు లేకుండా జరిగిపోతాయి. కొంతమంది మిత్రుల ప్రోద్బలంవల్ల మాత్రం వ్యాపారాలు చేయగల సూచనలు ఉన్నాయి. కాని దానివల్ల మీకు విగతేది ఏమీ ఉండక పోవచ్చును. వ్యాపారంలో అప్పుడప్పుడు కార్యసాధనకోసం మీకు అంతగా ఇష్టంకాని వ్యక్తులతో సన్నిహితంగా వ్యవహరించవలసి ఉంటుంది. వృత్తిలో కొంత శ్రమ కలిగినా, తగిన ప్రయోజనాన్ని పొందగలరు ఉద్యోగంలో పొంద చలనం కలగవచ్చును. కోర్టు వ్యవహారాల్లో ఇంజనీరుకు మీకు అందోళన కలిగిస్తున్న వ్యవహారాలు అనుకూలంగా పరిష్కరింకావచ్చును. ఆరోగ్యం సంభ్రష్టికరంగా ఉంటుంది కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. శుభ కార్యాల విషయంలో అభివృద్ధిని సాధించగలరు. విద్యార్థులు సాధారణంగా కృతార్థులు కాగలరు.

ఫిబ్రవరి-17

వృత్తి వ్యాపారాల సంవత్సరం ప్రారంభంలో కొంతవరకు ప్రోద్బలకరంగా ఉన్న సంవత్సరాంతంలో ఆకస్మిక చికాకులు ఏర్పడదంచలన ఈ సంవత్సరం మీరు సాధించిన లభివృద్ధి ఏమీ ఉండక పోవచ్చును. వ్యాపారంలో మీ మనుష్యులే మిమ్మల్ని మోసంచేసే ప్రమాదం ఉంది. వృత్తిలో సామాన్య వ్యవహారాలకు కూడా స్వయం ప్రయోజనంకు గురి కావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. భాగస్వాములతో కలసిచేసే వ్యాపారాలు మాత్రం కొంచెం బాగా ఉంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం రావచ్చును. స్పృహ వ్యవహారాల్లో కొత్త సరుక్కులు రల ఎత్తవచ్చును ఉద్యోగంలో మీకు పేలు జరిగే సహాయంలో ఏమీ అటంకాలు రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. ఆరోగ్యం లభించబాగా ఉండదు కుటుంబ వ్యవహారాల్లో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును. విద్యార్థులు మోదటనుంచి శ్రద్ధగా చదవడం మంచిది.

ఫిబ్రవరి-18

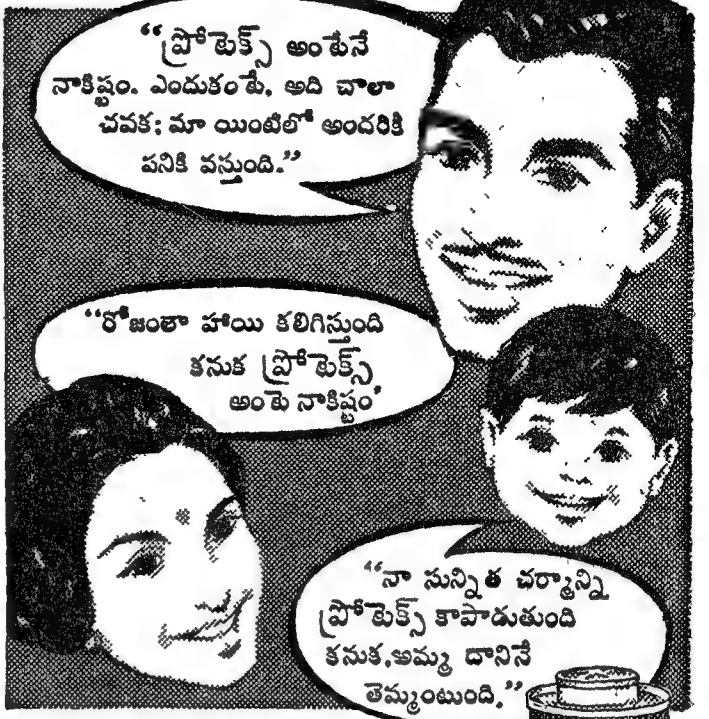
ఈ సంవత్సరం వృత్తి వ్యాపారాలు అనుకూలంగానే ఉన్న కొంతమంది మిత్రులతో భేదాభిప్రాయాలు రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. వ్యాపారంలో కొన్ని చికాకులు వచ్చేటట్లు కన్పిస్తాయి. గాని మీ చాకచక్యవలన ఎలాంటి అధిగమించడమే కాకుండా లగిన లభివృద్ధిని సాధించగలరు. వృత్తిలో మాత్రనకాకాలా లభించడంవలన ఆదాయం పెరుగుతుంది. అధికారాలవలన జరిగవలసిన పనులు కొంచెం శ్రమమీద నెరవేరతాయి ఉద్యోగంలో మీ పరిస్థితి సంభ్రష్టికరంగానే ఉంటుంది కాని విశేషమైన ప్రయోజనాన్ని ఆశించడానికి అవకాశం లేదు. ఈ సంవత్సరం మీరు జరిపే వ్యవహారానికి కొంత డబ్బు వికల్పబడిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఆరోగ్యం ప్రస్తుతం బాగా ఉన్న నిరక్షణం చేయతగదు. కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి సంతానానికి శిశు సంతోషాలు లభిస్తాయి. విద్యార్థులు సంచలన సూక్ష్మలతో కృతార్థులు కావచ్చును.

ఉచితము
అశ్చర్యకరమైన తక్కువ ధరలకు మిక్సలి అందమైన చేపల చీరలు. ఒక చీర రు. 8/50 (అనులు ధర రు. 12/-). 2 చీరలు రు. 16/- 3 చీరలు రు. 24/- పోస్టేజీ ఉచితం. టిక్స్ రకం ఒక చీర రు. 12/50. 2 చీరలు రు. 24/- 3 చీరలు రు. 35/- పోస్టేజీ ఉచితం. ప్రియర్ రకం ఒక చీర రు. 16/- 2 చీరలు రు. 30/- 3 చీరలు రు. 42/- పోస్టేజీ ఉచితం. ఏదైన 2చీరలు కొనిన యుయర్ టాప్స్ ఉచితం. ఏదైన 3 చీరలు కొనిన బ్లాస్ పీస్ ఉచితం. అందమైన షర్టుగుడ్డ పీసు రు. 7/50. 2 పీసులు రు. 14/- 3 పీసులు రు. 20/- పోస్టేజీ ఉచితం. కొద్ది ప్యాకు గలదు. అర్డరు వెంటనే వసంది. అడ్రసు యింగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
THE ROYAL STORES (APTW),
Post Box No. 1774, Delhi-6.

కొత్త

ప్రోటెక్స్ అన్నింటికీ పనికివచ్చే టాల్కుం పౌడరు. కుటుంబములోని వారందరూ వాడుటకు దివ్యమైనది

చక్కని సువాసన, సర్వప్రయోజనకరమైన మేలు రకం టాల్కుం కలది ప్రోటెక్స్. స్నానాల తరువాత, ఎండ రోజులలోను కుటుంబంలో ప్రతి వారు వ్రాసుకోడానికి అదర్ప ప్రాయమైనది. అతి తక్కువ, చవక ధరకు పెద్ద దబ్బా నిండా వచ్చే ప్రోటెక్స్ కొనుక్కోండి.

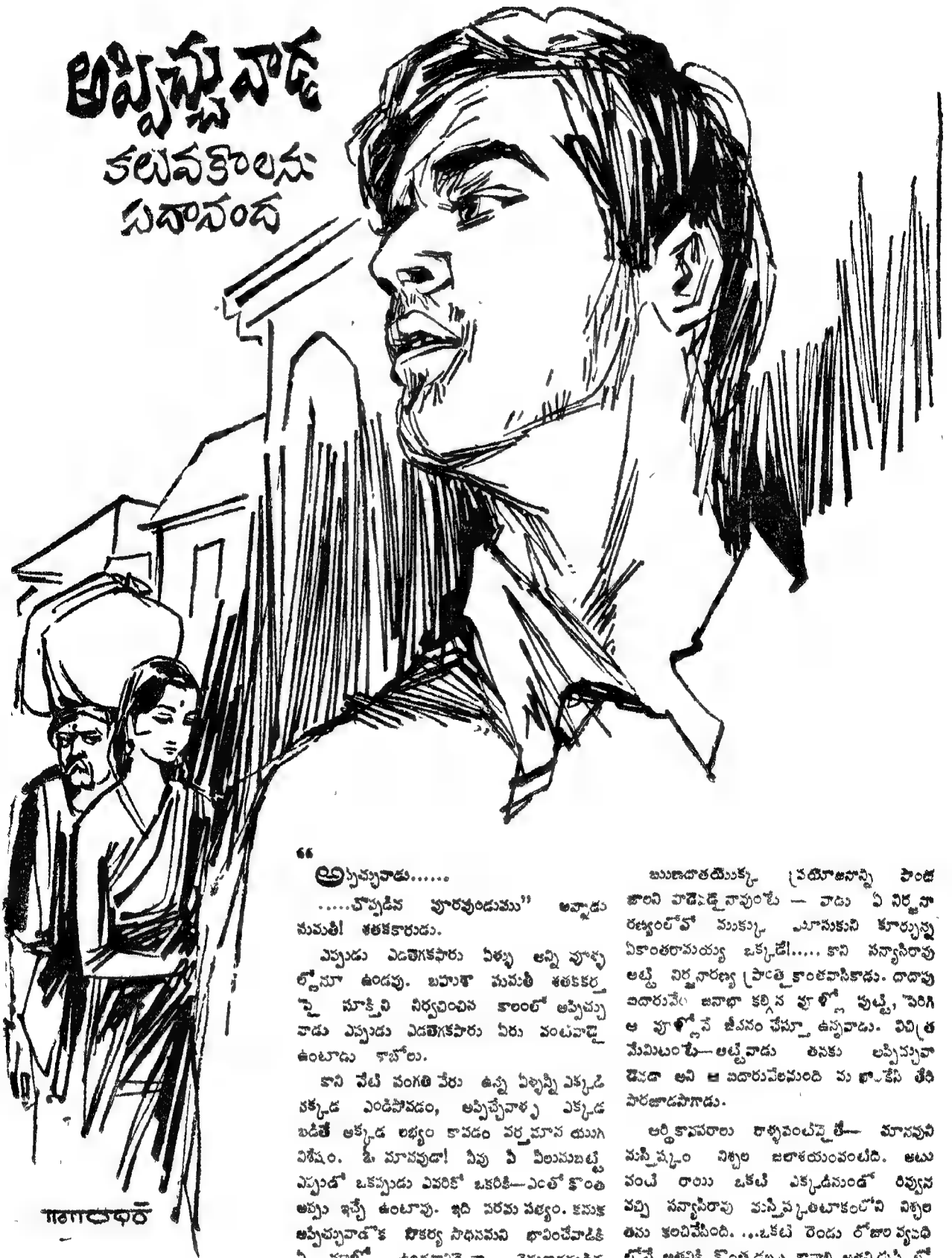
ప్రోటెక్స్

అన్నింటికీ పనికివచ్చే టాల్కుం పౌడర్

అప్పగనాడ

కలువకొలను
నిదానం

“అప్పగనాడు.....

.....చొప్పున పూర్తయింది” అన్నాడు మమత! శతకకారుడు.

ఎప్పుడు ఎదతెగకపోయి ఏళ్ళు అన్ని పూర్తయినా ఉండవు. బహుశా మమత! శతకకర్త పై సూక్తిని నిర్వహించిన కాలంలో అప్పగనాడు ఎప్పుడు ఎదతెగకపోయి ఏడు వందలవై ఉంటాడు కాబోలు.

కాని వేటి వంగతి వేరు ఉన్న ఏళ్ళన్నీ ఎక్కడ నక్కడ ఎండిపోవడం, అప్పగనాడు ఎక్కడ బడితే అక్కడ లభ్యం కావడం వర్తమాన యుగ విశేషం. ఓ మానవుడా! ఏవు ఏ పీలుమబట్టి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎవరికో ఒకరికి—ఎంతో కొంత అప్పు ఇచ్చే ఉంటావు. ఇది పరమ పత్యం. కనుక అప్పగనాడుకొక పొకరినా సాధనముని భావించేవాడికి ఏ పూర్తయి ఉండదనికైనా సమకాదమనిన ప్రమాదంలేదు.

ముదాతయొక్క ప్రయోజనాన్ని పొంద జాని వాడెచ్చినావుంటే — వాడు ఏ నిర్ణయా రణ్యంలోనో ముక్కు మూసుకుని కూర్చున్న ఏకాంతరామయ్య ఒక్కడే!.... కాని సన్యాసిరావు అట్టి నిర్ణయరణ్య ప్రాంత కాంతవాసికాడు. దాదాపు ఎదారువేం జనాభా కలిగిన పూర్వపుట్టి, పెరిగి ఆ పూర్వపుట్టి జీవనం చేస్తూ ఉన్నవాడు. విచిత్ర మేమిటంటే—అట్టివాడు తనకు అప్పగనాడైనదా అని ఆ ఎదారువేలమంది మ భావేన తేలి పరజాడపొగాడు.

అర్థికావసరాలు రాళ్ళవంటివైతే— మానవుని పసిపిల్లం నిశ్చల జలాశయంవంటిది. అటు వంటి రాయి ఒకటి ఎక్కడినుండో రివ్వున వచ్చి సన్యాసిరావు పసిపిల్లంలాంటిది నిశ్చల తను కలిపేసింది. ...ఒకటి రెండు రోజుల వ్యయం లోనే అతనికి కొంత డబ్బు కావాలి. అతని దృష్టిలో అది పెద్ద మొత్తమే. అయితేనో? అప్పు ఇవ్వ

గలవాడు అతన్ని శంకించేందుకు అప్పీకరించలేదు. అతడు గుణశీఖరుడేకాని, బుణశీఖరుడేమీకాదు. అయితే—సంశయము అనే భావానికి అశ్రయ మిచ్చినది సన్యాసిరావు మనస్తే.

సన్యాసిరావు సామాన్యుడే అయినా, అతని చేతనం సామాన్యమైనదే అయినా, ఉన్నంతలో సంసారాన్ని గుట్టుగా గడుపుకుంటున్న జాగరూకు డతడు. ఒకనెల పది రూపాయలు మిగలడం, మరునెలలోనే ఏదో ఒక అవసరం అవతరించి ■ పది రూపాయల వెన్నెలకప్పును తుడిచిపెట్టి పోవడం అనే రెండెత్తు గడల వెన్నెల కుప్పలాటగా ఇంతవరకూ అతని బ్రతుకు గడిచింది. అతని జీవన తులాదండం బుణ భారంతో వాలిపోయే ప్రమాదం అద్భుతవృత్తాత్మకంకలగలేదు. తత్కారణంగా మనములకు తాను బుణార్థిగా మాత్రం అవరిచితుడుగా ఉండిపోయాడు.

ఇదే తనకు మొదటి అనుభవం కాడవంతో బుణాగిద్దిన గూర్చిన ఆశ నిరాశలు అతనిలో పంచెపు కోళ్ళకుమల్లే ఒక దానిపైకొకటి కుప్పించ పోయాయి.

అప్పు ఎవని అడగాలి?.....ఇదీ ప్రశ్న. అడుగగానే లేదనకుండా తనకు కావలసిన మొత్తాన్ని ఇచ్చేవాణ్ణి అడగాలి! ... ఇది జవాబు.

ఎవడు వాడు? ...జవాబు తెలియని ప్రశ్న. అలాడు సోప్టుమేన్ దర్శనం అయినప్పటి నుంచి నాటిరాత్రి నడిజామువరకు ఆలోచించగా ఆలోచించగా చిట్టచివరికి (క్రాస్వర్డ్స్) పజిల్ వంటి జవాబొకటి దొరికింది. ఆ జవాబు— ముకుందం!

కృషీవలడు ఎండిపోయిన తన పొలంలో నిల ఒడి మింటిలోని మొయిలుకపే ఆశతో యాస్తాడు. ఆ వర్షామేఘం అతని పొలంపేద వర్షిస్తే వర్షించ వచ్చు; వర్షించకనే కదలిపోవచ్చు. ఏమైతేనేమి— కృషీవలనికి చేయూత నివ్వగల శక్తి దానికి ఉన్నది. ■ జలధరం వంటివాడు ముకుందం. పూరితోపున్న కొద్దిమంది లక్షాధికారుల్లో అత డొకడు. పూరికి నాలుగు దిక్కుల వచ్చని పొలం నడుమ నాలుగు పంపునెట్లు, గుట్టుక్రింద నడిక లాల మామిడితోపు, పూరిలో చిన్న చిన్న గదు లలో క్రిక్కిరిసి కందిరిగల తుట్టెల్లాపున్న రెండం తమ్మల భవంతులు మూడు, బజారులో బిల్లుపు మండి, అనువైనచోట బియ్యపుమిల్లు, పిల్లనిచ్చిన మామగారు వగైరాలన్ని అతని పొలిటికి అల్లాఉద్దీన్ మార్కు అద్భుత దీపాలు.

ఒక్కొక్క రోజుకు ఒక్కొక్క పద్ధతిలో సొక్లాత్కరించే దుస్తులు, రెండు వ్రేళ్ళకు రెండు రాళ్ళు ఉంగరాలు, బంగారు గొలుసుతో విలువైన చేతి గడియారం, నాణ్యతకు సమూహావేషించే పాదరక్షలు, ఎటువంటి అందగాడి ముఖంపేదవైనా పరే నిలచి, చూసరుల దృష్టిని మునుగ్గిండుగా తన వైపుకు ఆకర్షించుకొనేగల చలన ఆధారాలు— ఇన్నీ ముకుంటులేని మహాభాజంటివాడైన ముకుందానికి వందిమాగధులవంటి సాధనాలు.

సన్యాసిరావు ముకుందాన్ని ఎన్నుకోవటానికి— అతని కలిమి ఒక్కటే కారణంకాదు. తాను అత నికి సుపరిచితుడు, బాల్యమిత్రుడు, సహాధ్యాయి.

కనుక అతడు తనకు ఈ తక్షణ సహాయాన్ని చేయగలడు.

తెల్లవారింది. తొమ్మిది గంటలకు ఇంటి గడప దాటుకో బోతుండగా వెనుకనుంచి “ఏవండోయ్!” అంది అతని అర్ధాంగి— దమయంతి. సన్యాసిరావు అగాడు.

“రేపు బుధవారం. ఎల్లండి గురువారం ఆ మరునాడే శుక్రవారం” అంది అమె.

“సరే” అంటూ సన్యాసిరావు గడపదాటు కునేకాడు.

ముకుందం ఇంట్లోలేడు. మండి దిగ్గరికి వెళ్ళాడు సన్యాసిరావు. రూపాయల్ని ఎంచుతూ కూర్చుని ఉన్నాడు ముకుందం తండ్రి. “..... నాభై అందు, నాభై యూరు, నాభై ఏడు, ముకుం దమా? నాభై ఎనిమిది, నాభై తొమ్మిది, మిల్లులో ఉంటాడు, పైభై.....”

.....అతరవాత సన్యాసిరావు అరికించలేదు. బియ్యపు మిల్లులో ముకుందాన్ని అరికించినాడు. నిశ్చింతంగా కుడిచేయి పైకెత్తి సాశ్వత్య పద్ధ తిలో అభివందనమావలించాడు. మిల్లులో ముకుందం కూర్చున్న మూలగదిలో గోడపేద మహావెన్నపు కేరండరు వేలాడుతోంది. శంఖము, చక్రము, గడి, పద్మము మొదలైన హంగులతో అలరారుతూ ఉన్నాడు మహావెన్నపు. తెల్లటి పైజామామీద పిల్కూ లాల్చీ తొడుక్కున్న ముకుందం కూడ ఎప్పటివలె తన నిత్యభరణా లను ధరించినవాడై ఉన్నాడు.

“ఏం సన్యాసి? ఇలా వచ్చావు?” అని అడి గాడు ముకుందం బిగ్గరగా.

మిల్లు రణగణ ధ్వనిలో తన బుణ గుణ ధ్వని వృష్టంగా విసబడదేమోనని భావించిన సన్యాసిరావు జంకు గొంతులతో వళ్ళకిలిస్తూ—“కొంచెం మాట్లాడాలి” అన్నాడు.

ముకుందం లేచాడు. మిల్లు బయటికి నడి చాడు. సన్యాసిరావు అనుసరించాడు. ఇద్దరూ గేటు దగ్గర ఆగారు.

“ఏం సన్యాసి?”

మేరువర్వతంవంటి ముకుందం ముందునిల బడిన సన్యాసిరావుకు తన అల్పత్వం బిల్లియం అద్దంలో ప్రతిబింబంలా వృష్టంగా కనిపించింది. “మరేంలేదు ముకుందం ఒక యాభై రూపా యలు కావాలి.....మళ్ళీ ఇచ్చేస్తాను” అన్నాడు దీపాలిడినంగా.

“ఏభై యా?.....ఇప్పుడు నా దగ్గరలేదే ఎప్పుడు కావాలి?.....”

“ఒక పెళ్ళికి వెళ్ళిరవాలి ముకుందం! శుక్ర వారం ఉదయం ముహూర్తం. చాల దగ్గరి చుట్ట రికం కావలించేతి, తప్పనిసరిగా వెళ్ళాలి. సకటుం బంగారు గురువారం ఒయలదేరాలని అనుకుంటు న్నాను” అన్నాడు సన్యాసిరావు.

ముకుందం విదు సెకన్లు ఆలోచించాడు.

“తిరిగి ఎప్పుడిస్తావు?”

మరో అందు సెకన్లు కాలంలో సన్యాసిరావు ఆలోచించడం, సమాధానమివ్వడం జరిగిపోయాం. “జీతం రాగానే ఇస్తాను. ఒకటో తారీఖున మాకు జీతాలా.”

“వెంకటేశం వంద రూపాయలెవ్వాలి. ఈ రోజు ఇస్తానన్నాడు. టీసేపెడతాను సవ్యాసీ సెం.ం. కాలం ఒకసారి కనిపించు” అన్నాడు ముకుందం.

సన్యాసిరావు పంద్యోగమనంకొనం ఎం.ఎ. కడ పోగాడు. ముకుందం తనకు దబ్బిస్తాడు. ఒకటి తాను ఎప్పుడు చెల్లించాలి? ఒకటో తారీఖున. ... చెల్లించగలడా తాను? చెల్లించవచ్చు లం. కే— వెనువెంటనే మరేవరేనైనా నాభై రూపాయ లైనా జాకీ అడగవలసిన అవసరం కూడా ఉంది— ఈ పద్ధతి ప్రతివెల చర్చిత చర్చణం కావడం తద్దం. మధ్యలో మరే అడ్డంకంకానూ వచ్చి పడకుంటే—నాలుగైదు వెలల్లోనే ఈ బుణ భారాన్ని దింపుకోవచ్చు. అయితే—ఏదీ ఎప్పు రునివాడు.

.....తలలో పెదిరిన ఈ ఆలోచనలను సన్యాసి రావు బలవంతంగా ఒయలకు వెట్టివేశాడు ఇంటి ఈ అవసరం గడిచిపోతే తరువాతి సంగతులు లెకా వాతనే ఆలోచించుకోవచ్చు.

పాయంకాలమైంది. కనిపించిన కన్యాలో ముకుందం ఇలా అన్నాడు. “వెంకటేశం కన్యక లేడు సన్యాసి! నీ అద్భుతమేహగానీ, నా దగ్గర దబ్బులేకపోవడం ఎన్నడూ జరుగలేదు. సరే ఉదయంరా!”

నిరాశ అవరించిన పుద్దయంతో సన్యాసిరావు రాత్రి గడిపాడు. తెల్లవారింది. లది బుధవారం సన్యాసిరావు మిల్లు దగ్గరికి వెళ్ళాడు. మండి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. అతని ఇంటికి వెళ్ళాడు. ముకుందం జాడ కానరాలేదు. మూడు వలెగల వర్షాయాలు ఈవిధంగా పీటి బస్సులా తిరిగే పరికి—ముకుందం మిల్లులోనే దొరికాడు. లెడి రోజు వంటల్లాము, పెద్దల్లో స్లాక్ తొడుక్కు న్నాడు.

“కాస్తేపుడు సన్యాసి! నిన్ను ఎన్ను లు వెళ్ళగానే వెంకటేశానికి కబురు వచ్చింది ఇప్పుడు తెచ్చిఇస్తానన్నాడు. ఒరే సూరీ వెంకటేశం దగ్గరికి వెళ్ళిరా.”

మిల్లులో పనిచేసే కుర్రవాడు వెంకటేశం ఇంటికివెళ్ళి అయిదు నిమిషాల్లో తిరిగి వచ్చాడు. “పాయత్రం ఇస్తానన్నాడు బాబూ.....”

సన్యాసిరావు మళ్ళీ పాయంకాలం వెళ్ళాడు. సూరీ వెంకటేశం ఇంటికివెళ్ళి వచ్చాడు. “అయినే వస్తాట్టా, నన్ను వెళ్ళమన్నాడు బాబూ.....” అన్నాడు.

గంట ఆరైంది. ఏడైంది. వెంకటేశం రాలేడని అతనికోసం మళ్ళీ సూరిగణ్ణి పంపాడు ముకుందం సూరిగాడు వెళ్ళి వచ్చి, “లయన ఇంట్లోలేదు బాబూ!” అన్నాడు. ఏడున్నరకు మళ్ళీ కరూలు వెళ్ళివచ్చి అదే వార్త తెచ్చాడు. ఎనిమిది గంట లకు మరొకమారు వెళ్ళి వచ్చి, “అయినే ఎని మిది గంటలకల్లా తప్పకుండా వచ్చి ఇప్పెట్ట!” అన్నాడు.

“దామిట్!” అన్నాడు ముకుందం.

వెంకటేశం ‘దామిట్’ కావడానికి తాను కాలకు డొటన్నాడేమోనని మధనపడ్డాడు సన్యాసిరావు. గురువారం ఉదయం తొమ్మిది గంటలకు

అకాలేశంలో విత్తె దగ్గరికి వెళ్ళాడు. ముకుందం మల్లా భోజి కట్టుకున్నాడు. పిడుగు చేతులు చొక్కా తోడుకున్నాడు. మీద కండువా మేలు కున్నాడు. సన్యాసిని చూచి కూర్చోమన్నాడు. అతని గొంభిర్యాన్ని చూచి సన్యాసి పలికే దైర్యాన్ని కూడా కోల్పోయి మానంగా కూర్చున్నాడు.

"ఒరే సూరి! వెంకటేశం దగ్గరికి వెళ్ళిరా!" సూరిగారు వెళ్ళివచ్చేడు. "మధ్యాహ్నం వచ్చి ఇస్తానన్నాడు బాబూ!"

"ఒకసారి ఇలా రమ్మన్నానని చెప్పు!" అన్నాడు ముకుందం. "మధ్య వెన్నాడు వెళ్ళితి సన్యాసి?"

"రాత్రి వినిపింది గంటలకు విపరి రైలు" అన్నాడు సన్యాసి.

సూరిగారు తిరిగవచ్చాడు. "ఎవరో డబ్బిస్తా సన్యారలు- బాబూ! ఊసుకుని అందుకు నిమిషాల్లో వచ్చేస్తా సన్యాడు"

"వెంటనే రమ్మంటున్నానని చెప్పి పిలుచుకురా! వెళ్ళు! ఇంట్లో లేకుంటే-ఎక్కడున్నాడో వెతికి వెంట బెట్టుకునిరా!" అంటూ గద్దించాడు ముకుందం.

మరో అరగంటకు మృగరాజు చెంతకు తరలి వచ్చే అల్లు జంతువులా అల్లంత దూరంలో వెంకటేశం కనిపించాడు. వెనుకవే సూరిగా దున్నాడు.

ముకుందం పిథిలోకివచ్చి నిలబడ్డాడు. వెంకటేశం సమీపించాడు. ఇంకా వదడుగుల దూరం ఉండగానే ప్రార్థనా పూర్వకమైన వ్యవహారం "దబ్బు సమకూరలేదు ముకుందం! ఏ బాధలైనా వడి నీ డబ్బు సేకు. " వెంకటేశం మాట అంతటితో ఆగిపోయింది. ముకుందం కండువా వెంకటేశం వెడమిదికి విసిరి, ఎడమ చేతితో గట్టిగా లాగి నట్టుకున్నాడు "అ మాటలన్నీ తర నాతో. ముందు డబ్బు అక్కడ పెట్టు."

అవాంఛనియమైన ఈ ఎన్నివేళాన్ని గూర్చి

ఆప్టిచ్చువాడ

ఎక్కడాగా చెప్పడం తగదు గారడీవాడిచుట్టూ మూగినట్లున్న జనం నడుమ వివేద మమృతలా నిలబడిన వెంకటేశం అవమానాలిశయంతో కంట తడిపెట్టుకున్నాడు. "తల్లెవా లాకట్టు పెట్టి మధ్యాహ్ననికల్లా నీ డబ్బు సేకు చెల్లించుకుంటాను" అని సంజాయిషీ చెప్పుకుని, జీవన్మృతాడిలా అక్కడినుంచి సాగి పోయాడు.

విశ్వస్థుడై నిలబడిపోయిన సన్యాసిరపుతో- "మృత సాయంకాలంవచ్చి డబ్బు తీసుకుని వెళ్ళు సన్యాసి!" అన్నాడు ముకుందం

సాయంకాలం అఫీసునుండి బయటవడిన సన్యాసిరావు ముకుందం వద్దకు వెళ్ళడానికి మారుగా పూరిణయటికి వీకారు వెళ్ళాడు. అతని మనస్సున ఏదో ఎగాని బాధ ఆవరించుకొన్నది. పాపం వెంకటేశం! ముకుందానికి బాల్సవిత్తుడు! అతని డెస్కుమేటు! అతని నోట్సులన్నీ ఎప్పుటికప్పుడు రాసి పెట్టినవాడు! ఈ యోగ్యతలేవీ కూడా ఈనాడు జరిగిన భంగపాటునుండి అతన్ని తప్పించ లేకపోయాయి.

సన్యాసిరావు ఇల్లు చేరుకునేసరికి గంట డైలెండ్ అప్పటికే ముస్తాబై పిర్తంగావున్న దమయంతి అతన్ని చూచి చిటకలాడింది. "రక్షించారు. వీరా పరిగెత్తే రైల్వోకి జరకమంటారేమాను కున్నాను ఇప్పటికేవా ఎవరారు. సయమే! మీకోసం గంటక్రితం ఎవడో కుర్రాడు వచ్చి పోయాడు."

"ఎవరూ?" అన్నాడు సన్యాసిరావు

"ఎవరో ముకుందంగారట! మీరూ డబ్బు అడిగారటగా రమ్మన్నాట్ట!...."

సన్యాసిరావు విన్నాడు. కళ్ళు చేతులు కడు కున్నాడు "అప్పు వడ్డించు" అన్నాడు.

అమె అన్నం వడ్డించి, "వెళ్ళి సన్యాసిరావు అని అడిగింది.

"లేదు."

సన్యాసిరావు భోజనం చేశాడు. "వెళ్ళి త్వరగా రండి మరి. రైలుకు వెళ్ళండి" అంటు దమయంతి సన్యాసిరావు విధిలేక బయలుదేరాడు.

తెల్లవార రూపా మునపెండ్లి ముసూర్రం. తానూ, తన భార్య లిప్పనిసరిగా వెళ్ళవలసిన పెండ్లి అది. వెళ్ళ గలిగితే కలిగే తప్పి కంటే-ఈనాడు వెంకటేశానికి కలిగి. ఘోర వివేక తనకు కలుగ బోదు అన్న పంతున్న ఎన్నో వేలెల్లెలు హెచ్చుగా కనిపించింది దలచికి.

ఒకగంటసేపు పురపీఠుల్లో యాభేచ్చుగా వంశించిన పిమ్మట సన్యాసిరావు గృహానుష్ఠానం దయ్యగ్గాడు. రైలు ఈపేటికే పక్క పోయిఉంటుంది. తాను తన భార్యతో ఇప్పుడొక్క అబద్ధం చెప్పి బోతున్నాడు. ఫరవాలేదు. ప్రాణంకంటే మౌనం గొప్పది. మానవర్షణార్థం అబద్ధమాడడంలో లిప్పు లేదు.

అతిదొకటి తలచికి దైవం మరొకటి తలచాడు. ఇంటికే సమీపించి సన్యాసిరావు పిలుచుకు గోచించిన భృత్యం ఎట్టిది? .. ఇంటిముందర ఎవరికోసమో ఎదురు మాస్తాన్నట్లు ఒక కూలి వాడు నిలబడి ఉన్నాడు. ఇంటి లెరుగుపీద వరుపు చుట్టూ బ్రాంకు, మరదెంబు వడ్డెలాల విడప ఉన్నాయి. క్రక్కనే ఆత్రుల, పడుగు, కోపము నిండిన ముఖంతో దమయంతి నిలబడి ఉంది. ఇల్లు రాశం చేయబడింది

స దొక్కగానే బల్లు పెరిగినట్లు-సన్యాసి రావు రంగునే కూలివాడు సామానులంతా గెత్తి మీదికి ఎత్తు కున్నాడు

"ఇదేంటి? ఎక్కడికి? సూకుడందం కని పించలేదు. " అంటూ సన్యాసిరావు వారింక బోయాడు.

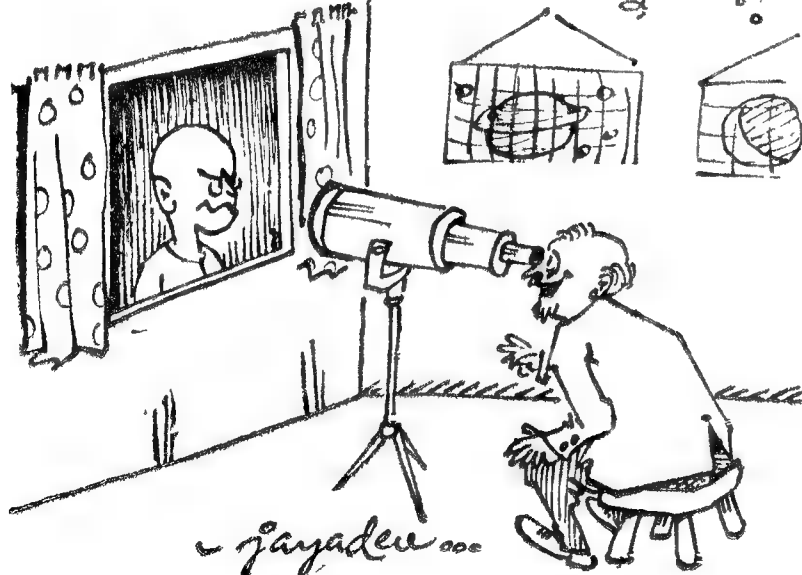
దమయంతి చిచ్చుబుగ్గెలా జున్నునుంది. "చార్జెండి ఇద! ఎందుకు కనిపిస్తాను మీకు? అసలు ఈ పెట్టికి ఎళ్ళానుం టేగా ఏకు?.. అ ముకుం రంగారే డబ్బు వంపించాం. ఇకవైన స్తేష నుకు వడవండి....."

సన్యాసిరావు ఆశ్చర్యంతో మాన్యదీపోయాడు. ఇక తాను గోలమిగుండి తప్పించుకోవడానికి ఒక్క అవకాశం మాత్రం మిగిలింది. "అందుకే- ఇప్పుడు గైదేది? "

"ఈ పూం టైలు రెండు గంటలు ఆలస్యం బాగా!" అన్నాడు కూలివాడు సన్యాసిరావు పాతా శతో నిరూపిండ్ల పోయాడు చివరికాంతో తప్పించుకో గలిగామనకొన్న ముప్పు మళ్ళీ వచ్చి తలపు తట్టింది. జరగవలసినది జరిగింది, తీరుసని తెలిసి కొమటతప్ప తాను ఇక చేయగలిగిఉండేపీదేదు. సంతకళకాస్యకైన సన్యాసిరావు కూలివాడి వెత్తి మీది బ్రాంకు పెట్టెలా స్తేషనువైపు సాగాడు.

"ఆప్టిచ్చువాడు. చొప్పుకున్నట్టి పూం చొంకును. " అన్నాడు సుమతి శతకకారుడు. మీ ఎరుకలో అటువంటి పూరేట్లనా ఉంటే సన్యాసిరావుకు తెలియజేయవలసింది. సుమతిశతక కారుని మాటలూ పెడచెవిని పెట్టడానికి సన్యాసి రావు సంపీడ్డుడుగా ఉన్నాడు.

ఆరే! చంద్ర మండ
లానికి వళ్ళు ముక్కు
చెవులు ఉన్నాయే?!

Jayadev

ఆధునిక క్రాంతి టూత్ పేస్టు

హెక్టార్ క్లార్ ఫిన్ చేరినది

నంతా ఆరోగ్యాన్ని ఎల్లప్పుడూ కాపాడుటకు
అవసరమైనది ఎపిక్. హెక్టార్ క్లార్ ఫిన్
కలిపిన ఎపిక్ టూత్ పేస్టు యొక్క సురుగు
బక్టీరియా క్రిములను నాశనముచేసి
పళ్లను తెల్లగా సుభ్రపరుచును. రోజంతా
నోరు సువాసనగాను చల్లగాను వుంచుటకు
ఎపిక్ టూత్ పేస్టు ఉపయోగించండి.

తెల్లని
ఎపిక్ టూత్ పేస్టు
పళ్లను తెల్లపర్చి
నోటి దుర్వాసన
పోగొట్టును

ఓరియెంట్ ఫార్మ ప్రైవేటు లిమిటెడ్, మద్రాసు 43

ajanta OP.E/64-2-A-TG

పరమశివునిగురించి మరికొన్ని ముచ్చట్లు!

ద్రువదేశంలో శైవ మంత ఆత్మంత ప్రాచీనమైనది. సంగమయుగంనాటి సాహిత్యంలో కూడా శివుడు కొనియాడబడుచున్నాడు. తివే (తుడు, చంద్రధారి, వీలకంఠుడు అయిన దేవుడు ద్రావిడ దేశంలో పూజించబడుచున్నట్లు ప్రాచీన సాక్ష్యాలు ఉన్నాయి. చేరరాజు అయిన శింగుత్తు వన్ శివ విష్ణువులను పూజించినట్లు శిలపైడి కారంలో చెప్పబడింది. శివుని అష్టమూర్తిగా భావించే శైవులు ఉన్నట్లు మణిమేఖలైలో చెప్పబడింది.

కేవలం ద్రావిడ శైవవాఙ్మయంలోనే కాకుండా మొత్తం శైవ సాహిత్యంలోనే తిరుమూలర్ యొక్క తిరుమందిరం అవ్యూహమైనది. ఇందులో వేదాలకు, అగమాలకు సమన్వయం సాధించబడింది. తుద్ది, అశుద్ది, మార్గ, కడుంశుద్ది అనే నాలుగు రకాలగా శైవ మతాన్ని తిరుమూలర్ విభజించి యున్నాడు. సాధకుడు కార్య, క్రియ యోగ జ్ఞానములనే నాలుగు స్థితులను దాటవలెనని చెప్పబడింది. సాధకుడు జ్ఞానమును పొందిన తరువాత భగవత్కృపకు పాత్రుడగుచున్నాడు. ఇదియే శక్తి నిసాతమని వర్ణించబడింది. భగవంతుని యందు ఐక్యము పొందుటే సాధకుని అంతిమ లక్ష్యమని సేర్పొనబడింది.

ద్రావిడ శైవ సాహిత్యంలో ప్రమాణికమైన తేవారంలోని మొదటి మూడు పడిగముల తిరు జ్ఞాన సంబంధర్ చేత రచించబడినవి. శివుని పరము చేత పుట్టిన జాలాడు పిర్వతీదేవి స్రస్త్వమును ప్రదీతి జ్ఞానసంబంధర్ అయినట్లు కథలు ఉన్నాయి. మధురా నగర రాణి అయిన మంగయ్యార్ క్కరనిచేత ప్రార్థించబడి ఇతడు జైనులను వోడించి రాజును శైవునిగా మార్చినాడు.

తిరుమూర్తిలో శివుడు అగ్రగణ్యుడు. శివుడు నిరాకారుడు కానడంచేత బ్రహ్మ విష్ణువులు కూడా అతనిని దర్శించలేరు. మలనిర్ముక్తుడై పంచాక్షరీ ధ్యానముచేత శివానుగ్రహమునుపొంది శివముక్తిని పొందవలెనని జ్ఞానసంబంధర్ అభిప్రాయం.

తేవారంలోని తరువాత మూడు పడిగములను రచించినవాడు అప్పర్. ఇతని మొదటి పేరు తిరుణాపుక్కరను. మయోధికడైన ఇతనిని జ్ఞాన సంబంధర్ అప్పర్ అని పిలవడంవలన ఇతనికి అప్పర్ అనే పేరు వచ్చినది. ఇతడు జైనులను వోడించి వల్లవరాజైన మహేంద్రుని శైవ మతములోనికి మార్చేడు. ఇతడు కేవలం శైవ సిద్ధాంతాన్నే కాకుండా ఇతర మతాల్ని కూడా అధ్యయనం చేసేడు.

ఇతడు శివుని మూడు రూపాల కంఠానిగా భావించేడు. (1) తిరుమూర్తిలో ఒకడై, సంహార

ప్రధానమైన శివుడు. ఇది సామాన్య రూపం. (2) శివశక్తి సంయోగమైన సరా పరమే మధ్యమ రూపం. దీనినే పరంజోతి అందురు. (3) వూహ తీతమైన జ్యోతిర్లింగ స్వరూపమే ఉత్తమ రూపం. సాంఖ్యులు చెప్పే ఇరవై అందుడు తత్వాలు శివుడు అతితుడు. మానసిక వూజకు ఇతడు ప్రాముఖ్యతను ఇచ్చేడు. బ్రాహ్మణులకు వేదమే అమూల్య భరణం కాగా శైవులకు పంచాక్షరీయే అమూల్య భరణం అని అప్పర్ అభిప్రాయం.

తేవారంలోని ఏడవ పడిగని రచించినవాడు సుందరమూర్తి. ఇతని వివాహ సమయంలో శివుడే స్వయముగా ప్రత్యక్షమై ఇతనికి శత్రుదేశం చేసినట్లు కథలు ఉన్నాయి. ఇతడు శివుని సఖ భావంలో కొల్లెడు.

వేదాల్లో ఉపవిషత్తుల స్థానాన్ని, శైవ సాహిత్యంలో తిరువాచకం పొందింది. దీనిని రచించిన వాడు మాణిక్యవాచకర్. ఇతడు బ్యాంబులోనే సకల శాస్త్రాలను అభ్యసించి పాండ్య రాజ్యానికి ప్రధాని అయ్యేడు. ఇహ సుఖాలయందు విరక్తుడైన ఇతనికి శివుడే స్వయంగా పంచాక్షరీ తత్వమును ఉపదేశించినట్లు కథలు ఉన్నాయి. ఇతడు వాదంలో జాద్యులను వోడించేడు.

శివుడే పర్యవేక్షకుడు. పర్య జీవశాసకుడు, కరుణా మమద్రుడు. శివుడు కేవలం దేవాల యాల్లోనేలేడు, సర్వాంతర్యామి, పర్యవృద్ధయంత ర్వర్తి. శివుడే గురు రూపంలో మోక్షమార్గాన్ని ఉపదేశించుచున్నాడని మాణిక్యవాచకర్ అభిప్రాయం పేరియ పురాణంలో అరవైముగ్గురు నయ వార్ల కథలు వర్ణించబడినాయి. మొత్తంపీద ద్రావిడ శైవం భక్తికి ఆత్మంత ప్రధాన్యాన్ని ఇచ్చింది. మైకండదేవ, అరశోనంది శివాచార్య మొదలైనవారు ద్రావిడ శైవ మతానికి సంబంధించిన తత్వ శాస్త్రాన్ని రచించేరు.

ఇందులో వృంద, ప్రత్యభిజ్ఞ అనే రెండు శాఖలు ఉన్నాయి. వసుగుప్పుని శివ మూలం పృథుమార్గానికి అధారమని శ్రీ భండార్కర్ అభిప్రాయం. ఈ శివ మూలాలను సాక్షాత్తు శివుడే వసుగుప్పునికి ప్రసాదించినట్లు కథలు ఉన్నాయి. ఈ శాఖలో శివ మూలాల తరువాత ప్రధానమైన పుండకారికలను వసుగుప్పుడే రచించేడని కొందరి అభిప్రాయం. ఇతని శిష్యుడైన కల్లుడు పుండకారికలను రచించినట్లు మరి కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

శివుడే పర్య జీవాత్మ, చైతన్యుడు. పరమేశ్వరుడు, సర్వాధారుడు, అనాది, అనాత్మరుడు, విశ్వ మయుడు, విశ్వోత్తీర్ణుడు, పృథంతుడు, శివుడు తన ఇచ్ఛా శక్తి చేతనే ఈ విశ్వాన్ని తనయందే సృష్టించుచున్నాడు. ఈ విశ్వం శివునికంటే భిన్నంగా

కన్పిస్తుందిగాని అది వత్సంకాదు. శివుడే పరమాత్మ. జీవాత్మ కూడా. జీవాత్మ తన మాలిన్యమువలన అనే పరమాత్ముగా తెలిసికొనలేకపోతున్నది. ఈ మాలిన్యం (1) అజాన, (2) మాంబూయ, (3) కర్మ-అని మూడు రకాలు. నిరంతర ధ్యానంచేత జీవాత్మ మాలిన్యరహితమై పరమాత్మను పొందుచున్నది.

సోమానందుడు వ్రాసిన శివద్వంద్వే ప్రత్యాభిజ్ఞా శాఖకు అధారం. సోమానందుడు కూడ వసుగుప్పుని శిష్యుడే అని కొందరి అభిప్రాయం. సోమానందుని ప్రశిష్యుడైన అభినవగుప్పుడు వ్రాసిన పరమార్థసారం కాశ్మీర శైవ సాహిత్యంలో శ్రీష్టమైనది.

ఒక గృహం, అద్దంలో ప్రతిబింబించినప్పుడు ఆ ప్రతిబింబం అద్దంకంటే భిన్నం అయినట్లు కన్పిస్తుంది కాని అది భిన్నంకాదు. అలాగే శివునిచే సృష్టించబడిన ఈ విశ్వం శివునికంటే భిన్నమై నట్లు కన్పిస్తుందికాని నిజంగా భిన్నంకాదు. దీనినే అభాసవాదం అంటారు. శివుని సృష్టి సామర్థ్యమే శక్తి. శివునికంటే అభిన్నమైన ఈ శక్తివల్లనే శివుడు ఈ జగత్తును సృష్టించుచున్నాడు. అనంత రూపమైన ఈ శక్తికి ప్రధాన రూపాలు అయిదు.

(1) చిచ్చకీ, (2) అనందశక్తి, (3) ఇచ్ఛాశక్తి, (4) జ్ఞానశక్తి, (5) క్రియాశక్తి. ఈ శక్తివల్లనే ఉత్పత్తి స్థితి సంహారాలు జరుగుతున్నాయి. అజ్ఞానబద్ధుడైన జీవుడు పరమాత్మ జ్ఞానం చేత మోక్షాన్ని పొందుచున్నాడు. దీక్షను పొంది జీవుడు అజ్ఞానమును తొలగించుకొని, జీవాత్మ పరమాత్మ భేదాన్ని అధిగమించి బ్రహ్మయందు పాలలో పాలు, ఏళ్ళలో నీళ్ళవలె ఐక్యమగుచున్నాడు.

వీర శైవం

ఈశ్వరుని సదృశాల, వాచదేత, అపార, తత్పరుష, ఈశాన ముఖములనుండి ఉద్భవించిన రేణుక, దారుక ఘంటాకర్ణ, శేనుకర్ణ, విశ్వకర్ణలే వీర శైవాన్ని స్థాపించినట్లు చెప్పబడుచున్నది. వీరే కలియుగంలో, రేణుసిద్ధి, మరుళసిద్ధి, ఏకోరామ, పండితారాధ్య, విశ్వారాధ్యులై అవతరించి కాశీ కేదారము మొదలైన పంచ మతాలను స్థాపించినట్లు చెప్పబడుతుంది. వీరి చరిత్ర స్వయంభువాగమంలో వివరంగా వర్ణించబడింది.

వీర శైవులకు, పంచాచార్యుల తరువాత పరమ పూజనీయుడు బసవేశ్వరుడు. ఇతడే వీర శైవమతాన్ని స్థాపించినట్లు కొందరి అభిప్రాయం. కాని వీర శైవ మత వ్యాప్తికొరకు భూలోకమందు జన్మించవలసినదిగా ఈశ్వరుని చేత అజ్ఞాపించబడిన నంది, బసవేశ్వరడై జన్మించినట్లు బసవ పురాణంలోనే చెప్పబడింది. అందు చేత బసవేశ్వరుడు కేవలం వీర శైవ మత వ్యాప్తి

కడదాని స్థానముకాదు. కళ్యాణ వగలలో విజ్ఞ మని (బిజ్జలుడుని బసవ పురాణంలో చెప్పబడింది) కి మంత్రమై వీర శైవ మత వ్యాప్తికి పాటు బడినాడు.

బసవేశ్వరుని మేనల్లుడైన చెన్న బసవేశ్వరుడు కూడా వీర శైవ మత వ్యాప్తికి కృషి చేసినాడు. వికాంత రామయ్య అనే వీర శైవుడు జైనులను ఓడించినట్లు ఆబ్జూరనపద్ధతున్న శిలా శాసనం చెబుతుంది.

శివుడు సర్వశక్తి సమన్వితుడు, సమస్త కళ్యాణ గుణ సంపన్నుడు, జగత్కర్తలుడు, అదిమధ్యం తరహాతుడు, సమీధానందమే శివతత్వము. ఇదియే వీరశైవ మతంలో 'స్థలం' అని పిలవబడు చున్నది. స్థల పదానికి చోటు అనే సామాన్యార్థం కాకుండా విశిష్టార్థం ఇవ్వబడింది. స్థ అనగా స్థానం అనీ ల అనగా లయం అనీ అర్థం. మొత్తం మీద స్థల శబ్దానికి అర్థం ఈ జగత్తు శివుని యందే ఉంటూ శివునియందే తీనమగుచున్నది. శివుడే సృక్తియవైన శక్తివలన లింగాగ్ర రూపాలను పొందుచున్నాడు. శక్తి కూడా కళా భక్తి రూపాలను పొంది శివ జీవులను పొందుచున్నది పట్టులొలలకు ప్రత్యేకార్థాలు ఇవ్వబడినాయి. జీవుడు శివునిలో భాగమే కాబట్టి, జీవుడు శివునియందు జన్మమగుటయే మోక్షమని వీర శైవ మత సిద్ధాంతం. ఈ మతస్థులు తమ ఇష్ట, లింగాన్ని ఎల్లప్పుడూ తమ శరీరమందే ధరించెదరు. ఉపవయ నానికి బదులు దీక్ష వారి ఆచారం. (స్త్రీలు కూడా లింగమును ధరించెదరు బసవేశ్వరుడు కేవలము వీర శైవ మత వ్యాప్తినే కాకుండా కాన్ఫి సాంఘిక సంస్కరణలను కూడా చేసేడు. వీర శైవ మతాన్ని శక్తి విశిష్ట ద్వైవతముని కూడా కొంతమంది భావించెదరు.

శివాద్వైతం

పరమ శివుడే వరబ్రహ్మ అని ప్రతిపాదించుతూ శ్రీ కంఠ శివాచర్యులు వ్రాసిన బ్రహ్మ సూత్ర భాష్యమే ఈ శాఖకు ఆధారముని కొందరి అభిప్రాయం ఇతని వాదము శంకర రామానుజాచార్యుల అభిప్రాయాలకు మధ్యగా ఉంటుంది.

శైవమతంలో కూడా కాలాల, కాలానుగుణ్య అని రెండు వామాచార శాఖలు ఉన్నాయి. ఇవా సరస్వాతకు వారు ఆదరించే కార్యాల (1) కపాలంలో భుజించడం, (2) చితాభిన్నధారణ భక్షణ (3) దండాన్ని ధరించడం, (4) మధుసూత్రం ధృరవుని అర్పించడం. వీరు ముఖ్యంగా చండికా సహిత ధృరవుని ఆరాధిస్తారు సరికంటే కూడా ఆచారంగా కలదని ప్రతీతి ఉంది. క్రకమని నాయకత్వంక్రింద ఉన్న కాపాలకులను శంకరాచార్యులు ఎదుర్కొన్నట్లు శంకర విషయంలో చెప్పబడింది. భూమివర్ణం, త్రివేత్రం, దీర్ఘ దంతాలు లంబోదరం, రక్తవసనం, కపాలమాలా భరణం, ఖట్వాంగాయుధం, భయంకర రూపం తగిన బాలుని రూపంలో ఉన్న మహాకాలిని కొన్ని చోట్ల పూజించెదరు.

శివుని విగ్రహాలు అసంఖ్యాకమైన వ్యరూపాల్లో అనేక స్థలాల్లో ఉన్నాయి. వాటిని అన్నిటిని వివరించడం అసాధ్యం. అందులో ముఖ్యమైన మూర్తులు (1) అనుగ్రహమూర్తి (2) సంహార

మూర్తి (3) దీక్షాటనమూర్తి (4) మహేశ్వరమూర్తి (5) వృత్తమూర్తి. సుత్యమూర్తి అంటే నాట్యము చేస్తున్న శివుడు. ఇందులో కూడా చాలా రకాలు ఉన్నాయి. సలూరాజయొక్క హస్తపాదముద్రలకు ప్రత్యేకమైన అర్ధాలు ఉన్నాయని కొందరి అభిప్రాయం.

ఉపరూపం ధరించిన ఊర్ధ్వ దక్షణ హస్తం శబ్ద గుణకమైన ఆకాశాన్ని సూచిస్తుంది. ఆకాశ స్వంపే మిగిలిన భూతాలు జన్మించేయొ కాబట్టి యీ హస్తం ఈశ్వరుని సృజన శక్తికి చిహ్నం. అర చంద్ర ముద్రతో అగ్నిని ధరించిన ఊర్ధ్వ వామ హస్తం సంహార శక్తికి చిహ్నం. అభయ ముద్రతో ఉన్న దక్షిణహస్తం రక్షణకు చిహ్నం. గజహస్త ముద్రతో ఉన్న వామా హస్తం గజా ననుని కార్యమైన విపన్న వాశనానికి చిహ్నం. ఉత్తానవామపాదం భక్తునికి మోక్ష ప్రదానాన్ని సూచిస్తుంది. దిగువనున్న అపహ్నిర పురుషుడు మానవుని అజ్ఞానానికి చిహ్నం. అపహ్నిర పురుషుని జయించుట బంధమోక్షానికి గుర్తు. విగ్రహానికి చుట్టూ ఉన్న అగ్నిజ్వాల, జ్ఞానానికి చిహ్నమని కొందరు, ప్రజల మానవమని కొందరు లయ కారకత్వ మాచకమని కొందరు అభిప్రాయపడు చున్నారు.

విగ్రహాల ప్రత్యేక లక్షణాలనుబట్టి వాటికి కొన్ని పేర్లు వచ్చేయి. వాటిలో ముఖ్యమైనవి పరుల శివ, రుద్ర, శంకర, పశుపతి, గంగాధర, గజసంహార, సోమస్కంధ, అర్ధనారీశ్వర, హరిహర, శివరేశ్వర, నైర్దవనాధ, కలసంహార, కళ్యాణమండర, పాశు పతాస్త్ర ప్రధానమూర్తులు వీటి పేర్లను ఒట్టి విగ్రహయొక్క ప్రత్యేక లక్షణాలను పూరించవచ్చును. ఇవికాక కొన్ని విశిష్ట మూర్తులు ఉన్నాయి. శర భేషమూర్తి. ఇది నర మృగవృత్తి సమ్మేళనం. హిరణ్య కళ్యపుని వధించిన సరసింహుని గర్భభంగము చేయుటకు శివుడు ఈ అవతారం ఎత్తడని అందురు. వీణాధర దక్షణమూర్తి ఈశ్వరుని జ్ఞాన ప్రదాయితానికి చిహ్నం. పదాశివమూర్తి, ఈ విగ్రహానికి అయిదు ముఖాలు ఉంటాయి. ఎ.హో సదాశివమూర్తి, ఈ విగ్రహానికి ఇరవై అయిదు ముఖాలు, యభై చేతులు వుంటాయి. ఈ ఇరవై అయిదు ముఖా సాంఖ్యుల ఇరవై అయిదు తత్వాలకు చిహ్నమని కొందరి అభిప్రాయం.

జరతుస్త్వ మతంలో శనిహస్తే వాహమహో అనే పే.తో శివునిగా భావిస్తారు. ప్రతి మతం లోను సంహార కారకులైన దేవతలు ఉన్నారు కాని స్థలాభావంచేత వారిని గురించి ఇక్కడ వివ రించలేదు. పట్టుక్రొల్లో నాలగడైన అనాపత షక్రానికి శివుడే అధిపతి.

శివుని చరిత్ర అవంతమైనది. అందుచేత శివ స్త్రోత్రార్థ నాయకముడే అని చెప్పతగిన మహా హృస్థితంలోని ఒక శ్లోక భావంతో ఈ వ్యాసాన్ని ముగించడం ఉచితం.

“ఈశా! కొండంత కాటుకను సముద్రములో కలిపి, కల్పవృక్ష మయొక్క పెద్ద కొమ్మను కలమన గాను, భూమివే కాగితముగాను గ్రహించి సరస్వతీ దేవియే అవార్ణిశలు వ్రాసినను, వి గుణముల పరి మితిని కనుగొనజాలడు.”

(నవవం)

పండిత
డి గోపాలాచార్యులవారి

ద్రవ్యామృతం

ఆరోగ్యానికి బలూనికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
మదరాసు-17

తెల్ల వెంట్రుకలను పోగొట్టును

వెంట్రుకలకు రంగుకూడు. ఆయుర్వేదము (పరమము అనేక భారతీయ మూలికలచే తయారుచేయబడిన “శ్యామ్ కాంఠి” తెల్ల వెంట్రుకలను శాశ్వతముగ వాటి సాధారణ వలుపురంగునకు మార్చుటలో అసాధారణ శక్తి కలిగియున్నది. వెం. రూ. 10/-

Shyam Ayurved Bhawan
No. 114, P.O. Katr Sarai (G. 78

మీ దగ్గు త్వరగా పోవును

తాటి మరియూ గంతుగ నెప్పి

వెప్పెను

మీరు తినుకొండి

వెప్పెను దప్పరింది. నాస్తివి వివరించే వర్ణనలు అరుషనల్ల అందరి కనునకరమైన అవిరుంత పొందింది అది గొంతుగ నెప్పి, త్రోవై తల్లి తగ్గు మరియూ అలుబాను గరిగింపే క్రమాలను తంపుటకు సహాయపడును వెప్పె త్వరగా వివారణను గరిగిండును.

ఇందులో హానికరమైన ఓషధులు లేవు నిర్లభుత సురక్షితంగా అభ్యవహరించు (బ్రౌంకెటిన్ గొంతుగ నెప్పి, పడిశెవ్వు, అధిక కేవలము జలుబులు తాటి మరియూ దగ్గులను తగ్గుగనివారిండునును ఉండిన వ్యాధులందరకడ అమృతమున్నది.

(విత ప్రతిరోగ్గ(అందయూ)ప్రైవేట్ డి.)

అంధ్రప్రదేశ్. విస్ఫర్గ్ వివ్ డి కం.,
పి. జి. బాక్స్ 148 హైదరాబాద్-12.

12-2-65 అంధ్రప్రదేశ్ వార్తాపత్రిక 43

అజీర్ణము
వల్ల ఎందుకు
బాధ పడతారు?

హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్

వాడి త్వరగా నివారణను పొందండి

ఎడతెరిపిలేని పని మరియు చింత జీర్ణశక్తిని చెడగొట్టి ఆకలిని పోగొట్టి మంద
కొడితనాన్ని కలిగిస్తాయి. హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ అతిత్వరగా చిర నివారణను
కలిగించును. కడుపులో ఇది రక్షణపూతగా ఏర్పడుతుంది. బాధ కలిగించే
అమ్ల రసములను సరిపరచి తిన్న ఆహారము జీర్ణించుటకు ఉపకరించును.
హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ చంటిపిల్లల జీర్ణాశయ రోగములకు కూడా మంచిది.
విరేచనములకు నల్లమందు కలిసిన హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ను వాడండి.

హ్యూలెట్స్ మిక్స్చర్ జీర్ణశక్తికి ఉపకరించును.

C. J. హ్యూలెట్ & సన్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ 86/A నయవియప్ప నాయక్ స్ట్రీటు, మద్రాసు-3

WT/CJH 280 A

వైభానిక గాథా శత్రు

5

డాక్టర్

అయ్యల సంఖ్య

మూలమును ఏకాదశి నైత ఉద్ధరించును. మూల నైతలు వ్యవహారానికి మాత్రము అయిదు దండయ్యాలిలా చేశారు. మరో రెండు పది ఉంటే రాజులు (బ్రాహ్మణ) పనిపై ఉండేవాడు, ఇయిల రివా, అయిలకపోయినాను."

"బ్రాహ్మ విదుమార్తల దండయాత్ర చేశాడు"

"చదవలేదా? పట్టుకుంటున్నా ఇంగ్లీషు వారిని తిరిమేయడానికి విదుమార్తలు యుద్ధాల చేసి, వివరి యుద్ధంలో అయిలవాడని?"

"నిజమే?"

"నిజమే. వర్ణదేహం ఎందుకు వచ్చింది?"

"అబ్రహామ్, నమకూడు శక్తి ఏదో మారినా కూడింది అని?"

"యూద్ధంలో వర్ణితులమీద తిరిగితుల వాణా అధారపడుతుంది"

"అలాంటి వర్ణితులమీద అధారపడితే విజ యాన్ని యుద్ధ సరియ్యక అరవేస్తే రెండుకూ? అ వర్ణితులతో వారి యుద్ధంలో లభ్యపడి ఉంటే (బ్రాహ్మ తొలిమారే గిర్వి ఉండునుకదా?"

"అవును. ఇంకంటే అరు యుద్ధాలలోనూ ఎదిరి ఇంకూ తన వారి తోపాటు గుర్తించుకుని వాటికి నిమగ్నం అరవించి ఏదో మారు అ ఇంకంటే దీనిని ఉండవచ్చుకదా? కనక కొత్త అనాభవంకోసము యుద్ధాలు ఎన్ని చేసా చెయ్య తలపిందే."

"బ్రాహ్మకంటే ఎక్కువ యుద్ధాలు చేసిన వారూ ఉన్నారా?"

"యూద్ధంలో చేశారో లేదో కాని సైన్యంలో చేశారు. యుద్ధాల్లోని అమెరికాకి కమండ్రు అయిదుమీద తెలిస్తే త్వరిత వెయ్యడానికి అయిదు

యుద్ధాలు చేశారు. 1852 లో హ్యూయార్లు నగర వరక్తుడు సైన్య పేర్ల యుద్ధాల్లో అమెరికాని కలిపి కేలిఫోనియా వెయ్యాలని సంకల్పించాడు. 1857 లో నాలుగువందల మైళ్ళ కేలిఫోనియా వేసరికి కేలిఫోనియా తెగిపోయింది. అందుకు లక్షల దండ్లు నమండ్రంపాలు. 1858 లో అట్లాంటిక్కు నమండ్రం మధ్యకి వెళ్లి ఒక వంద అయి ఇంకోకటి ఇలా కేలిఫోనియా వేసుకుంటూ పోవాలని స్పృహ. మూడు మైళ్ళ పేసరికి కేలిఫోనియా తెగిగివెళ్లి వచ్చి చేశారు. రెండు వందల మైళ్ళు చేశారూ తెగింది కేలిఫోనియా. యుద్ధం వదలలేదు సైన్య. జాకెట్ మళ్ళి యుద్ధించాడు తిమింగిల దాదా, మంతు కొండల అపాయాలూ వర్షవా తిగలు తెగిందా తంటాలు పడి చేశారు వెంటాడినా. అగస్టు 1, 1858 లో కేలిఫోనియా పూర్తి చేశారు. అది పని చెయ్యలేదు. మళ్ళి వెయ్యకోలే తెగింది. మళ్ళి పేస పూర్తి చేశారు.

"మహా నమండ్రానికి అడ్డంగా తిగ వెయ్య యము మూలతో?"

తెగినతీగలు తియ్యడానికి 30 యుద్ధాలు పట్టేయి.

"మలేరియా అనే తిల జ్వరము దోహదము వల్లనేనా ముషిముని ముషికి వ్యాపించేదో అన్న నమన్యను తిర్చడానికి పట్టేయి దాక్టరు రోవర్లు రావ్ వేయక మించిన దోహదానికి వాటి కరి తంతో అయిదుమూ వారికేడు."

"లేవీకోసమా?"

"మలేరియాని కలిగించే క్రిమికాసము. 1878 లో శ్రాంతి సైన్యంలోని వర్షను లావెర్న్ మానవ రక్తంతో మలేరియా క్రిమిని కూరి చెప్పెడ. అ క్రిమిలూ మానవుడితో ఎలాగ ప్రవేశించి ఉంటాయి అన్న ప్రశ్నకి ప్రిట్ కే మేన్సు "రోహంకాట్ల ద్వారా" అని మూచించాడు. అది నిజమా కాదా అని రోవర్లు రావ్ కోధించాడు. దోహదాన్ని పట్టి రకాలుగా విభజించుకుని, ఈ రకమూకోమా వారికిని రోహంకాట్ల లేదని ప్రిట్ క్రాస్టెని క్రింద చూస్తూ పరిశీలించాడు. "ఒక రకంలోని వాటినే మళ్ళి మళ్ళి పరిశీలించ యము ఎందుకూ?"

"వాటిలో ఏ దోహ మలేరియా రోగిని కుట్టి వెక్కురుపిస్తోందో అన్నిటిని చూడకపోతే ఎలాగ?"

"దొరికిందా రివెలతో?"

"అ. 'ఎనాఫెలిసు' కుటుంబానికి చెందిన దోహ కడుపులోని చెల్లని జీవకణాలలో గుండ్రని నల్లని క్రిమిలు—లావెర్న్ వర్ణించినట్టివి—కనబడ్డాయి. మర్నాటికి అవి కొంచెం పెద్దవయ్యాయి. అ రకపు దోహల్నే ఇంకా పరిశీలించి దోహ కడుపులోని దాని 'కుట్టెమూడి' వరకూ ఈ క్రిమిలు వయ వింపడము కనిపెట్టాడు రావ్."

"అబ్బ. ఎంత శ్రమ? ఎంత వేపకా?"

"సెప్టెంబర్ 1 వయి రోగ క్రిమిని శరీరంలోనే పట్టుకుని హత మార్చేమందుని—సెప్టెంబర్ 1 వయి 606 ప్రయోగాలు అంటే యుద్ధాలుచేసి కనుక్కున్నాడు. అలాగే 914 ప్రయోగాలుచేసి 'మనోల్టరేషన్' కనుక్కున్నాడు. ఈ మందులతో ప్రయోగాల సంఖ్య కూడా చెప్పి ప్రకటించాడు."

"నొప్పు కోసమా?"

"కాదు. యుద్ధాలు ఇన్ని చేయవలసి వచ్చింది. దీనికి సమా, విజయము లభించేదాకా యుద్ధించ వలసివడే" అని వీలాటి వారికి వాటివారికి తోత కావడానికి....దాక్టర్ సెల్మన్ వార్నర్ మట్టి లోపి మాక్స్ క్రిమిలూ మానవుల రోగానికి గల సంబంధాన్ని కోధించాడు. 1939 లో ఏప్రిల్ 1 మైన్ అన్న ఒక క్రిమి సంపూర్ణ మందు పట్టుకుంటే గాని, అది శరీరానికి అపాయకరే అయింది. తల వాత పరివేయ మట్టి కొంపిల్లు పరిక్షించాడు. వేయమూతము రోగ క్రిమిల్ని చంపే యా, మారు మట్టుకే నిలవకే పాడైపోకుండా తట్టుకున్నాయి. పదిమాత్రమే వింగడించి వర్ణించవలసివని కనిపించింది, మూడు వారాలు ఏళ్ళకి స్త్రోమైట్ మిమి చాలా, మూడు వారాలు ఏళ్ళకి స్త్రోమైట్ మిమి ఒకటే రాలు పట్టికి అగింది. "పెనెసిలినుకు లోగిని రోగ జీవుల్ని కొచ్చిటిని ఈ స్త్రోమైట్ మిమి హతమార్చింది. రాజయక్ష్మ రోగానికి ఇది తక్కుగా పని చేసేదీ, మహామారికి పనికి వచ్చింది."

"సైన్యంలోనేనా ఈ వేపకా? లేక ఇతర కారణంమానా?"

"యూండర్వును అన్న అమెరికాను భౌతిక కాస్త్ర జ్ఞుడు ఏళ్ళ మయూలాలు కరణాలు తన వ్యాకోణ మేళు యంత్రముతోంది దాటుతూన్నప్పుడు పట్టాని రెండు లక్షల ఫిలోగ్రాఫుల యుద్ధ లాభంగా తీసుంచాడు యంత్రముచేత. ఎని మిది ఫిలోలతో ఫిల్డ్రాను అన్న కొత్త కణము ఎలక్ట్రాను ప్రతిఫల్యి యొక్క దారి కనబడింది. అది అయినకు వోషిల అహమానము వేచ్చింది."

"వారు మహాఎథో, చాలా తెలిసింది."

"ఎందుకీ?"

"సాధించ వీలయిన వరమార్థముకోసము అకాదా యుద్ధము చేస్తూనే ఉందా అని."

"తక్కుగా చెప్పవు సైన్యానికైతే విలివి."

ఉత్తమ చిత్రానికి నిర్వచనం ఏమిటి? 'గంపెరాలియా' మీద నాలుగు మాటలు...

ప్రపంచ దేశాలన్ని ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఒక పెద్ద 'ఫిలిం ఫెస్టివల్' లో అతి చిన్న దేశానికి చెందిన (అ) సిద్ధాంత చిత్రం 'గంపెరాలియా' ఉత్తమంగా ఎన్నికయిందనిగానే ఫిలిం ప్రజలు అంతా ముక్కు మీద వేలేసుకున్నారు. 13 దేశాలకు చెందిన 19 'పేరి' చిత్రాలతో సుంప శ్రీపత్మ తోరాయ్ అభ్యర్థించిన ఏకైక చిత్రం. చివరకు నిర్ణయించిన ఈ 'గంపెరాలియా'కి బంగారు మెడలిని బహూకరించారు.

'గంపెరాలియా' అనేసింహళ పదానికి 'గ్రామం మార్పు' అని అర్థం. 'తెన్నె' జేమ్స్ గెరిస్ అనే సింహళ దర్శకుని అభివ్యక్తికి ఈ గంపె లియా.

ఈ చిత్రాన్ని వివరణాత్మకంగా చూచిన ఏ విమర్శకునికైనా ఎదురయ్యే మూడు ప్రశ్నలు - ఉత్తమ చిత్రానికి నిర్వచనం ఏమిటి!

సరే! ఈ సీక్వెన్స్ చిత్రాలకు ఉంటుందా లేక ప్రతి పరిస్థితికి మారుతూ ఉంటుందా? చిత్రంలో ఏ ఏ అంశంపై ఆధారంగా చేసుకొని ఆ యా చిత్రానికి ఏ ఏ అంశాన్ని అంచనా వేస్తారు?

* * *

సియోల్ యువకుడు సుమన్ కృష్ణాడు 'పేద' వాడు కావటం మూలంగా కేవలం ప్రయాణికులు చెప్పుకొంటూ చీకట్లో ఉంటాడు. తాను చదువు చెప్పుతున్న సరికి అనే అమ్మాయి తనను ప్రేమిస్తున్న సంగతి అతనికి తెలిసి, ఏమీ చేయలేక పోతాడు. విధివశాత్తూ, గంపె మహాకవి భార్య అవుతుంది.

నందా భర్త జీవనాంతరాలం భార్య దగ్గరే ఉండి, తరువాత జీవనోపాధికాసం ఉద్దేశ్యంగా వేర్వేరు ఎత్తుకొంటూ మరో పూరికి వెళు తాడు. రెండు పంపత్తులవరకూ జీవనాన ఎక్కడ ఉన్నది తెలియకపోవటంచేత, చివరకు నందా ఒక్కడే పంపింస్తుంది, జీవనాన జాడ తెలిసికొనేందుకు. ఫలితంగా జీవనాన చనిపోయాడన్న సర్వనూనం వస్తుంది.

ఈలోగా సియోల్ పట్టణానికివెళ్లి వచ్చి కంపెనీలో పెద్ద హోదా సంపాదించి రక్తస్పర్శ తొలి అవుతాడు తన పూర్వ ప్రేమికుడైన సియోల్ నే నందా తిరిగి నివాసం చేసుకుంటుంది కొంత కాలం సుఖంగా వైదిన వీరి కాపురంలో కొద్దిగా అంతరీక్ష ప్రారంభమవుతుంది. ఒకప్పుడు సియోల్ అయిటికి వెళ్లి సనమయంలో "మీ భర్త జబ్బుగా ఉన్నారా? అలా అన్నట్లంటే" అని తెలిగ్రం ముందు. నందా అక్కడికి వెళ్లగానే అప్పుడే మరణించిన 'జీవనాన' కనుపిస్తాడు. ఆ సన్నివేశాల్లో తాను చేయ గలిగిందేమిలేక మౌనంగా ఇంటికి తిరిగి వస్తుంది. సియోల్ ఇంట్లో ఉంటాడు.

సియోల్ నందాలమధ్య ఇటీవలగా జరిగినకొంత అలజడికి కారణం జీవనాన బ్రతికి ఉండటమే. ఈ సంగతి నందాకు తెలియదు. జీవనాన పేదపూర్తి ఉన్న సంగతి తనకు మునుపే తెలుసునని సియోల్ చెప్పటంతో నందాతోబాటు ప్రేక్షకులూ కూడా దిగ్భ్రాంతి చెందుతారు. సియోల్, నందాలు మళ్ళీ సుఖంగా ఏకమవుతారు.

ఇందులోని కథ మరొక సమావేశం. ఈ సమావేశం ఇంత అంతా అని చెప్పటానికి విశేష సంత వికృతంగా ఉంది. కొన్ని పందర్బాలలో కేవలం సమావేశాన్ని ప్రమాణంగా వెలకొల్పేందుకే కొన్ని అసమావేశాలున్న సన్నివేశాలను పెట్టారని కూడా అనిపిస్తుంది.

ఇందులో ముఖ్యపాత్రధారి లిద్దరే. ఒకరు సియోల్, మరొకరు నందా. ఒకే ఒక నెలలో పూర్తిగా బియ్యంపై చిత్రం ఇది.

పాటలలేవు. అటలు లేవు బహుశా ఇంకా ఎక్కువగా వాస్తవికతను సృష్టించాలనే ఆరాటంతో పాటలను, అటలను ప్రవేశపెట్టి ఉండక పోవచ్చును.

దర్శకుడు తెన్నె జేమ్స్ 'సెరిస్'కు ప్రారంభం మంచి 'వాస్తవికత' అంటే ప్రాణం తన తొలి చిత్రాల్లో 'రెకావ'లో 'పందే'యా'లో కూడా వాస్తవికతను చొప్పించి, ఎవ్వరూ పొందినట్టి కొత్త రూపాన్ని తీసుక రావటంలో, ఆయన సేర సినీపితల్లో మారా మోగిపోయింది.

కానీ ఒక్క ప్రశ్న... ఉత్తమ చిత్రానికి విస్తారం వాస్తవికత ఒక్కటేనా? 'వాస్తవికత' కొరవడిన చిత్రాలన్నీ ఉత్తమ చిత్రాలుకావా? ఈ వాస్తవికతకు మరియేదేమి అక్కర్లేదా?... అన్న ప్రశ్నలూ ఈ చిత్రం చూచాక ఉదయించక మానవు.

ఉదాహరణకు ఒక సినిమాని పాత్రను సృష్టించాలి ■ సినిమాడు రోజూ మూల్యం ఎంతా చేస్తాడు? వాటన్నింటినీ 'వాస్తవికత' పేరుతో 'వెల్యూ లాండ్' మీదికి వ్యాపారం ఎంతవరకు సులభం జనం?

ఇది అంతే. వాస్తవికత పరిధి అమా అధిక విరివింది ఈ చిత్రంలో.

మొదటి భర్త జీవనాన చనిపోయాడని తెలిశాక ఎంత తెలివి కలగ్తేనా ఒక-1, రెండు మార్లు ఆలోచించుకోకుండా మళ్ళీ వెళ్లి చేసుకోదు.

స్వయం నిర్ణేతల పంపుం అధ్యక్షుడు ప్రియంట్ ఉన్న కళారూపు సత్యజిత్ రాయ్ 'వాస్తవికత'కు పేరెన్నికగన్న వాడు గనుక ఈ 'గంపెరాలియా' ఇంతటి మార్గాన్ని పొందింది.

ఇంకా 'వాస్తవికత' ఎక్కడ దొర్లిపోతుందోనని నటి నట్య లిద్దరూ కొన్నిచోట్ల నటించటం మానే కొద్ది ముఖ్యంగా సియోల్ మొదటినుంచి మున్

తివ్వేమిటాగా కనుపిస్తాడు. అతను ఎప్పుడూ పంతోపిస్తాడు ఎప్పుడూ దుఃఖపడతాడు ఎవరికీ తెలియదు. అంటే చిత్రం సమాజంగా ఉండాలనే నెపంతో ఎక్కి నటించు కూడా బంధాలు ఎదురున్నమాట.

నందా పాత్రధారి పుణ్యహీన్ జేమయా మొదట్లో పెళ్లికొకమందు... ఏ ఒక్క సన్నివేశంలోనైనా పెళ్లి కావలసిన చిన్న పిల్లగా కనిపించదు. పోనీ పెళ్లి అయిన తరువాతనైనా అవెలో ఎలాంటి మార్పు రాకపోవటం ఎవరీ విడ్డూరం. కానీ, చక్కని చిత్రాభివ్యక్తి, అహోరూపైన మూలం ఈ పాత్రకు వచ్చి బిచ్చం.

దైత్యులను గురించి వ్రాసిన అధికారం, అవకాశం వాకులేదు. కారణం ఈ చిత్రాన్ని సింహళ భాషలో తీశారు. ఆ భాష వాకు రాలేదు. ఎలాగైనా కనిపించనంతవరకూ వినిపించనంతవరకూ సంభాషణల కృష్టంగా ఉన్నాయి. (భాష తీరే అంత కాదోలా!)

చివ్ గ్రేస్ అభూతమే. కారణం : ఈ సినిమా చూస్తున్నంతసేపు మనం సింహళ దేశాన్ని చూస్తున్నట్లు, అక్కడ ప్రజలతో మనమే మూట్లాగా అనుభవం అనిపిస్తుంది!

కథ చాలా గొప్పది ఈ కథ తిరిగిన మలుపులూ అసమాన్యమైనవి. కథకునికి నిజ భూమి అర్పించాల్సిందే!

సింహళదేశంలో చిత్రరంగం బాగా అభివృద్ధి చెందలేదు. అలాంటి స్థితిలో ఈ చిత్రం మెక్సికో రావటం ఎక్కి ప్రేక్షకులకు అర్థమై పంపటం, 'దింగారు' వెంటి' చేపట్టటం సింహళ దేశానికి నిజంగా గొప్పమే! కానీ, ఒక్కసంగతి ఈ చిత్రం లోని కొన్ని తొపాలకు సమాధానంగా అక్కడ చిత్రరంగం బాగా అభివృద్ధి చెందలేదని చెబితే మన లోప మవుతుంది. కారణం ఏమంటే చిత్రాల గీపుతనం విస్తరించేందుకు ■ యా చిత్రాలనే పరిశీలించాలి, ఆ యా దేశంలో చిత్రరంగం పరిస్థితి గమనించకూడదు.

చిత్రంలో సన్నివేశాల క్రమంగా ఒక దానితో మరొకటి చేరిపోతాయి. గుర్తొందలోని గుర్తొల్లాగా గమనీయమైన యాంబు దీని మూలంగా కథ నడిచిన తీరు దెప్పి తింటుందిరదా! అయినా, ఇప్పటివరకే అభివృద్ధి చెందుతున్న సింహళ చిత్ర రంగం ఇంతటి మంచి చిత్రాన్ని ప్రసవించేందుని ఆశించవూ. అందువల్ల 'గంపెరాలియా' ఒక ఫాన పజిలయ్యే.

మనసుకు సచ్చిన కొన్ని

దృశ్యాలు

మేష్టరూ ప్రావేళు అవుతూ ఉంటారు. అమ్మాయి నందా వింటూ ఉంటుంది ఒకే ప్రేమికుల కథ. ప్రేమికులూ, అంతర్భూతూ సమాన్యం కుదరదని పొందాకం ఈ సన్నివేశంలో వాయికా వాయకు లిద్దరూ ఎంత బావున్నారు.

నందాకు వివాహమవుతుందని తెలిసికొన్న సియోల్ సమాధివాసం, ప్రవర్తన రమ్యంగా ఉన్నాయి.

భర్తకు బాబుగా ఉన్నదని తెలిసి, అప్పటికి వెళ్లగానే మొదటి భర్త 'జీవనాన' కనిపించిన

బృహత్ బిల్గి జరిగినట్లుంది. జనాభా ప్రతికి ఉన్నట్లు నాకు ముందే తెలుసుని ఏయిత్. చెప్పిన పనిచేసే ఎంతో మృదువుగా ఉంటుంది. చివరకు ఇద్దరూ ఒకటయిపోయిన దృశ్యం చాలా సహజంగా ఉంటుంది.

మృత్యుగా రజతోత్సవాలు, స్వర్గోత్సవాలు జరుపుకొంటున్న భారతీయ చలన చిత్రరంగం ఇంక బిల్గిని పెద్దబాం ఇక్కడనే పెండ్లియాడే మీదికి ఎక్కిస్తున్న తరుణంలో 'గంపెరాలియా' లాంటి చిత్రం రావటం ముదానం.

జీవిత సత్యాల వెన్నెంటి చాటే చిత్రం ఇది. ఈ చిత్రాన్ని చూస్తున్నంతసేపూ ప్రేక్షకుడు, తన కథనో, లేక తన పాత్రుగింటివారి కథనో చూస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది. అదే ఈ చిత్రంలోని గొప్ప తనం.

'ఇండియాలోని ఫిలిం ఫెస్టివల్'లో మరొక దిన్నే ఊరి రూపొందించిన కళాఖండం పట్టాభి షేకం చేయించుకోవటం ఇక్కడి తిర్మాటకు, తిర్మాటకు గౌరవనీయమో? దీని ఈ సంఘటన నుంచి ఏదైనా నీలిని చేరబుకోవటంతో మృదువుగా చెప్పివెళ్ళాలి. తిర్మాటకు ఈ దక్షిణ దేశంలో ఉన్నారా?

* * *

ఎవ్వడెవ్వడు వస్తాడోనని ఎదురు చూచిన 'ఇంటర్నేషనల్ ఫిలిం ఫెస్టివల్' ఉత్సవాలు చుడి, చప్పుడూ లేకుండా జరిగిపోయాయి.

అంతర్జాతీయ స్థాయి ఉత్సవ చిత్రాలు మన దేశానికి, మన దగ్గరకు వస్తున్నాయంటే ఎంతో జాగ్రత్త చూస్తాము. అది సహజం!

పరిశోధనాత్మకం ఈ ఉత్సవాలు ఢిల్లీలో ప్రారంభమయ్యాయి. దేశం నలుమూలలనుంచి 'ఫిలిం ఫెస్టివల్' ఈ ఉత్సవాలు వెళ్ళారు. రాష్ట్రపతి దాక్షిణి రాజ్యస్థాన విజిలి ఆరంభించి, ఉపరాష్ట్రపతి దాక్షిణి జనీర్ హుస్సేన్ విజిలి మంగళం పలికారు. వివిధ దేశాల ప్రతి నిరులు ఈ ఉత్సవాలు హాజరయ్యారు.

ఉత్సవాలు ఆ వూరూ, ఆ వూరూ తిరిగి ముందు మద్రాసు కూడా వచ్చాయి. కాంతి దిబ్బి టర్లో ఈ ఉత్సవాలను మద్రాసు గవర్నర్ శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర్ ప్రారంభించారు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ భక్తవత్సలం అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ పి. బి. శ్రీనివాస్ ప్రారంభంలో కార్యక్రమం ఆరంభమయింది. పెన్సర్ అధికారి కాపితిగూరు ఇతర దేశాల ప్రతినిధులను పరిచయం చేశారు. శ్రీ వాగడెడ్డ వందన సమర్పణ చేశారు.

ప్రతినిధులు మగంలో మాకం చేసిన నాలుగు రోజులపాటు ఫుల్లో ఆక్స్ డక్కుడవెంటిలో చేరుకుని జరిగింది. ఆక్స్ డ చేసిన వారంతా చేతులు చేతులు కలుపుకొని 'ఓహో, ఓహో' అనుకొన్నారు. అది అంతటితో ప్రతి.

భారత, మగంలో ఆక్స్ డక్కుడ కొన్ని రియో ఆర్లో కొన్ని చిత్రాల్ని ప్రదర్శించారు.

'ఫిలిం ఫెస్టివల్' కేవలం ఈ కార్యక్రమానికి పరిమితం చేయబడిందన్నమాట.

ప్రభుత్వం యొక్క ప్రమాణ పాత్రతో విద్య పొందడం ఈ 'ఫిలిం ఫెస్టివల్' రూపం మొత్తంమీద ఆశీర్వాదంగా కనిపించదు. కాగా, పాగా ఇండియాలోని ప్రధాన మైన ఫిలిం కేంద్రాలు మద్రాసు, కలకత్తా బొంబాయిలోని 'ఫిలిం వ్యాపారస్తులకు' విదేశాల ఫిలిం ఫెస్టివల్ పరిచయాల అయ్యాయి.

ప్రభుత్వ రంగంలో, ఇంతటి వ్యవ ప్రయాస కొనర్చి జరిపే ఇలాంటి ఉత్సవాలు ప్రజా శిశువులంగా క్రమమైన పద్ధతిలో జరిగినట్లు యితే ఇంకా బాగా జరిగవచ్చును.

ఇతర సమయాల్లో విజిలి మాటికి 'ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సు'లను ఏర్పాటుచేసే ప్రభుత్వ సమాచారకాళ ఈ సందర్భంలో కనిపించడం ఆపరికాగిషి నలునా ఏర్పాటు చేయలేకపోయింది. విదేశాలలో చిత్రాలను గురించిన వివరాల 'ప్రచురణ' అంతకన్నా లేవు.

'ప్రెస్ ఫెస్టివల్' మేన్స్ బ్యూరో వారు విలేజరు లకు ఇచ్చిన 'పాట'ల కూడా కొన్ని రియోలు గ్లో చెల్లని మంగళి సమాచారకాళ 'ఫెస్టివల్' ఈ సరికయినా తెలిసి ఉంటుందని అనుకుంటాను.

'ఫిలిం ఫెస్టివల్' మొత్తంమీద ముఖ్య బాగా ఆకర్షించిందల్లా మద్రాసు పిరుల్స్ సినిమావారి కార్ల పత్రికపై తరచుగా ఆక్స్ డక్కుడ ప్రాసెక్ టండ్' కావటమే! ఇదే 'ఫిలిం ఫెస్టివల్'కు సంబంధించిన గొప్ప విశేషం!!

వాస్తవికతకు ఆరాధకుడు శ్రీ సత్యజిత్ రాయ్

అసమగ్రమైన ఏర్పాట్లతో మద్రాసులో ఫిలిం ఫెస్టివల్!

బహుమతుల వివరాలు

సింహా దేశానికి చెందిన 'గంపెరాలియా' అంతర్జాతీయ ఉత్సవ చిత్రంగా ఎన్నికయింది. థెవర్ జేమ్స్ పెరెస్ అధ్యక్షాన తయారయిన ఈ చిత్రానికి భారత దేశపు విన్నపైన 'జంగలు వెలిలి' విగ్రహాన్ని ఉపరాష్ట్రపతి దాక్షిణి జనీర్ హుస్సేన్ బహూకరించారు.

ఉత్సవ పంక్తిపై చిత్రంగా క్యాబాకు చెందిన 'ఫెక్స్' ఎన్నికయింది.

'ఫీవర్ ఫిలిమ్స్'కు సంబంధించినంతవరకు 13 దేశాలకు చెందిన 19 చిత్రాలు టెలిలో పాల్గొన్నాయి. శ్రీ సత్యజిత్ రాయ్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటుచేసిన వ్యయ విధ్వంసం సంఘం 'సై పంట్' మ్యూజ్ట్ చిత్రాలను బహుమతులుగాను ఎన్నిక చేసింది.

పంక్తిపై చిత్రాలకు సంబంధించినంతవరకు 23 దేశాలకు చెందిన 28 చిత్రాలు పాటిహ్ పాల్గొన్నాయి. ఈ చిత్రాల వ్యయ విధ్వంసం

మూడు చిత్రాలను మాత్రమే బహుమతులతో ఎన్నిక చేశారు.

ఫీవర్ చిత్రాలలో ఉత్సవ సలహకు వెండి వెలిలి విగ్రహాన్ని బింగళి చిత్రం 'విల్డన్ ఫై కతో'లో బదుగురు సీట్ మణులు—పర్మిటాబాగోరూ రూమాగుమ కామర్డా, ఛాయాదేబి, భారతీదేబి, రేజా కారాయ్కు లభించాయి. ఉత్సవ సలహకుగాను రష్యన్ సటుడు యోగిని తెవోకు, లభించింది.

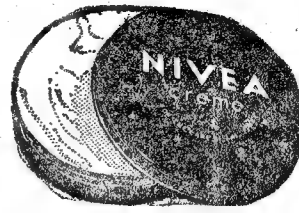
జపాన్ చిత్రం 'కుడె జి జిట్ లిట్'కు ఈ ఉత్సవాలలో ప్రత్యేక స్థానాన్ని ఇవ్వటం జరిగింది. 'విలపైన కథ' ఈ చిత్రంలోని ఆకర్షణ అంటారు. వ్యయ విధ్వంసం.

కలకత్తా క్లబ్ వారు నిర్వహించిన 'నింగర్ ఫై గో' అనే బహుమతి శ్రీ యన్. సుబ్బెయ్యి నిర్వహించిన "అండ్ మైల్స్ టు గో" అనే పంక్తిపై చిత్రానికి లభించింది.

-డా. శిరాణు ప్రకాశం*

మీ చర్మానికి తగినది

నివియా

ఇదే మీ చర్మానికి కావలసినది

నానా క్రిమ్ లో "మున్డెట్" — అద్వితీయమైన
వహజ ప్రకృతి పదార్థము నందిది ఉన్నది. రోజూ
స్నానం వల్లను, ఎండ, వాన, గాలిలో ఉరుగుచుండుట
వల్లను గోల్పోవునట్టి మీ చర్మముందలి నమ్రదంప
అది నమ్రకూర్చుకుంది. నివియా మీ చర్మాన్ని
శుభ్రువుగాను, యౌవనయుతమైన ఆరోగ్య
చింతగాను వుంచుతుంది. మీ చర్మానికి వాతదగినది
నివియా — ఇప్పుడే !

నానా... ఇవిదొవయు క్రిమ్ క్రిమ్

నానా... ఇవిదొవయు క్రిమ్ క్రిమ్

ఇండియాలో పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: జె. ఎల్. మారినన్, నన్ & కోన్స్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
పోస్ట్ బాక్సు నెం. 1746, బొంబాయి-1

అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారి 'నేను చూచిన అమెరికా' పుస్తకాన్ని మంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డి విడుదలచేసినవృత్తి చిత్రం

అక్కినేని అమెరికా అనుభవాలు

“నా సమీపంలో అమెరికాలో మూడు వారాలు, అలా కాయలుగా వర్తిల్లుతోంది. సంగీత, సాహిత్య కళలుకు, చుని చిత్రాలకు, తెలివితేటలు—అన్నిటికీ దీర్ఘ స్థాయిలో ఉంది. వాటికి కళా కారణము అందిస్తోంది.”

“అమెరికాలో మొత్తం రెండు వందల యూని వర్సిటీలుంటే, నూటికి 80 వంతుల యూని వర్సిటీలలో నాలుక కళతో కోర్సులున్నాయి. మొత్తం కరిక్యులమ్లో నూటికి 15 వంతులు నాలుక కళకు సంబంధించింది.”

“ఈ కోర్సులలో వేర్వేరు విభాగాలున్నాయి. వాటిలో వాచికం, ఆంగికం, డిరెక్టింగ్, నాలుక తనన, నాలుక ప్రయోగం, చిత్రలేఖనం, శిల్పం దీక్షినింగ్, స్టేజీ, టెలివిజన్, ఫిలిం టెక్నాలజీ మొదలయిన విషయాలు చేర్చబడ్డాయి. అధ్యాపకులు సమర్థులు, అనుభవజ్ఞులు అయినట్లుంటారు. ప్రతి విభాగంలోనూ అనాటివరకు కనిపిస్తున్న అధునిక విశేషాన్నిపని బోధిస్తారు.”

“నేర్చుకునేది నాలుక కళ గమక, కలిమైన రూప్, టైంట్‌గిల్స్ ఉండవు. అలా పాంఠా పాంఠాగా జరిగిపోతున్నట్లు కనబడుతుంది.

‘దియోటర్ కోర్సులలో మూడు గ్రేడులున్నాయి. మొదటి డిప్లొమా ఆఫ్ ఫైన్ ఆర్ట్స్

(బి.ఎస్.ఎ.) రెండోది మాస్టర్ ఆఫ్ ఫైన్ ఆర్ట్స్ (ఎం.ఎస్.ఎ.), మూడోది డక్టర్ ఆఫ్ ఫిలాసఫీ (ఫి.హెచ్.డి.) ఈ గ్రేడులలో ప్రవేశించగోరే ప్రతి విద్యార్థికి కొన్ని కనీసపు విద్యార్హతలుండాలి. ముందుగా పెద్ద ఎత్తున ఒక పరీక్ష జరుపుతారు. అందులో విద్యార్థి తెలివి తేటలనుబట్టి ఏ గ్రేడులో చేర్చుకోవలసింది, ఏ పద్ధతిలో చేర్చుకోవలసింది నిర్ణయిస్తారు.”

అమెరికాలో నాలుకకరంగం అభివృద్ధికి తీసికొంటున్న కొన్ని చర్యలు ఇవి. ఈవిధంగా అమెరికా ఆదర్శప్రాయం అవుతోంది. ఈ విషయాన్ని “నేను చూసిన అమెరికా” పుస్తకం చదివి తెలిసికోవచ్చు. దీని పీఠికలందు శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు రచించారు. జ్యోతి బుక్స్ వారు ప్రచురించారు.

శ్రీ నాగేశ్వరరావు తన అరవై రోజుల అమెరికా వర్యటన విశేషాలను నూరు పుటల గ్రంథంలో పొందుపరచారు. దీనిని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక శాఖ మాత్యులు డాక్టర్ సురే చెన్నారెడ్డి జనవరి 15 న రేడియో విజయవాడలో అవిష్కరించారు.

ఈ అవిష్కరణోత్సవ సభకు అమెరికా సమాచార శాఖకు చెందిన పాంప్యూతిక విభాగ అధిపతి (సూర్రావు) శ్రీ రాంరెడ్డి గార్డినర్ అధ్యక్షత వహించడం విశేషం. ఈయన ముద్రాపాత్ర

క్షేత్ర పరిపాలనకు విశేషం. ఈయన ముద్రాపాత్ర ఈ ఉద్యోగంలో చేరి, అప్పటికి మూడు వారాలు మాత్రమే అయింది. ఉద్యోగంలో ప్రవేశించాక మూడు తుపాళ్లైన మొదటి పర్యటన—జపాన్ ఇదే.

“నా జీవితంలో ప్రప్రథమ పర్యాయంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వచ్చాను. ఇక్కడికి వచ్చి మిమ్మల్ని సందర్శించి కలిసికొనడం ఎంత ఆనందంగా ఉందో తెలుస్తోంది” అన్నారు శ్రీ గార్డినర్ అధ్యక్షత వహిస్తూ.

శ్రీ గార్డినర్‌కు ఈ సమయాన్ని శ్రీ చెన్నారెడ్డి బాగానే వినియోగించుకున్నారు. అందులో ఆయన కోర్సె ఎంతవరకు సఫలం అయిందో చూడవలసి ఉంది.

“పరికరాల్ రూపంలోనూ, ఇతర విధాలుగా గాని అమెరికా సమాచారం అభివృద్ధి, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ప్రతి జిల్లాలోనూ ఒక్కొక్క దియోటర్‌ను ప్రభుత్వం నిర్మిస్తుంది. దీనికి సంబంధించి ప్రతి పాఠశాల ఏనుగునా వస్తే, వచ్చే బడ్జెట్‌లోనే కొంత ధనాన్ని కేటాయిస్తాం కూడా.” అన్నారు శ్రీ చెన్నారెడ్డి.

తాము మన చిత్ర పరిశ్రమకు ప్రతినిధిగా అమెరికాలో వర్యటించినందున, ఈ కళాపాత్రానికి ఆ దేశంలో చూసింది హానిపట్లు ఏనెరిందడడో ఈ పుస్తకం లక్ష్యముని శ్రీ నాగేశ్వరరావు అన్నారు. ఈ పుస్తకంలో అక్కడి పీఠికా పరిశ్రమను గురించి ఉన్నది చాలా స్వల్పం. నాలుక రంగాన్ని గురించి ఈయన చాలా రాశారు. పరిశ్రమలో ఫిలిం పరిశ్రమతో జరిగే ప్రతి ప్రక్రియ, తయారయే ప్రతి చిత్రం ఎప్పుటిప్పుడూ మన దేశానికి మున్నెముక కనుక, అదే పీఠికా సలహాకు మన దేశంలో మన నలులతో సమానమైన పేరు ప్రఖ్యాతులుండడంనల్లా పరిశ్రమకు సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్య విషయాలు తప్ప అక్కడ ప్రత్యేకించి చూచి చెప్పింది లేదని శ్రీ అక్కినేని భావించారు.

ఈ పుస్తకంలో 12 పేజీలలో ఫోటోలను ప్రచురించారు.

‘ఇరవై కొట్ల కళా నాయకులు’, ‘సమీక్ష నటులందరి’, ‘రంగస్థల రాజధాని’, ‘అయోమయ నడ’, ‘నిజమైన జర్నలిజం’, ‘నాలుక విశ్వ విద్యా పీఠాలు’, ‘మన చిత్ర రాజధాని’, ‘ఏంటిం తల్లి మానికం’ (డిప్లొమాలో) మొదలైనవి ఈ పుస్తకంలోని ఉన్న శీర్షికలు. తమ లండన్, హాంకాంగ్, సింగపూర్‌లలో పర్యటనలను కూడా ఈ పుస్తకంలో రచయిత పొందుపరచాడు.

చెన్నారెడ్డి దంపతులకు, నాగేశ్వరరావు దంపతులకు, సభాభ్యుక్తులకు శ్రీ గార్డినర్‌కు ప్రచురణ సంస్థలూ మాతన సరస్వతిని బహూకరించారు.

శ్రీ పి. సుబ్బారావు పంపిన సమర్పణ చేశారు. ఈ సభలో పాల్గొనేందుకు అమెరికా సమాచార శాఖ (మద్రాసు)లోని తెలుగు విక ఎడిటర్ శ్రీ బి.ఎస్.ఆర్. కృష్ణ కూడా ప్రత్యేకంగా వచ్చారు. పుస్తక ప్రముఖులు చాలామంది సభకు హాజరయ్యారు.

సరంగమాల వి.వి.కె.రంగాశాస్త్రి

“పాండవవనవాసం” లో బాకు నవ్వుని చించి రెండు. ఒక పాట పల్లవిలో “హిమగిరి వాగులు” అనే పంకర పమానం ఉండటం అర్థం ముఖ్యం అనుకుంటే మధ్యన ప్రత్యయం చేర్చి “హిమగిరిల పాగులు” అనే మూత్రలే ముఖ్యం అనుకుంటే ‘మంచు మం పాగులు’ అనే పంకరంగా, మిజ్ దళంగా వ్యాకరణ మూత్రాను సారంగా మార్చుకోవచ్చునుగా! ఈ పంకర పమా వోల్తున్నవైన బాధను ద్విగుణీకృతం చేస్తున్నది ఈ పాట వ్రాసినది పీరియర్ నమ్మదల పర నవ్వుని కనులాకర కామేశ్వరప్రసవం పక్కలు కావటం తెలియనివారు తప్పుచేస్తే చూపి చూడ నట్లు పూరుకుంటాం చెప్పగలిగితే చెప్పుకాం తెలిసినవాళ్ళే, ఒకరికి చెప్ప గలిగిన వాళ్ళే చేస్తే ఇంతా చేయగలిగిన చేమిటి? తలవంచుకోవటం తప్ప!

ఇందులో నవ్వుని నాటిలో రెండవది దుర్యోధనుని సభా మండిరంలో ఇద్దరు వర్తకీయములు నాట్యం పేరిట చూపిన వికారమైన అంగవిన్యాసం అనలు హిందుస్తానీ బాణీలో చేయబడ్డ వరసే బాగులేదు కాని అది పంగీత దర్శకుని ఇష్టం ఇష్టం లపై ఆదారపడి ఉంటుంది కన్నక దానివి గురించి పెద్దగా చెప్పుకో నవసరంలేదు కాని కంటికి అతి అవహ్యంగా కనుపించింది భరత నాట్యపు డమ్మలు బలవంతంగా తొడగొడిచిన ఆ అనిన్యా

సృత్యం. వితం ముమ్మసి వికృతహతాం ఒడలు అటు ఇటు కదలిస్తేగాని రసనెద్ది కలుగదా పిమాన్య ప్రేక్షకులకు? అయితే “పిల్లని దిగు మటా”, “ఏలాగై పోతామరా”, “కాగిలి కైలాసమరా” లోని పూర్వభాగం ఎలా రాణించి నట్లు? నవ్వుడితో అటువంటి వికృత సృత్యాలకు కారణం కేవలం బద్ధకం ఎంతటి క్లిష్టమైన పాహిత్యాన్నియినా మిలభమైన పదజాలంలో ఎలా ప్రతిబింబించగలమో, పిమాన్య జనానికి అకర్మ జీయంగా, శిష్యుగతిని మిరకుండా సృత్యాన్ని కూడ మలచగలము. దీనికి కావలసిన ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులు వారిలో ఉన్నవి ఈ కోరికా, వాటికా కొరవడినది పాపం ఎందుకేమిటి! “వర్తనకాల”లో ఉత్తరా బృహస్పతి విన్యాసాలు ఎంత అపార కరంగా ఉన్నవో మొదట పూర్వజి చేసిన పూవుల విందు అంత అవహ్యంగా ఉన్నది వరసా, వాద్య గోష్ఠీ కేవలం హిందీ అవరాధి పరిభోధక చిత్రాలలో, ద్విగుణ మండిరాంతరాలో బంగే కాబరే ఉన్నటు తప్పుకు తెప్పించిపట్టు ఉన్నది ఈ రెండు పాటూ “వరసరా కురువరా” అన్నది దుర్యోధన సభలోనీ, చక్కని పాహిత్యానికి ఉదాహరణలు ఈ పంగివైనా తలపులో ఉండుకొని ఆ సృత్య దర్శకుడు తన ఆరోచూ విహంగాన్ని మరికొంత ఎక్కువో పరిమినించేస్తే ఎంత అందంగా ఉండేది?

ఇంత తల్లన భర్తనా నవ్వుచోచిత్యం పాటించ లేనే! అదేవిలో, పూర్వయాత్ర సందర్భాన చేసిన సృత్యాన్ని- ఎవరైనా ఈ విధమైన వంశ శైలిట్టుగలరా!

ఈసంఖ్య నాకు అతి విచిత్రమైన శేఖ ఒకట వచ్చింది ఇన్ని దున్నట్లుగా దాన్నిక్కడ ఉడచా రిస్తున్నాను “అర్హ, మూగమనుషులు చిత్రంలోని రెండు రికార్డులు నీ వారాయజరెడ్డి వ్రాసినవి కావె శ్రీ భావనారాయణగారు వ్రాసినవి తెలిసినది అవి (1) వా పాట నీ నోట పరికారి పంకా, (2) ముద్దులంతి పూవుతో శ్రీ భావనారాయణగారు పిక్చరబాద్ రైల్వే క్లబ్బుమీద అఫీసులో వసీ చేసేటా గెవ్వుమెంటు సర్వీసులోఇన్ని కారణాలు అయి పేరు ప్రచురణ చేయకూడదని నీ వారాయజరెడ్డిగారు ఆ రెండు పాటలను రచించినట్లు తెలుపడింది తెలిసినది ఇది ఎంతవంకూ నిజమో మీరు మాకు ఆంధ్ర పరిశ్ర వార పత్రిక ద్వారా తెలుపవలసింది కోరుతున్నాను”

పిక్చరబాద్ నుంచి “కుమారి సరపెల్ల వేంకట నత్యవతి” అమ్మాంబా! నీ వారాయజరెడ్డి మూగ మనుషుల్లో పాటలు వ్రాయకపోవటం నిజం. రైల్వే భావనారాయణ పాటలు అందలో ఉండటం అబద్ధం ఈ పదాగమం తక్కువ పోమయ్యాటి శర్మపాస్తానా డనుటలో ఎంత నిజమున్నదో ఆ పాటలు ఆశ్రేయని కావనటులోనూ అంతే నిజమున్నది. ఇంతటి అభూతకల్పన మీ చెవి ఎవరు వేశారో, అతి ప్రాభవీకమైన వివేచనా శక్తిని మీరు ఎలా ఉపేక్షించి దాన్ని నమ్మినాడో నా కవగావాన కావటంలేదు.

పావ. ఎం. వి. వారి కొత్త గాయకుడు బి. విజయకుమార్. వీరి స్వంత పూరు ఇమ్మంటెట్టు, నల్లని చక్రవర్తిల రామానుజాచార్యులవద్ద కొంత వరకు పంగీతం అభ్యసించారు. ఇప్పుడు కూడా శాస్త్రీయ సంగీతాధ్యయనం చేస్తు ఉన్నారనే తెలుస్తున్నది.

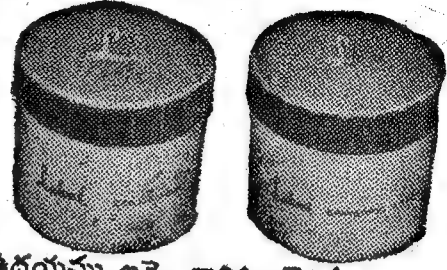
ఇటీవల జిక్కిలో రెండు తెలుగు పాటలూ, దారద రచనలు పాడారు. కన్నడంలో శ్రీ వేంక డేశ్వరునిపై ప్రోత్ గీతాలు రెండు సదాశివయ్య కృతాలు, వీరు పాడినవే ఒక రికార్డుగా విడుదలైనవి. కొత్త కంఠాలను ప్రోత్సహించాలని కొన్ని సంగీత దర్శకులు వీరి కంఠాన్ని విని, తగు రీతిగా పత్కరించారి మర. పై పాటలకు సంగీత కారులుగా పి ఎస్ ఆనంద్ పేరు, టి ఎ కల్యాణం పేరూ చేకూర్చుని నిజానికి వారు చేసినదేకా లేదు.

‘చదువుకున్న భార్య’లో సూర్యకాంతం, వాసంతి, కృష్ణకుమారి.

సౌందర్యమునకై
సౌందర్య సాధన!

లక్మె

ఉదయము లక్మె వానిషింగ్ క్రీమ్
రాసుకోండి...

మరియు దినమంతా సౌందర్యముగా తయారై
వుండండి. లక్మె వానిషింగ్ క్రీమ్ మీద
పొడర్ చాలా సేవటి వరకు కూడ అడుక్కొని
వుండును. ఇందువల్ల మీ ముఖము దినమంతా
అందముగాను, కోమలముగాను వుండును.

...మరియు రాత్రి లక్మె కోర్డ్ క్రీమ్!

మీరు నిశ్రాంతిగా నిద్రిస్తారు. లక్మె కోర్డ్ క్రీమ్
వల్ల 'మేకప్' మరియు రోష రంధ్రముల
మీద వున్న ధూళి కణములు వదలిపోవును.
చర్మము కొరకు ఉపయోగకరమైన నూనెలతో
తయారైన లక్మె కోర్డ్ క్రీమ్ మీ ముఖచర్మమును
కోమలముగాను, ప్రకాశవంతముగాను వుండును.

ఈ అండ్ ముద్రా అర్జీవారి "దేవత" చిత్రానికి జనవరి 22 న వాచానీ స్టూడియో రెండవ ఫిల్మ్ లో ఉదయం తొమ్మిదిన్నెల, పది గంటల మధ్య ముహూర్తం జరిపారు.

(ప్రారంభానికి వచ్చిన వారిలో శ్రీయుతులు చక్రపాణి, కాకర్ల వెంకటేశ్వరరావు (వాణి ఫిల్మ్స్) ఏ. ఎన్. ఆర్. అంబినాయులు, డి. రామా నాయుడు, వేదాంతం రాఘవయ్య, జెవిసి శ్రీని వాసన్, పంగళి నాగేంద్రరావు, సైన్డ్యాల నాగేశ్వరరావు, కె. వి. రెడ్డి, ఎన్. టి. రామారావు, సావిత్రి, గీతాంజలి, జెవిసి / కే.ఎస్. హన్మంతుడు బాలకృష్ణ మొదలయినవారు ఉన్నారు.

అతిథులకు నిర్మాత, హన్మంతుడు, శ్రీ సద్గు నాథం, దర్శకులు శ్రీ కె. పాపాంజరధరరావు స్వాగతం చెప్పారు. కలకండ్, పాల్కోవా, ఫ్రుట్స్ లలో అందరి వోళ్లు తీసి చేశారు.

"పద్మనాభం మరి వెళ్తున్నా" అన్నారు చక్ర పాణి బయలుదేరుతూ.

"మీ అగ్నిరాదం నా కెప్పుడూ ఉండాలి!"

"తప్పకుండా" అంటూ పద్మనాభంగారిని వీదించి, ప్రేమాదరాలో పైకి లేవవెల్తురు శ్రీ చక్రపాణి. అభినందించి వెళ్ళిపోయారు.

చుట్టూవున్న కెమెరాల సందడిని చూసి ఫోటోకి నిండుమన్నారు. జెవిసి / కే.ఎస్. కాన్సె అవతలిగా కూచుని ఉన్నారు. ఎన్. టి. ఆర్. చూసి "అదే మిటి బ్రదర్, అక్కడుండిపోయారు! రండి, రండి!" అంటూ పిలిచి, సావిత్రివేపు తిరిగి "మా బ్రదర్, నా తరపు" అన్నారు.

చాలా సందడిగా గడిచిందావులా.

ఈ "దేవత" పాంపిక చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు, సావిత్రి, సద్గునాథం, గీతాంజలి మొదలయినవారు నటించున్నారు. మాటలు, పాటలు వీటూ రూపొందించారు. సంగీతం : ఎన్. పి. కోదండపాణి, అర్జున్ : బి. ఎన్. కృష్ణ, కెమెరా : ఎం. జి. సింగ్, దర్శకత్వం : కె. పాపాంజరధరరావు.

సురేష్ పిక్చర్స్ జానపద చిత్రం

"అడవిల్ల మగవాడు కలసివస్తుడు అనుకునే మాటలు రెండే రెండు"

అన్నది అమ్మాయి, అబ్బాయి దాపునకు వచ్చి, అబ్బాయి కూడ అందుకున్నాడు : "లేడి కనులు లేత మనసు కలసివస్తుడు పాడుకునే పాట ఒకటి!" —ఈ గీతం ప్రాసినది అరుద్ర. సంగీతం సమకూర్చినది వేణు. జనవరి-19, 20, 21 తేదీలో ఈ పాట నాయకి నాయకులు రాజశ్రీ, కాంతారావులపై వాచానీలో ఆర్. ఫిల్మ్ లో చిత్రీకరణ జరిపారు. ఇది సురేష్ పిక్చర్స్ జానపద చిత్రానికి సంబంధించిన దృశ్యం.

తారాగణంలో మిగిలిన ముఖ్య భూమికల్లో రాజనాల, పద్మనాభం, బాలకృష్ణ, ఎల్. విజయ లక్ష్మి, వాణిశ్రీ ఉన్నారు. సభాపాలులు : సముద్రాల (జూనియర్) పాటలు : అరుద్ర, సంగీతం : వేణు, నృత్యాలు : కె. ఎన్. రెడ్డి, కళ : రాజేంద్ర.

చిత్రప్రపూరి

కుమార్, ఎడిటింగ్ : మార్తాండ్, కెమెరా : అన్నయ్య, దర్శకత్వం : పి. ఎన్. రావు, నిర్మాత : డి. రామానాయుడు.

ఆర్ట్ డైరెక్టర్ బి. సి. బాబు మృతి

ఆర్ట్ డైరెక్టర్ బి. సి. బాబు జనవరి 14 తేదీ సాయంత్రం హృద్రోగంతో మద్రాసులో మరణించారు. చనిపోయినాటికి ఆయన వయసు నలభై. ముప్పుయిఅయిదు చిత్రాలకున్నగా, ఆయన కలా దర్శకత్వం సహించారు. దాదాపు పదిలాచార్యగారి చిత్రాల లన్నిటికీ ఆయన ఆర్ట్ డైరెక్టరుగా పని చేశారు. ఆయనమృతి చిత్ర పరిశ్రమకు వెలితి!

ఉక్కుమనిషి

రవిశ్రీ ఫిల్మ్స్ వారు "ఉక్కు మనిషి" చిత్రం తయారు చేస్తున్నారు. ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో నిర్మించబడుతున్న ఈ తెలుగు చిత్రంలో దాదా సింగ్, పాలెస్. విషి, బి. ఎం. వ్యాస్, కింగ్ కార్గ్, అరెడ్డి గోపా, టైగర్ జోగింద్ర, మారూతి, ఇందిర, ముంతాజా మొదలయినవారు నటించారు. రచనా బాధ్యత అనిసెట్టి చేపట్టారు. సంగీత దర్శకుడు : పామరై.

వీరప్రతాప్

శివశక్తి మూసీన్ వారి జానపద చిత్రానికి "వీరప్రతాప్" అని పాసుకరణం చేశారు. ఈ చిత్రంలో రాజశ్రీ, కాంతారావు, నాగభూషణం, భూతిపాఠ, బాలకృష్ణ, రాజబాబు, వాణిశ్రీ మొదలయినవారు నటించు న్నారు. కథ, సంభాషణలు :

'సుమంగళి'లో సావిత్రి

అమర్, వెంకట నరసింహమూర్తి రూపొందించారు. ఇంతవరకు ముఖ్యపాత్ర వెంకట రమణ రెండు, మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి రెండు పాటలూ వ్రాశారు. ఈ నాలుగూ రికార్డు చేశారు. వాటిలో రెండు గీతాలు మిలర, ఒకటి పి. బి. శ్రీనివాస్, మరొకటి జానకి పాడారు. సంగీత దర్శకుడు : కోదండపాణి. కెమెరా : వెంకట, కూర్పు : బి. గోపాలరావు, దర్శకత్వం : ఎన్. ఆర్. శర్మ. ఈ చిత్రంలో వాంస్ భూమికలో దేవకి అనే కొత్త అమ్మాయిని సరిచయం చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఎక్స్ క్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్ శ్రీ డి. బి. నారాయణ మర్ రెండు పాటలు జనవరి నెలలోగా రికార్డు చేసి, చిత్రీకరించుతారు. ఇది శాస్త్రీం దీయూ ఫిలిం కంపెనీవారి ద్వారా ఆంధ్రలో విడుదల అవుతుంది. ఇందులో నాయకి, నాయకులకు మేసిన కాన్స్ట్రక్ట్ కొత్త రకంగా, అందంగా, కన్నుల విందుగా ఉన్నది. కలా దర్శకుడు కృష్ణారావు మేసిన సెట్స్ కూడ కొత్తదనాన్ని తోపింప జేస్తున్నది.

పల్నాటి వీరకథ

శ్రీ అనురూపావారి "పల్నాటి వీర కథ" చిత్రం రామిడు దర్శకత్వంలో భారీ ఎత్తుల్లో రూపొందించబడుతున్నది. విజయా స్టూడియో మూడో ఫిల్మ్ లో షూటింగ్ జరుగుతున్నది. పెద్ద పెద్ద సెట్స్ లో, ఎలువైన కాన్స్ట్రక్ట్స్ లో, అధిక వ్యయ ప్రయాసలతో నిర్మించబడుతున్న చిత్రమిది. ఎన్. టి. రామారావు, కాంతారావు, గుమ్మడి, రాజనాల, పారసాథ్, విక్రీనిసేని, కె. వి. యన్, శర్మ, బాలయ్య, ప్రభాకరరెడ్డి, భానుమతి. జమున, ఎల్. విజయలక్ష్మి పాల్గొంటున్నారు. (స్క్రీన్ ప్లే, సంభాషణలు : నదాశివబ్రహ్మం, పాటలు : మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి, సముద్రాల (సీనియర్), అరుద్ర, సంగీతం : యన్. రాజేశ్వరరావు, కళ : గోఖలే. ఈ చిత్రంలోని సెట్స్ చూస్తుంటే గోఖలే చాలా శ్రద్ధ తీసుకుని పని చేశారనిపిస్తుంది. నృత్యాలు : వెంకట సత్యం, కెమెరా : సి. నాగేశ్వరరావు, నిర్మాతలు : టి. హనుమంతరావు, డి. సూర్యనారాయణ, ఛై. లక్ష్మి య్యచారి.

బెంగుకూరు లత

నర్తనశాల చిత్రంలో 'సలీత రాగనాథా', 'శీత పతి సిగతి' పాటలద్వారా తెలుగు పరిశ్రమకూ, ప్రేక్షకులకూ పరిచితమయినది వేదధ్యగాయని బెంగుకూరు లత. హిందీలో లతా కంఠంలా లత గొంతులో కూడ చక్కటి మౌధుర్యం ఉన్నది. ఆమె పాడుతుంటే, సంగీతం వేస్తుంటే—సంగీతజ్ఞుడం ఉన్నవారికి ఎంతో ముచ్చట వేస్తుంది. మరల, మరల వివరించినట్లుంది. వెన్నెల చలదనమూ, నన్నెబాళం పొడవమూ, కోయిల కంఠంలోని కమ్మదనమూ—తన గొంతులో నింపుతున్నదేమో ననిపిస్తుంది లత. అమెకు యిప్పుడు తెలుగు చిత్రాలలో కూడ మంచి అవకాశాలు వస్తున్నాయి. —మోహన్ కుమార్ ★

చిత్రసమీక్ష :

'ఆంఫిబియన్ మాన్'

సముద్రగర్భంలో మానవ చలనం, ఇతర జీవ రాసుల పంపలనాన్ని విశదపరుస్తూ రష్యన్లని రెన్ ఫిల్మ్స్, మ్యూడియోవారు నిర్మించిన కలర్ చిత్రం "ది ఆంఫిబియన్ మాన్" లో కథకంటే, పాంకేతిక విలువలు గొప్పగా ఉన్నాయి.

దాదాపు ఈ చిత్రాన్నింతా సముద్ర ప్రాంతం లోనే చిత్రీకరించటం జరిగింది. ముఖ్యంగా సముద్రం అడుగున తీసిన కొన్ని భృశ్యాల ఎంతో రమ్యంగా ఉన్నాయి. సముద్రదర్శన నడిచే వోడలోనుంచి చిత్రీకరించబడి నన్నిచోటలా కూడా చిత్రంయొక్క పాంకేతిక విలువలను తెలియ చేస్తాయి.

నాయకి గుటియర్

ఈ చిత్రం ఒక ముత్యాల పర్యటన కథ. 'పెట్రో పెట్రో' బోర్రిటా. తన హతలోనే ఉన్న గుటియర్ అనే అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకోవాలని అతని అపరీతయం.

సముద్రం అడుగునా ఇన్స్టిట్యూషన్ అనే వ్యక్తి ఉభయచురుట్ట జీవిస్తూ ఉంటాడు. ఒకానొకసారి పిపాసింది సముద్రంలో దూకిన పుంధిరి బుటియన్ ను ఇన్స్టిట్యూషన్ ఒక పెద్ద అవధి నుంచి కాపాడుతాడు. అంతేగాక, ఉభయాలూ ఒకరి చేత మరొకరు అక్కర్లించబడతారు. ఇరువురూ ప్రేమికులవుతారు. ఇది చూచి-శృంగారాటం చెందిన జ్యూరిటా, గుటియర్ ను బలవంతాన 'పెళ్ళి'నే కొంటాడు. కాని, అమె అతని పశంకాదు. బుడి అయిన ఇన్స్టిట్యూషన్ ఒక మిత్రుని సాయంతో విడుదల అవుతాడు. కాని, ఇంతలోనే అతడు పోలీసుల చేతిలో చిక్కుతాడు. జైలులో వానా వాధలు అనుభవించి, సముద్రంలో తప్ప మరెక్కడా జీవించలేని పీల్లికి వస్తాడు. గుటియర్ పెద్ద వివరంగా పెంపు తీసికొంటాడు. జ్యూరిటా

గుటియర్ తండ్రి చేతిలో మరణిస్తాడు. మృతంగా ఇది కథ.

చక్కని రంగులతో నిర్మాణం కావటం ఈ చిత్రంలోని ప్రధానమైన అకర్షణ. గుటియర్ గా నటించిన అనష్టాషియా మల్ట్రెక్స్ కన్సులతో, ఎంతో అద్భుతకరంగా నటించింది. కథా నాయకుడైన ఇన్స్టిట్యూషన్ అమాయకుడైన ప్రేమికుడుగా

బావున్నాడు.

ఈ చిత్రాన్ని ఇటీవలే మద్రాస్ లోని 'సిహి సిన్' థియేటర్ లో విశేషరూపక ప్రత్యేకంగా ప్రదర్శించారు.

దీనికోడుగా రష్యన్ వ్యవసాయం వ్యవసాయానికి సంబంధించిన మరో పంక్తిని చిత్రాన్ని కూడా ప్రదర్శించారు. —నకాళం ★

వీరి

ఉజ్వల భవిష్యత్తు

ఇప్పుడే

నిర్ణయింపబడుతున్నది

ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంకు రికరీంగ్ డిపాజిట్ పథకంలో

బాదువుచేసిన మొత్తం ద్వారా

(కనీసం రూ. 5/- నుండి అదనంగా దాని గుణములలో

రూ. 500/- వరకు డిపాజిట్లు వున్న కొనబడును.

ప్రతినెలా డిపాజిట్ చేయబడు మొత్త మైనా

రూ. 5/- రూ. 10/- రూ. 50/- రూ. 100/- రూ. 500/-

క్రింద కనవరచినట్లు పెరుగును

12 నెలలలో రూ. 61.00 రూ. 122 రూ. 610 రూ. 1,220 రూ. 6,100

24 నెలలలో " 124.50 " 249 " 1,245 " 2,490 " 12,450

36 నెలలలో " 192.00 " 384 " 1,920 " 3,840 " 19,200

48 నెలలలో " 262.00 " 524 " 2,620 " 5,240 " 26,200

ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

(ప్రధాన కార్యాలయము: 151, మాంబరోడ్, మద్రాస్-2)

మీకు పేనచేయబడిన 100 టీకీ ప్రైవిడెన్డ్ ఫ్రాంచి అపీసులు ఇండియా

(లోని ముఖ్యమైన వోల్టేజ్ గలవు. వీటిలో తమిళ దేశంలో మాత్రం

60 కి ప్రైవిడెన్డ్ ఫ్రాంచి అపీసులు గలవు.)

ఎమ్. సి. ముత్తయ్య

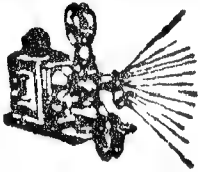
చేర్చున్.

కె. ఎం. నంజు

అనంత మానెడర్

35 ఎం. ఎం. హోమ్ సిని ప్రాజెక్టర్

మీ యింటిలోనే సినిమా చూచి ఆనందించండి. మీరు కొరివ చిత్రమును మీ గదిలో తెరమీద టూర్ని లెక ఎలక్ట్రి సినిమా నహాయంతో చూడవచ్చును. సినిమాలో

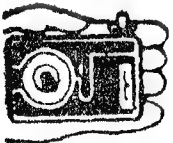

వలె పూర్తి సైజు చిత్ర ముల నటన, వాక్యూ చూడవచ్చును. స్టయిడ్స్ కూడ (వదర్సింవవచ్చు) ను. ధర: రు22-50

వి.సి.సి.వార్ని రు4-50 20 ఎల్లీ సిలిం ఉపలం. ద వపుసిలిం గజం25 పై. పెషల్ స్క్రీన్ గుడ్ల రు 4
SULEKHA TRADERS (APM-27)
BEAT NO. 13, Aligarh.

వి థ కింగ్స్ ట్రాన్సిస్టర్

జపాన్ లోతయారైన పాకెట్ రేడియో. పెద్ద రేడియో వలె వని చేయును. అన్ని ట్రాన్సిస్టర్లు, లాడ్ స్పీకర్లు గ్యారంటీగలవి జపానులోతయారైనవి

మీరు కొరివచోట పంకిణం, వార్తలు వినవచ్చు. స్టావికంగా (వంపం) వలె (వతిస్సేనను) వినవచ్చు. వినుటకు సిద్ధంగా వంపడును టూర్ని పేల్ లో

వనిచేయును అనువైనది. అందమైనది తేలికైనది. పోస్ కేవ వలె చిన్న పైజా. 3 పంల్ గ్యారంటీ. ఓలక్స్ రకం వెం. Am 55-ధర రు. 45-50. VPPవార్ని రు.4/-రేడియో తోటుకే. రు 5/-

Tagore Vigyan Mandir (wA P R)
Phapaha, Aligarh

స ల హా

క్రోలోయిన ఆనందం, బలం, శక్తిని తిరిగి యిచ్చేందుకు ఆప్టోడోరమై నది. నరాల బలంకు పై పూతకు వాడే తెలం. 1 సిహి రు 11-50

పెషల్ రకం ఆర్జంటిం గుణంకు రు. 27/- ఎడ్యుస్సు వంపుతూ జవాబుకు కవరు వంపిలి.

డాక్టర్ రత్నం నన్య,

Sex Specialists (Estd 1904)
ఆజంపురామార్కెట్ వద్ద, మలకపేట బిల్డింగ్స్
పై (రాబాద్-24 (ఆంధ్ర ప్రదేశ్))

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

తమ రచనలతో కాక

విడిగా స్టాంపులు పంపే వారి

రచనలు తిప్పి పంపడం సాధ్యం

కాదు. ఈ విషయంలో ఉత్తర

ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే అవకాశం

కూడా లేదని గుర్తించ ప్రార్థన

నం॥

అతి మూత్ర రోగులందరికీ ఉచిత సలహా

మూత్రము ద్వారా చక్కెర వెలువడుచు "మెల్లిటస్" అతిమూత్రవ్యాధి, (Diabetes Mellitus) చక్కెరలేకుండ తరచుగా మూత్ర విసరణ జరుగుట "ఇన్ సిపిడస్" అతి మూత్రవ్యాధి (Diabetes Insipidus) అనబడును. అమిత ఆకలి, దాహము, శరీర మంతా పోట్లు, బరువు తగ్గిపోవుట ఈ వ్యాధి యొక్క ముఖ్య చిహ్నములు. ఇవిగాక, చర్మవ్యాధులు, దురద, మూత్రకోశము, కాలేయము బలహీనమగుట మున్నగునవి గూడ పొడనూపవచ్చును. వీటికి వెంటనే తగుచర్య తీసికొనకున్నచో దృష్టిమాంద్యము, నిద్రలేమి, కీళ్లవాతము, మానసిక శారీరక శ్రమలయందు అయిష్టత మున్నగువాటికి దారి తీయ వచ్చును. ఇటువంటి రక్షణములతో బాధపడుచున్న రోగులు, ఇన్ జెక్షన్, కనిన పత్యములు, ఉపవాసములు లేకుండ తమ వ్యాధిని నివారణ చేసుకొనుటకు తగిన ఉచిత వైద్యసలహా కొరకు మాకు వ్రాయవచ్చును. మించిపోకముందే మాకు వ్రాయండి.

VENUS LABORATORIES (A. M.)
P. O. Box No 587 Calcutta-1.

ఆల్బో-సాంగ్

అన్ని వయసుల వారికి ఆదర్శక బలవర్ధకం

మీరు అన్నివయస్సుల అల్బోసాంగ్ ఫుండాలంటే మాకు అల్బోసాంగ్ అవసరం. పుష్కలంకు, యువకులకు కూడా చిట్టచివరికి అల్బోసాంగ్ పంపించుటకు ప్రత్యేకమైన ఏదాడులు అల్బోసాంగ్లో చేర్చబడ్డాయి. ఈ రోజు ప్రతి రోజుకూడా అల్బోసాంగ్ తీసుకోండి. సర్వదా మీరు అల్బోసాంగ్ ఫుండారు

జె. అండ్ జె. డీప్స్
హైదరాబాదు (దక్కన్)

అవీ- ఇవీ - అన్నీ

నార్త్ మద్రాస్ ఆర్ట్స్ అకాడమీ

స మా వేళం

రివ్యూకి దివ్యవంగా నార్త్ మద్రాస్ ఆర్ట్స్ అకాడమీవారు శ్రీ బాలవెట్టి అభ్యుదయ సభ జరిపారు శ్రీ ఆర్. కామేశ్వరరావు ప్రార్థనా గీతముతో సభ ప్రారంభమైనది.

శ్రీ వెంకటరామ సభికులకు అభిధానము వరి రయం చేసారు. శ్రీ నారాయణ స్వామి మాట్లాడుతూ, మనలోకం ముందంజ వేసి ఇందులో సభ్యులుగా ఉండటం ముఖ్యమైనది. శ్రీ పి. వి. జి. రత్నం మాట్లాడుతూ సభ్యులందరూ కృషిచేసి అకాడమీని అభివృద్ధి చేయాలన్నారు. శ్రీ పుణ్యం ప్రార్థనారాది మాట్లాడుతూ మానవునికి కలలు ఎంతో ఉపయోగపడుతున్నవని, మనోవికాసానికి, జీవితాన్ని సమరసభరితము చేయడానికి ఉపకరించేటట్టి ఆవిష్కరణలను పేర్కొన్నారు.

అనంతరము శ్రీ వి. వాసన్ తమ 'వికట' ప్రదర్శనలో ప్రేక్షకుల నానందపరచారు. శ్రీ వెంకటరామ వందన సమర్పణ చేశారు.

నైవేలిలో ఆంధ్రులు

తమిళ దేశములో గొప్ప పారిశ్రామిక మార్గమైన నైవేలిలో "నైవేలి తెలుగు సమితి" అనే సేరుతో ఒక చిన్న సంస్థాన్ని స్థాపించి తెలుగు వందనలు, తెలుగు సంస్కృతికి దోహదమిచ్చే పథకాలు సమావేశములు జరుపుటకు నిశ్చయించారు.

ఇటీవల 1965 జనవరి 10 వ తేదీన స్థానిక ఉన్నత పాఠశాల భవనంలో సమావేశమై సంక్రాంతి వందనగ వేడుకలు జరుపుకున్నారు. ఆ సమావేశమునకు సి. ఆర్. రెడ్డి అభ్యుదయ సమాధి. సమావేశము కుమారి మధ్య ప్రార్థన గీతముతో ప్రారంభమైనది. సంఘ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ రాధావరదయ్యగారు సభ్యులకు, నివాస్థికులకు స్వాగతము చెప్పిన తరువాత సంఘ అధ్యక్షులు ఉన్నత పాఠశాల ప్రధానాధ్యాపకులు శ్రీ హనుమంతరావుగారు, కార్యదర్శి మల్లికార్జునరావుగారు సంక్రాంతి వందనగ ప్రాముఖ్యత గురించి చక్కగా వివరించినది.

శ్రీయుతులు వారి, గళూర్, పద్మనాభయ్య, మార్కండేయమూర్తిగారలు లలిత సంగీతాన్ని మనోహరముగా ప్రేక్షకులకు అందించి, జానపద వారి అభినయవాద్య సంగీతము చక్కగా వినిపించినది.

మద్రాసునుంచి వచ్చిన మాస్టర్ సంజయ్ కుమార్, జీవీ గీత చక్కని వ్యక్తముతో ప్రేక్షకుల మున్నసలను పొందినది. కుమారి భారతి, శ్రీమతి రాజీ శాస్త్రియ వ్యక్తము ప్రదర్శించారు.

సహాయ కార్యదర్శి ఎం. భీమకేశవరావుగారు వందన సమర్పణ పథ్యాల జాతీయ గీతముతో సభ ముగిసింది.

తప్పక చూడండి!

అనుపమ చిత్రం

ఊయ్యాల జింహాల

నిర్మాత-దర్శకుడు

తిలక్

సంగీతం: పెండ్యూరి

ప్రొడ్యూసర్

కె.ఎల్.ఎస్.ఆర్.ఎస్.ఆర్.

తదైవ చూడండి

శ్రీ వాణీ
పబ్లిషింగ్స్

నాదీఆడజనీ

దర్శకత్వం

A.C. త్రిలోక్ చందర్

నిర్మాత

S.V. రంగారావు

సంగీతం

ఎ.వి.ఎమ్

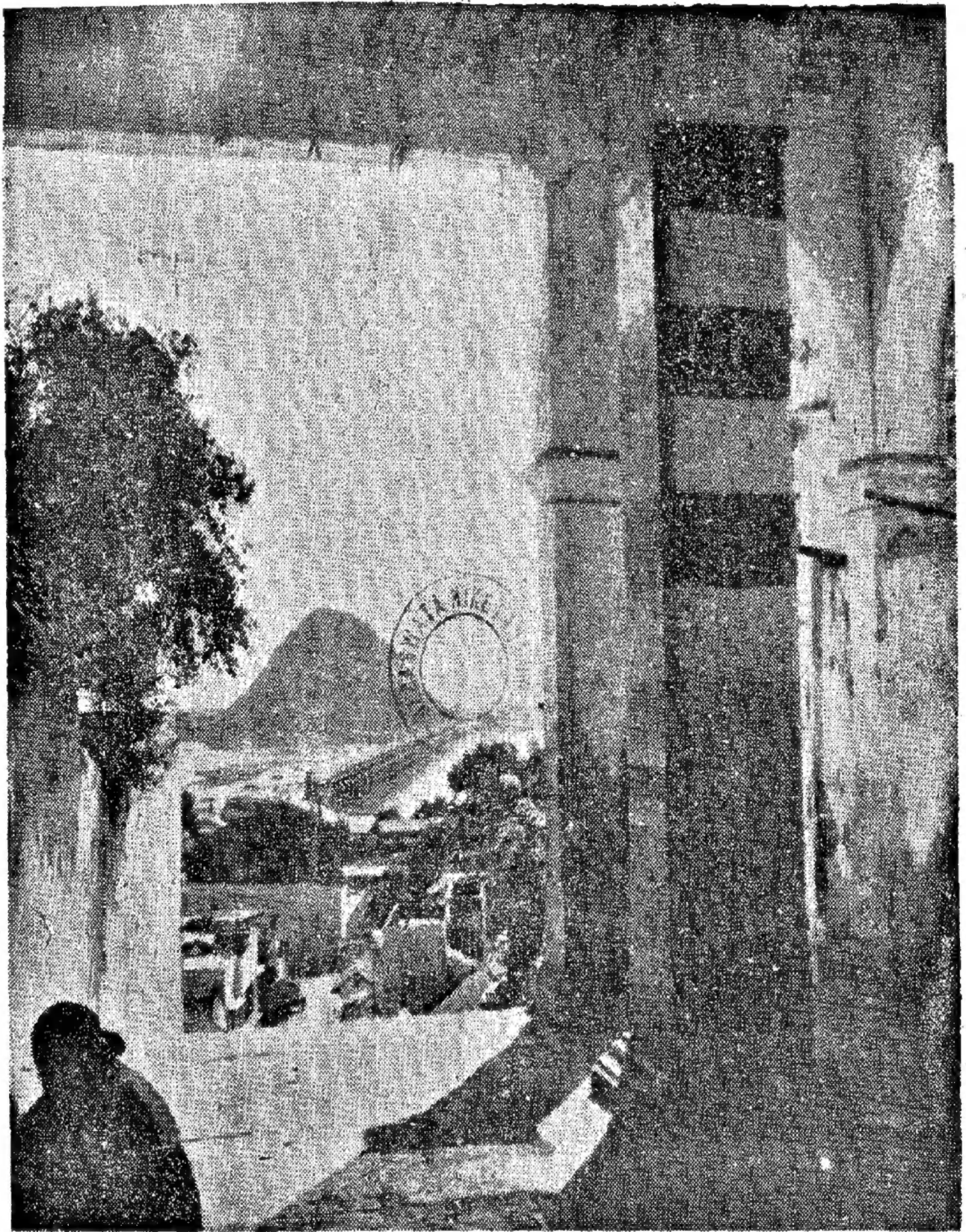

విజయ

G. H. RAO

వెండితెర నవల వెల 1 రూపాయి. ప్రతులకు - ప్రజారంజని, బెంగళూరు-25.

Edited, Printed and Published by S. Radhakrishna at the Andhra Patrika Press; 6&7 Thambuchetty Street Madras-1. Phone: 29766 & 23713. Chief Editor S. Sambhu Prasad.

కృష్ణా బ్యా రే జీ దృశ్యం ఫోటో: పి. వి. యస్. శర్మ

చంద్రకాంత

మృదుత్వమునకు, నునుపైన సున్నిత చర్మానికి

రేఖ

స్నో

ఉపయోగించండి